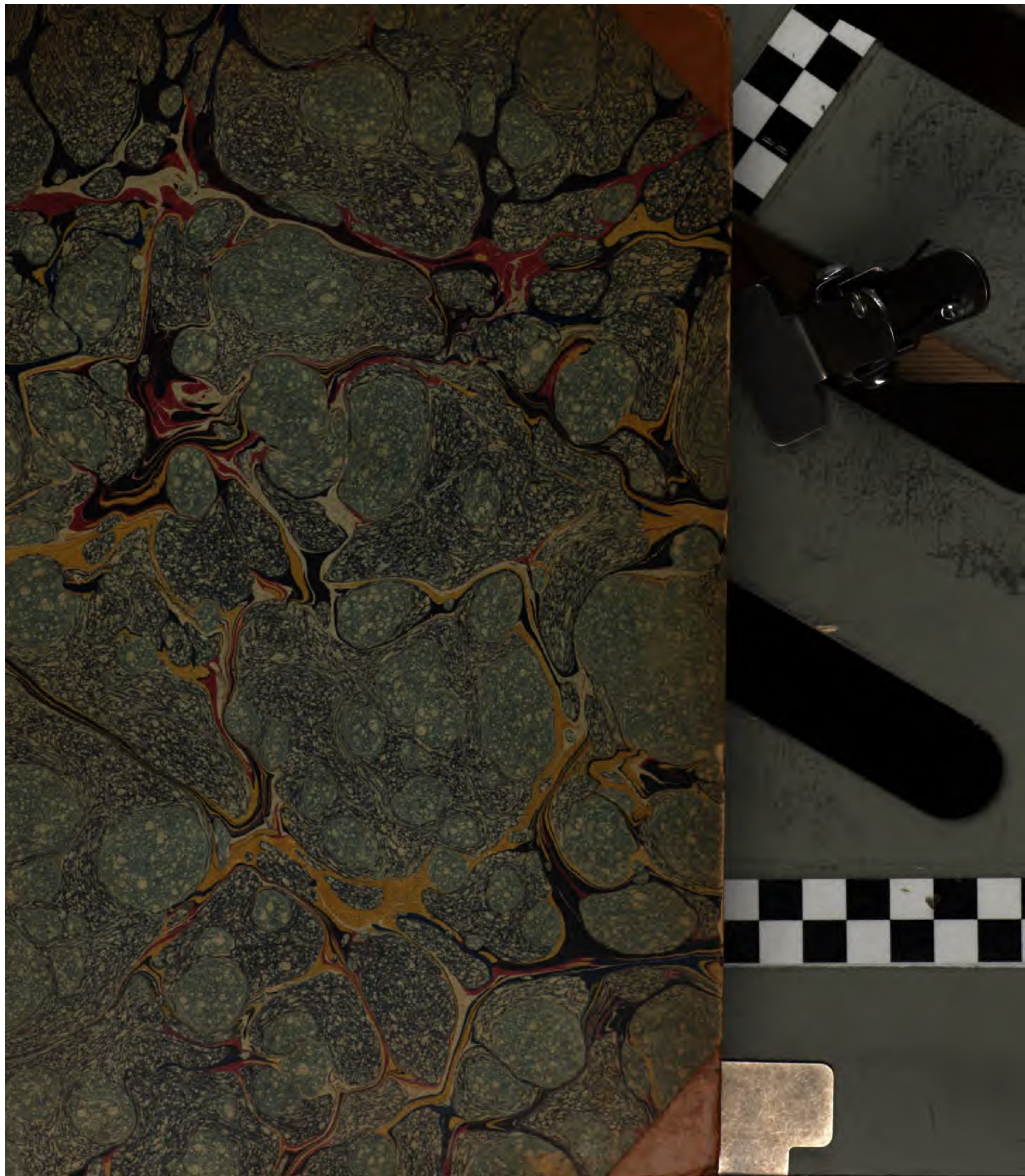
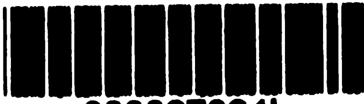
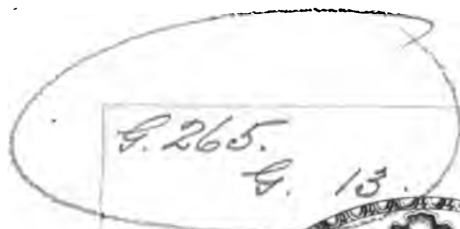
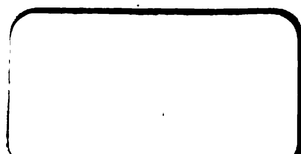

G. 265.
G. 13.

HORTI MALABARICI

PARS PRIMA,

DE VARII GENERIS

ARBORIBUS

ET

FRUTICIBUS SILIQUOSIS;

Latinis, Malabaricis, Arabicis, Brachmanum characteribus nominibusque expressis,

Adjecta Florum, Fructuum, Seminumque vera delineatione, colorum viriumque accurata descriptione,

ADORNATA

Per Nobilissimum ac Generosissimum D. D.

HENRICUM VAN RHEDE TOT DRAAKESTEIN,

Toparcham in Mydrecht, quondam Malabarici Regni Gubernatorem supremi Consessus apud Indos Belgas Senatorem Extraordinarium, nunc vero Equestris Ordinis nomine Illustribus ac Præpotentibus Provinciæ Ultrajectinæ Proceribus adscriptum,

ET

THEODORUM JANSON. AB ALMELOVEEN, M. D.

Notis auxit, & Commentariis illustravit

JOANNES COMMELINUS.

NUNC PRIMUM

Classium, Generum, et Specierum Characteres Linnæanas; Synonyma Authorum, atque Observationes addidit; et Indice Linnæano adauxit,

JOHANNES HILL, M. D.

ACADEMIÆ IMPERIALIS NATURÆ CURIOSORUM DIOSCORIDES QUARTUS.

LONDINI:

Sumptibus AUTHORIS;

Prostant venales etiam apud NOURSE, *Strand*; WHITE, *Fleet Street*; ROBSON, *Bond Street*; ELMSLY, *Strand*; DAVIS, *Holborn*; CATER, *Holborn*; BELL, *Strand*; FLETCHER, *Oxon*; WOODYER, *Cantab.*; POTTS, *Dublin*; BALFOUR, *Edinburgh*; BELL, *Edinburgh*; GOSSE, *Hagæ*; SAILLANT, *Paris*; TRATNER, *Viennæ*; MONALDINI, *Romæ*; REY, *Amsterdam*; DIDOT, LE JUNE, &c. *Paris*; & BEMAN, *Rotterdam.*

M.DCC.LXXIV.

DIRECTIONS to the BINDER.

Plate	1	to	face Page	2	16	to	face Page	26	30	to	face Page	54	45	to	face Page	80
	2	—	—	4	17	—	—	28	31	—	—	56	46	—	—	82
	3	—	—	6	18	—	—	30	32	—	—	58	47	—	—	84
	4	—	—	8	19	—	—	32	33	—	—	60	48	—	—	86
	5	—	—	9	20	—	—	34	34	—	—	62	49	—	—	88
	6	—	—	10	21	—	—	36	35	—	—	64	50	—	—	90
	7	—	—	10	22	—	—	38	36	—	—	66	50*	—	—	95
	8	—	—	10	23	—	—	40	37	—	—	68	51	—	—	96
	9	—	—	12	24	—	—	42	38	—	—	70	52	—	—	98
	10	—	—	14	25	—	—	44	39	—	—	72	53	—	—	100
	11	—	—	16	26	—	—	46	40	—	—	74	54	—	—	102
	12	—	—	18	27	—	—	48	41	—	—	76	55	—	—	104
	13	—	—	20	28	—	—	50	42	—	—	76	56	—	—	106
	14	—	—	20	29	—	—	52	44	—	—	78	57	—	—	109
	15	—	—	24												

AUGUSTISSIMO,

POTENTISSIMO, INVICTISSIMOQUE

PRINCIPI

GEORGIO TERTIO,

MAGNÆ BRITANNIÆ, FRANCIÆ, ET HIBERNIÆ,
REGI, FIDEI DEFENSORI, &c. &c. &c.

PATRIÆ PATRI,

MAXIMO REI LITERARIÆ STATORI,

PROTECTORIQUE GRATIOSISSIMO,

HANC ACCURATIOREM HORTI MALABARICI EDITIONEM;

CLASSIUM, GENERUM, ET SPECIERUM CHARACTERIBUS LINNÆANIS; SYNONYMIS AUTHORUM, ATQUE OBSERVATIONIBUS, ET INDICE LINNÆANO ADAUCTAM;

HUMILLIMO DEVOTISSIMOQUE ANIMO,

DAT, DICAT, DEDICAT,

SACRATISSIMÆ MAJESTATIS SUÆ

SUBJECTISSIMUS OBLIGATISSIMUSQUE,

JOHANNES HILL,
Academiæ Sacri Romani Imperii Leopoldino-Carolinæ Naturæ Curiosorum Socius.

PARS PRIMA

HORTI MALABARICI

DE

ARBORIBUS.

TENGA.

COCOS NUCIFERA.

FIG. 1. 2. 3. 4.

TEnga, lingua Bramanum *M[illegible]ò*, est arbor cum surrecto caudice alte assurgens, nasciturque in arenosis.

Radix crassa cortice russescente ac nigricante, interius ligno molliori, fibras late transversum diffundens.

Caudex surrectus unum pedem crassus, in una parte crassitie maxima duos ferme pedes æquans, ramis foliaceis qui ex solo ejus vertice altius ac altius increscente erumpunt coronatim ordine decussato in summitate circumdatus, ac in cortice seu crusta nigricante, quæ deglubi nequit, semiannularibus circulis ac notis quibus pedes ramorum insederunt striatus; constatque ligno minus duro ac filamentis grossis pertexto ac russo-rubescente, intus molliori, ad corticem duriori, cùm vetustior est multò duriori & magis nigricante, quod sub dio expositum intra duos, tresvé annos corruptioni obnoxium, sub aquis magis durabili, ejus cacumen, quod à teneris ramis circumdatur, cum altior ac vetustior est, in conum fastigiatur ac molli & albicante pulpa seu corculo dicto in lingua Lusitanica *Palmita*, quod exterius ex variis tunicis sibi mutuò superinjectis conflatur, ac intus densum est, constat; hoc cum tenerior est Ténga & altitudine unius cubiti, est dulcis ac grati saporis; cum majoris ætatis, saporis minus grati ac astringentis ac dulcedine nulla; cùm altior ac vetustior est, saporis dulcioris & gratissimi,

gratiſſimi, æmulans juglandes noſtrates, eſtque in eduliis ac ab elephantibus maxime expetitum, qui ob ejus appetitum arbores haſce eradicant.

Rami foliacei ſimplices ſunt, in nullos alios diviſi, in pede quo caudicem primum arctè complectuntur interius plani, ac nonnihil concavi ac ſupernè interiùs in ventrem acutum extenuati, exteriùs in totum convexi, in imâ parte pedis latiores & inde ſenſim in anguſtum contracti ac in oris extenuati, & reticulato, raro, ruffofuſco cortice, cujus filamenta ex oris pedis utrinque prodeunt caudicem primum circumveſtientes ac ſe mutuo obtegentes; ſuntque veſtiti cortice flavo viridi ac intus filamentis lignoſis minus duris mollem inter carnem albicantem pertextis conſtantes; qui vetuſtiores ſunt à caudice magis deflectunt ac pandi ſunt, dein decidunt alter poſt alterum temporibus ordinatis, dum alii ex ſummitate caudicis de novo erumpunt.

Folia, quæ ſuperiorem partem ramorum circumveſtiunt ad partem eorum planam ubi in ventrem extenuati ſunt, utrinque in oris prodeunt obliquè ex adverſo ſita, ſuntque oblongo-anguſta longitudine plus minus ſeſquicubiti, latitudine trium transverſorum digitorum ab origine ſenſim in anguſtum contracta, ſuperficie valde plana, venis parallelis ac ſubtilibus in longum ſtriata inferiùs cum ſutura albicante ſubflava quæ in angulum inflexa eſt, inſerta ſunt, ac verſus exteriorem partem ex angulo ſuturæ nonnihil clauſa, & in interiori, quæ cum interiori ſuperficie rami convenit, coſta altè eminente, quæ exteriorem partem ſulco ſtriat, in medio obſita, viroris fuſci & nitentis, cùm marceſcunt, flaveſcente, ſaporis & odoris nullius niſi ſylveſtris.

Supra ex *Ramorum Foliaceorum* exortu ex *Caudice* oriuntur *Capſæ* oblongæ in quibus *Flores* & *Fructus* teneri ſimul incluſi ſunt ſurculis inſidentes; ſunt autem capſæ rotundæ & nonnihil planæ, tres quatuorve ſpithamas longæ, ad originem anguſtiores & flaviores, & in vertice in conum ſtricti medii digiti latitudine ferme in cortice craſſæ venis filamentiſque lignoſis in longum ſtriatæ, exterius virides ac ſulcis liriſque quæ ad cacumen profundiores, exaratæ, interius albicantes & glabræ.

Surculi Fructiferi dum in capſa incluſi ſunt glabri & nitentes ad originem glanduloſi, angulati & undulantibus lacunis inflexi, alii rectiùs, alii ductu parùm ſerpentino excurrentes medio ramo craſſiori coronatim circumpoſiti, & verſus cuſpidem capſæ in anguſtum contracti, denſo ordine ad ſe mutuo arcte conſiti ac rupta capſa ex medio ramo ſe transverſim in orbem expandunt, ſuntque veſtiti cortice craſſiolo, primum cum molles ac teneri & in capſa incluſi ſubflavi & flavo-albeſcentes ac dein magis flaveſcentes ac rubeſcentes, poſturideſcentes; in hiſce *Surculis* in *Capſa* *Flores* & *Fructus* ex ordine proveniuut, ut *Fructus* in inferioribus partibus prodeant quam *Gemme Florum*.

Gemmæ Florum ſpicæ ſunt albeſcentes parum flavæ ac dein magis & magis flaveſcentes, glabræ & nitentes, aliæ planiores, aliæ rotundiores parvis & flavo-albicantibus calycibus trifoliatis arcte exceptæ cum in capſis ſunt densè ad ſe invicem conſitæ, ubi autem extra capſam cum ſurculis erupere iis accreſcentibus rariores ac tranſverſum ſitæ vel parum anteriora verſus cum cuſpide reflexæ, aperiuntque ſe in tria folia, quæ ad unam oram rotundiora ſunt, & in vertice cuſpidata, duriola, rigida & craſſiola, habentque in medio ſex ſtamina flava, quæ oblongis, craſſiolis primum ſurrectis, dein decumbentibus apicibus dotata ſunt, ac ex unguiculis foliorum prodeunt, ac cum iis ſtylum brevem, craſſiolum & albicantem, ſuperne trifidum, ſuntque odore grato, velut lilia, licet debili: *Flores* poſtquam è *Capſis* eruperunt, confeſtim è *Surculis* decidunt.

Fructus qui cum *Floribus* in capſis oblongis ſimul proveniunt, & infra *Flores Surculis* arcte inſident, cum ad maturitatem pervenerunt, prægrandes ſunt, ſuntque velut nuces conſtantes operimento lignoſo, qui interius ad ſuperficiem interiorem operimenti ſeu teſtæ medulla alba obducti ſunt, ac intus larga cavitate quæ aqua ſeu liquore repleta eſt: hi dum teneri ſunt & ex capſa cum ſpicis erumpunt, forma rotundi ſunt colore flavo-albicantes & calyce flavo-albicante, qui ex rotundis foliis mutuò circumvolutis conſtat, arctè & in totum obducti, intus ſub corticibus quibus circumteguntur carne denſa albicante, nulla cavitate dotati, poſtmodum verò cum ætate increſcentes forma oblongo-anguſta ſunt in longitudime maxime aucti, minus verò in latum, in cortice exteriùs cum nitore virideſcentes, calycis foliis ex quibus cum ſuperna parte emicant ex rufo rubeſcentibus, proditque ſe in iis primum nota parva, oblongo-anguſta, cavitatis cum majori incremento introducendæ in ima parte ſeu ad exortum fructus, antequam autem cavitas ſe offert, fructus hi teneri Malabaribus *Bellacà*, Luſitanis *Coquinbos*, cavitate autem jam introducta *Fructus* primum ſola aqua repleti ſunt ac tum dicti Malabaribus *Caricù*, Luſitanis *Caricà*; abſoluto verò cavitatis incremento poſtquam omni ſua repleti aqua ſunt medulla ad interiorem operimenti ſuperficiem obducuntur.

Quod ad cavitatem notandum, eam in teneris fructibus valde oblongo-anguſtam eſſe ac cum fructibus primùm in longitudinem magis increſcere; minus verò in latum, eſſeque circumſcriptam forma ovali, cujus angulus acutior verſus ſummitatem fructus ſitus eſt, in fructibus autem vetuſtioribus ad formam ellipticam ſeu rotundam accedere: eſt autem medulla *Fructus*, quæ ad certum temporis intervallum augeſcit expetita in eduliis, primum tenera & albicans ac ſubcœrulea, ſapore dulci ac grato, minimè verò oleoſo, dein albicans ac magis magiſque indureſcens, cùm dura ſapore nucis, ac quo vetuſtior ſeu durior ſaporis magis oleoſi, contrita ac tuſa lacteum liquorem, qui & ſapore lactis eſt, ſed nonnihil oleoſi fundens; cùm vetuſtiſſima eſt maximè oleoſa ac ex oleo cœruleſcens, odorem fortem

 oleoſum,

oleosum, qui ingratus est, spirans; pro diversa medullæ consistentia *Fructus* variis nominibus sunt donati, cùm ea tenera est & lacti similis ac mollis, dicitur Malabaribus *Corumba,* cùm completa est & non magis augetur, *Elanì,* Lusitanis *Lánia*; cùm nonnihil dura est Malab. ut & Lusitanis: *Malinga*; cùm dura est, *Ténga,* Lusitanis *Cóquo,* cùm adhuc durior, *Baréttu-Tenga,* ac cùm maximè dura, *Cótta-Tenga,* Lusitanis *Cóco Sicco.* Quod ad aquam, quæ est intra cavitatem, hæc in fructu tenero *Caricù* dicto est primum subastringens, subsalsa & subacida, minùs verò dulcis, dein quo fructus vetustior fit, magis & magis dulcescens; in fructu vetusto, ut *Baréttu-Tenga,* simul valde dulcis & salsa, ante medullæ proventum clara & valde limpida est instar aquæ; medulla autem proveniente turbida seu minus limpida & pallide albicans, ex fructu *Caricù,* qui omni sua aqua jam repletus est, facto angusto foraminulo per operculum magna vi radiatim exsilit, minus verò ex fructu, qui medulla repletus est, ut *Corumba* seu *Lania*; aqua in *Maninga* id proprium habet, quod ut liquor, dictus *Suri,* fermentatione ad oculum notabili cietur, cùm medulla dura est in fructu exsiccari incipit, in ollam infusa & aëri exposita saporem dulcem illico amittit & subacida redditur, idque ocyus si vento moveatur, sine ulla tamen fermentatione, quin & aqua fructus *Maninga* hoc modo omnem suam fermentationem amittit. Quod ad operimentum aquam ac medullam continens, illud primum tenerum, estque in fructu *Corumba* adhuc molle & esculentum ac sapore nucis juglandis, illud calce illitum primum flavescit, dein viridi-fusco colore tingitur, quò vetustior fit fructus ac medulla durior etiam magis indurescit, ac cùm maxima duritie est, sectioni minus pervium, estque exterius tribus suturis eminentibus in longum striatum, ac in parte inferiori inter suturas tribus oculis clausis donatum, quorum unus latior & minùs durus est, inter suturas, quæ latius distant, situs, aurificibus ob ferventem flammam, quam exhibet, in usu. Cortex exterior operimentum obducens in exteriori superficie primum est albicans, ut in fructibus de *Coquinhos* cum tenerrimi sunt, dein viridescens, ac cum majori ætate ex viridi flavescens, cum autem fructus vetustior est ac exsiccari incipit, estque tandem siccus cinereo-fuscus, & primum quidem mollis ac tenuis est, dein constans intus carne densa, albicante & molli, quæ in *Lania* tenera adhuc mollis & sectioni facile pervia est, ac calce illita flavo colore tingitur, post magis & magis indurescens intus in carne plurimis lignosis ac stupeis filamentis ad funiculos conficiendos idoneis quæ operimento lignoso exterius arctè adhærent, est intertextus. Quod ad formam externam, hi fructus cùm tenerrimi, rotundi sunt, cum majori ætate oblongo-rotundi ac tribus angulis obtusis ad partes suturarum emicantes, cùm vetustiores sunt minus oblongi, ac cùm vetustissimi sunt, figura magis contracta quàm *Lania*; in cocos vetustis ad partem eorum inferiorem intra medullam duram oculus oblongo-rotundus albicans, qui postea flavescit, se prodit, estque tenerum germen fructus qui eo terræ mandato ex superiori parte per oculum operimenti minus durum seu latius surculum novellum extrudit,

atque

atque ex inferna parte piram dictam Mal. . . . . Lusitanis *Póngo*, quæ magis & magis increscens dum aqua interea exsiccatur, totam cavitatem adimplet; surculus autem novellus ex oculo prodiens extra operimentum emicans paulo reflexus corticem exteriorem perterebrat, ac ex inferiori parte emittit radiculas, quæ per corticem exteriorem primum obliquè decurrendo, tandem eo perrupto se terræ hinc inde affigunt: pirum quod in cavitate nascitur albicans est, & in strictiori parte, quâ ex oculo prodit subflavum, exterius rugis in longum striatum & granulatum ac oleo inunctum, intus fungosum, humidum, molle & albicans, esculentum, sapore multo dulciori quàm medulla, verùm nonnihil fastidioso.

Ex hac arbore liquor *Suri* quoque provenit, qui potus est ut vinum vim inebriandi obtinens, saporis grati, subdulcis, subsalsi & subacidi, cùm primùm exceptus est majori dulcedine, cùm vetustior acidior, coloris ex albicante subcœrulei & pallidi, in superficie bullis seu spuma obsitus ac brevi tempore fermentans ac inter fermentandum sibilum edens ac guttulas tenues veluti vinum forte & vegetum in aërem excutiens, vi quoque massam farinaceam seu cerevisiam fermentandi pollens maximè cùm dulcior est, estque liquor maximo commodo serviens, ex quo vinum ardens, quod ut vinum vim inebriandi habet, acetum ac saccharum quod *Iagra* vocant, formatur; educitur autem hic liquor ab iis quos *Chegues* vocant hoc modo: capsæ floriferæ seu fructiferæ, quam *Mammam* arboris vocant, cuspidem incidunt, eique ollam appendent, ac infra cuspidem intervallo quatuor digitorum corticem capsæ obliquè secant, sectumque versus cuspidem elevant barbam ut ajunt efficientes, ut liquor ex cuspide inciso per corticem capsæ dimanans ex barba in ollam appensam refundatur, cuspidem autem incisum vel limo certo obducunt, vel foliis *Vétti-Táli*, vel corticis exterioris viridi rasura idque ad obturandum cavernulas in cuspide sitas, ne per eas liquor *Suri* ex surculis, qui intra capsam sunt, exstillans, intra ipsam capsam se effundat: capsam quoque vinciunt in incisura cum cortice qui à ramis foliaceis detractus est ad impediendum ne rumpatur; *Mamma* autem seu capsa cuspide primum inciso post quinque dies dat *Suri*, estque is liquor qui primùm exstillat colore rubescente; bis de die mane & vesperi ex communi usu ollas cum *Suri* detrahunt; cùm tribus vicibus, etiam meridie; ollæ priusquam appenduntur, primum bene tersæ sunt ac ab omni liquore expurgatæ, quoties autem appenduntur, cuspis inciditur & prædicto modo oblinitur, ac insuper *Mamma* in quatuor partibus proximè ad oras, non verò in ipsis oris, neque in medio inter duas oras pulsatur cum osse butyro repleto, fit autem illa pulsatio, ne liquor intercipiatur ac hæreat, sed faciliùs ac liberiùs, atque adeo copiosiùs manet; liquor hic *Suri* dictus, qui medio die detrahitur in ollis mane appensis, dulcis est, qui vesperâ subacidus, altero die acescens, tertio autem die liquor dulcis acidus redditur, suam dulcedinem prorsus amittens; liquor qui ex arbore tenera educitur minus fortis ac vegetus est quàm qui ex arbore grandiori & vetustiori, minusque spirituosus,

ſpirituoſus, adeò ut minus vini ardentis per diſtillationem exhibeat, odoremque terræ in qua naſcitur etiam ſpirans; liquor quem arbores valde vetuſtæ dant, minori copia emanat & dulcior eſt ac magis inebrians; vinum ardens ex hoc liquore poſtquam uno die in ollis detractis ſervatus eſt, diſtillando extrahitur additis nonnullis guttulis olei de *Cocos*; ut acetum ex eo conficiant, ollas in quibus exceptus eſt, in calce per quindecim dies imponunt, quo ad fermentationem vehementem excitatus multam ſpumam ebulliendo ac in fundum ollæ materiam albicantem, quæ coloris cinerei eſt, demittendo, mutatur in acetum; Saccharum autem *Iagra* dictum ex eo liquore hoc modo conficitur; ollis quas *Mammis* arboris appendunt, indunt momentum calcis quantum ſufficit ad liquorem inſtillatum rubedine tingendum, nam ſi calx ſuperflua ſit liquor eſt magis albicans & lacteus colore calcis, ſi minus calcis additum, liquor ex ſuo colore albicat, dein hunc liquorem *Suri* ita cum calce ſufficienter imbutum & permixtum coquunt, continuò eum cum cochleari movendo donec inſpiſſetur, habeturque tum ſaccharum rubrum; notandum verò ex liquore *Suri* inſtillato, cui minus calcis datum eſt, non poſſe ſaccharum confici, ſi verò plus calcis ei datum ſit, adeò ut in fundo impermixta reſideat ad ſaccharum conficiendum reſiduum calcis primum eſſe demendum; in confectione ſacchari ſeu *Iagræ* albicantis hoc inſuper obſervatur quod liquorem *Suri* cum calce permixtum in ollas diverſas ad ſeparationem calcis transfundant, mutando ter ollas, ut ſi mane detractus ſit, medio die calce quæ in fundo ſubſedit relictâ, in novam ollam infunditur, atque ita altera vice hora ſecunda, ac veſpera rurſus in novam ollam refuſa coquitur.

Hæc arbor valde ferax eſt, præcipùe quæ in locis ſalſis ac proximè ad mare naſcitur, quæ in montoſis provenit minùs ferax eſt, ac fructus ſeu *Cocos* minores dat, quorum aqua ſaporis eſt minus dulcis ac minus grati, liquorem *Suri* minori quoque copia fundit, qui tamen fortior eſt; à vigeſimo quinto ad trigeſimum ætatis annum vigore eſt ſummo, fructus ſeu *Cocos* abundatiores & grandiores uti & capſas ſeu Mammas in quibus incluſi ſunt majores producens, ac liquorem *Suri* uberius fundens, ab eo tempore quo fructus dat, maturis deciduis novos ſemper dat fructus, licet cùm longævæ ætatis ſit, minori copia & forma minores; liquor *Suri*, quem vetuſtior dat, minori quoque copia exſtillat; verùm dulcior & fortior eſt; centum annos ordinarie durat in vita; cùm languet ac morti proxima eſt, rami omnes folioſi flaveſcentes ac velut aduſti conſpiciuntur.

Obſervatum eſt de hac arbore eam tertio poſt ſationem anno ramis, qui in juſtam magnitudinem excrevére, veſtitam eſſe, atque ab eo tempore ramos incipere decidere, ſuntque tum rami ad ſeſquihominis vel etiam duorum altitudinem ſurrecti, & caudex qui ramis in totum circumveſtitus ac obtectus eſt non major quàm altitudine unius cubiti, craſſitie autem unum

unum pedem æquans: ſingulis menſibus ordinariè unus ramus novus prodit, veteribus interea deciduis, eſtque tempore æſtivo lapſus ramorum frequentior quàm pluvioſo, ſpatio trium menſium rami in juſtam magnitudinem excreſcunt, puta qui poſt tertium annum à ſatione in arbore proveniunt; ante exortum capſarum ſeu *Mammarum* fructiferarum rami majore longitudine ſunt quàm poſt, in arbore grandi ordinariè viginti octo rami plus minus conſpiciuntur; capſas cum ſuis fructibus quandoque tertio à ſatione anno, vel quinto, vel octavo, vel decimo producunt, prout terra magis vel minus bona eſt: capſæ infra ſingulos ſeptem ramos qui è ſummitate arboris prodeunt, proveniunt ſpatio trium menſium in ſuam juſtam magnitudinem excreſcentes, ſeſeque decimo quinto die pòſt aperientes; flores quinto vel ſexto die poſt capſarum aperturam decidunt; in arbore ordinariè ſunt duodecim faſciæ *Cocorum*, una faſcia fert *Cocos Siccos* dictos: *Baráttu-Ténga*, ſeu *Cotta-Ténga*; altera fructus maturos dictos *Palupèn-Ténga*, qui carne magis dura ſunt quam *Maninga*, minus verò quam *Ténga*; tertia fructus immaturos, dictos *Belacà-Caricù*; quarta fructus dictos *Maninga*; quinta fructus dictos *Elani*; ſexta fructus dictos *Curimba*; præterea duæ *Mammæ* apertæ & quatuor clauſæ; Ex fructibus teneris & ex *Mamma* primùm erumpentibus ordinariè quindecim aut ſedecim è ramis decidunt, reliquis in *Cocos* excreſcentibus; tertio poſt aperturam Mammæ menſe fructus aquæ pauxillum acquirunt, ſexto autem menſe omni aqua ſunt repleti; dein ſpatio trium menſium omni ſua medulla implentur, quæ poſt tres menſes indureſcit ac tum cocus ex arbore decidit, uno autem menſe ante delapſum aqua diminuitur ac tum etiam oculus in medulla ſe offert: fructu deciduo poſt unum menſem ſe prodit pyrum quod ſpatio ſex menſium totam cavitatem replet, intra quod tempus ſi terræ mandatus ſit *Cocus*, ex oculo ſurculus cum ramis novellis ad altitudinem unius cubiti aſſurgit.

VIRES EJUS.

RAdix decocta in aqua & cum ſicco gingibere epota confert pro febre calida, eadem trita & decocta cum oleo fructus ſeu *Coqui* adhibetur in ablutione oris pro puſtulis in gingiva obortis; ſuccus ex ramis tenellis expreſſus & mixtus cum momento mellis oculis ad ſedandum dolorem adhibetur facta lotione, ſuccus foliorum cum oleo fructus ſeu *Coqui* in decocto datus proficuus eſt pro hæmorrhoïdibus; flores cum ſaccharo comeſti juvant urinantes materiam purulentam; ſuccus ex floribus expreſſus ac in lacte vaccæ datus proficuus eſt pro gonorrhœa; capſula florum trita & cum oleo decocta prodeſt in ulceribus ex aduſtione ortis facta perunctione, ſuccus ex fructu tenello expreſſus ſervit pro puſtulis oris in infantibus facta lotione, ut & pro oculorum doloribus eodem modo adhibita;

aqua

aqua *Cansje* epota cum floribus ardori jecoris restinguendo confert, eadem in iterata lotione capitis pro rubedine oculorum conducit; medulla fructus seu *Coqui* valet pro sulcis oris masticata; oleum ex medulla extractum pustulas capitis pellit facta perunctione, idem proficuum quoque est pro hæmorrhoïdibus eodem modo usurpatum; pyrum quod ex aqua in cavitate *Coqui* excrescit cum oryza tostum datur pro tussi ex melancholia nata, ex cortice arboris exprimitur oleum quocum ungitur pars affecta morbo cutaneo nato ex vermibus.

FIG. 1. 2. 3. 4.

Palmarum varias inveniri species, vel mediocriter in Botanicis exercitato satis est notum. *C. Bauhinus* in *Pinace* quadraginta septem proponit, & hanc quidem primam recenset, inter Palmas Nucem ferentes, nomine *Palmæ Indicæ Cocciferæ angulosæ*, *Iansiat Indi*, id est, *Nucis Indicæ Avicennæ*.

Cum autem in plerisque tam Orientalis quam Occidentalis Indiæ regionibus, præsertim locis maritimis, copiose germinet, hinc passim ejus historiam pluribus tradunt autores: & imprimis præ aliis *Garzias ab Horto*, & in eum *Clusius*. Vires quoque & usus fusiùs enarrant *Hernandes* & *Recchius*, *Plantarum Mexicanarum historiæ libro tertio*, ubi ab incolis arborem hanc *Coyolli* vocari affirmant, diversasque ejus in nova Hispania observari species.

Accuratissimam autem hujus arboris, ejusque attributorum descriptionem, si quis insuper desideret, adeat celeberrimi *G. Pisonis Historiam naturalem Indiæ*, qui testatur ab incolis Brasilianis vocari *Inajagua çuiba*, & singula folia, pedes circiter sedecim esse longa: à quo tamen non dissentiunt Autores nostri, dum ea duntaxat sesquicubitum æquare asserunt: cum illud quod Autores nostri ramum vocent, à *Pisone* folium, & illud quod ab Autoribus folium, ab ipso foliorum ala nuncupetur.

Præter autem varios usus, ab aliis memoratos, quos humanum in commodum suppeditat hæc *Palma*, resinam quoque fundit peculiarem, qualis mihi hoc anno ex *Zeilan* laudatissima totius orbis insula, allata: constat ea ex sarmentis medium digitum latis, & funiculi in modum in longum porrectis, coloris subfusci & pellucidi, saporis autem lenti & præpinguis: quasnam verò obtineat vires & facultates, addiscere aut experiri nondum licuit.

COCOS NUCIFERA.

CLASSIS

PALMÆ PENNATIFOLIÆ.

Character genericus.

MASC. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 3-petala. *Stam.* 6.

FEMIN. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 3-petala. *Stigm.* 3. *Drupa* coriacea.

Nomen specificum.

Cocos inermis, frond. pinnatis: foliolis replicatis ensiformibus.

Synonyma authorum.

Cocos frondibus pinnatis: foliolis ensiformibus replicatis. *Jacq. hist. t.* 168.

Cocos frondibus pinnatis: foliolis ensiformibus margine villosis. *Hort. cliff.* 483. *Fl. zeyl.* 391. *Roy. lugdb.* 4.

Palma indica coccifera angulosa. *Bauh. pin.* 502.

Palma indica nucifera. *Bauh. hist.* 1. *p.* 375.

Calappa. *Rumpf.* 1. *p.* 1. *t.* 1. 2.

Observationes.

Habitat in paludosis, umbrosis.

Foliola omnia (exepto utrinque infimo) retroplicata sunt.

Monoica, hexandra, trigyna.

CAUN-

CAUNGA.

ARECA CATHECU. FIG. 5. 6. 7. 8.

Caunga, Ling. Bram. *Madì*, eſt arbor procera altitudine arborem *Tenga* æquans, naſcens in arenoſis.

Radix nigricans, oblonga, craſſitie unius ſpithamæ, radiculas albicantes & rufas, quæ intus lignoſo filamento ſunt, ex ſe diffundens.

Caudex craſſitie unius ſpithamæ, maxima craſſitie ad radicem, in ſummitate paulò minori obductus cortice viridi-claro.

Rami qui ex caudice ordinatè prodeunt, ac ordine decuſſato bini & bini ex ſe mutuo emergunt cum pede ſummitatem caudicis inſtar vaginæ ſeu capſæ rotundæ ac clauſæ circumplectentes, exterioribus interiores circumdantibus, ac ſimul caput oblongum in ſummitate *Caungæ*, quod craſſius eſt ipſo corpore caudicis inferiore, conſtituentibus, rami exteriores pede fiſſo ac rupto pòſt ſucceſſive ſuo tempore decidunt; eſt autem pes ramorum exterius viridi-fuſcus, in interiori ſuperficie albicans, contextura ferme coriaceus, ac interiori ſuperficie ſtriatus, intus lignoſis filamentis minus duris in longum perductus membrana candida & nitente, quæ firmæ & denſæ texturæ eſt, obductus: pars ramorum ſuperior quæ ex pede exit, inferius ad pedem latior eſt, dein ſenſim ſtrictior, exterius rotunda, interius nonnihil cava ac ſuperiora verſus interiùs in medio in coſtam acutam extuberans ac utrinque ad coſtam planis oris circumſcripta, in quibus foliis ex adverſo oppoſitis eſt veſtita exteriùs ut & interiùs colore viridi, ad pedem autem interiùs nonnihil flaveſcens, ac intus lignoſis mollibus filamentis ac fungoſis carneis fibris pertexta: ſunt autem folia oblongo-anguſta longitudine trium quatuorvé pedum & latitudine quatuor pollicum plus minus, ac inſtar flabellorum in duas treſvé, etiam quatuor quinqueve plicas complicata & cum plicis ex oris ramorum producta in parte interiori in plicarum angulis eminentibus coſtis viridi-claris obſita, & intus venis in longum ſtriata, contextura rigida, ſuperficie plana; viridi-fuſca & nitentia in utraque parte.

In *Capitulo Caunga* quod in ſummitate eſt intra pedes ramorum foliaceorum vaginiformes *Capſæ* in quibus faſciæ ramorum ac ſurculorum cum floribus & fructibus includuntur, proveniunt infra ſingulos una, ſunt autem capſæ oblongæ quatuor plus minus ſpithamas æquantes in una parte, qua pedi exteriori accumbunt rotundæ, in altera qua pedem interiorem complectuntur, cavi ambitus, ſuperficie glabra & æquabili, ad ſummitatem in medio partis cavæ ſtria lacunoſa in cujus tractu rumpunt ſulcatæ, colore exteriùs primum viridi-diluto albicante & ſubflaveſcente, pòſt cum ætate flaveſcentes, interius coloris candidi, capſa exteriore accreſcente ramus exterior, qui cum arctè includit, vi detruditur; faſciæ ramorum & ſurculorum quæ in capſis incluſæ conſtant uno pede plano quo caudicis ſummitati circumpoſitæ, ſuntque in ramulis craſſioribus fructibus teneris dotatæ, & in ſurculis tenuibus, qui infra exortum fructuum erumpunt; ſpicis ſolis ſeu gemmis florum in duabus oppoſitis partibus obductæ; faſciæ autem hæ in ramis ac ſurculis primum ſunt albicantes ſeu flavo-albicantes, dein torideſcentes, cum vetuſtiores ſunt, colore viridi-fuſco & duræ.

Spicæ Florum ſummitati ſurculorum obverſæ ſunt, ſuntque parvæ & angulatæ & albicantes, in tria folia rigida & cuſpidata ac craſſiola ſe aperientes, continentque in medio ſtamina novem albicantia tenuia ſine ullis apicibus, tria longiora ex flavo albicantia, quæ à ſex minoribus magis flavis cinguntur.

Fructus qui faſciis ramorum adhærent cum ſua magnitudine juſtâ ſunt, oblongo-rotundi ſunt, in ima & ſuperiori parte ſtrictiores, involuti cortice exteriori craſſo, ac conſtantes pulpa ruſo-rubeſcente, & intus in medio pulpæ medulla albicante,

cum autem teneri ſunt, hi fructus candidi ſunt ac nitentes, albicantibus ſurculis appendentes, forma non rotunda ſed angulata, maxima parte foliis calycis oblongo-rotundiolis & mutuo circumvolutis circumprehenſa, interius conſtantes pulpa denſa albicante, quæ ſaporis nullius & aſtringentis; poſtea cum ætate pulpa molli ſunt & pauca continentes in medio pulpæ humorem clarum ac multum qui cum pulpa aſtringentis ſaporis eſt, ſuntque tum dicti *Tannì-Painà*, dein pulpa interiori magis aucta ſunt, ac nullum humorem in medio continentes, ſuntque tum fructus dicti, *Schalémba-Painà*, cum ætate majori pulpa magis & magis indureſcit naſciturque in medio in longitudine medulla albicans, diciturque, cùm pulpa & medulla minus dura eſt, *Aria-Décca*, cùm durior *Adecca*, cùm maximè dura eſt & cortex aureo-flavus, *Paléca*; eſt autem pulpa, forma primum ovali habens cuſpidem acutiorem ad ſummitatem fructus, eſt verò pulpa, cùm tenera & humida eſt, colore albicante-ſubflavo, forma oblonga & anguſta & ad ſummitatem cuſpidata, dura, colore ex rufo-rubeſcente, forma eſt minus oblonga ac craſſior ac magis ad conum accedens, cujus baſis eſt in ima parte fructus: pulpa, ſeu dura, ſeu mollis, cum *Bétel* addito momento calcis manditur, maximè autem mollis; Cortex pulpam circumdans corticula exteriori denſiori & duriori, quæ ſuperficie plana & glabra eſt, ac primùm albicans, dein viridis, pòſt cum pulpa ac medulla dura eſt, aureo-flavi coloris, obductus, intus conſtans carne primum tenera albicante, quæ majori quantitate eſt ad imam partem fructus, ac corticula exteriori deciſa cum pulpa fructus in comeſtione *Bétel* ſimul manditur, cum fructus vetuſtior eſt, filamentis lignoſis, quæ primum coloris albicantis ſunt, dein cum corticula exterior aureo-flava eſt, coloris quoque aureo-flavi ſeu crocei ſunt, eſt pertextus, eſtque tum adeo arctè pulpæ ſuperficiei adhærens, ut non facile deglubi poſſit: intra medullam albicantem in baſi fructus in medio oculus rotundiolus albicans conſpicitur, qui germen fructus eſt ſurculum edens: quatuor *Capſæ* plus minus ſimul in eadem arbore in *Capitulo* reperiuntur; quinto anno à ſatione dat *Fructus* ſi terra ferax ſit, ordinariè ſeptimo, vivit quinquaginta annos, triginta vegeta eſt fructus proferens, pòſt langueſcit, fructus poſt unum menſem, quo ex capſa erupére, aquam recipiunt, poſt tres menſes fructus omni aqua repleti ſunt, poſt ſex menſes pulpa dura.

VIRES EJUS.

RAdix decocta in aqua ſervit pro ore ſulcato ſi cum ea diluatur, uti & pro ejus puſtulis. Succus foliorum tenerorum expreſſus ac cum oleo *Schirgelim* datus confert pro lumbricis. *FIG.* 5. 6. 7. 8.

Arbor hæc à *C. Baubino* in *Pinace* vocatur *Palma*, cujus fructus ſeſſilis *Fauſel* dicitur, *Fauſel Serapioni*, *Filſel* & *Fuſel Avicennæ*. Fructus tum alibi, tum in Regno *Malabar* à nobilioribus vocatur *Arcca*, teſte *Garzia ab Horto*, ad quem plura de hac materia deſiderantem lectorem remitto. Ut & *Chriſtophorum à Coſta*, qui *Avellanæ Indicæ* nomine fructus deſcribit, eoſque adhuc virentes, ſub arena condi teſtatur, ut guſtu evadant gratiores, quin & in lotionibus adſtringentibus magni eſſe uſus. Maximum autem huic fructui famam conciliavit quotidianus ejus cum foliis *Betre* ſive *Betle*, apud Indos Magnates & ditiores uſus, ut apud jam citatos autores, *Linſchoten* & *Boutium* (qui *Pynangh de Sirii* & *Sirii Boa* vocat) videre eſt.

Plures autem ejus dari ſpecies, teſtantur præter Autores noſtros, fructus magnitudine & forma varii, quos inter rariora aſſervo. Verum quem formâ oblongâ *Arecæ* ſubjungit *Cluſius*, toto cœlo ab eâ differt, cum nihil aliud ſit, quàm Nucleus interior *Palmapini Lobelii*.

ARECA CATHECU.

CLASSIS

PALMÆ PENNATIFOLIÆ.

Character genericus.

MASC. Cal. . . . Cor. 3-petala. Stam. 9.

FEM. Cal. . . . Cor. 3-petala. Drupa calyce imbricato.

Nomen ſpecificum.

Areca frond. pinnatis; foliolis replicatis oppoſitis præmorſis.

Synonyma authorum.

Areca frondibus pinnatis: foliolis replicatis oppoſitis præmorſis. Fl. zeyl. 392.

Areca ſ. Fauſel, avellana indica verſicolor. Raj. hiſt. 1363.

Palma arecifera nucleo verſicolore moſchatæ ſimili. Pulk. alm. 275. t. 309. f. 4.

Palma cujus fructus ſeſſilis Fauſel dicitur. Bauh: pin. 510.

Pinanga. Rumph. amb. 1. p. 26. t. 4.

CARIM-

CARIM-PANA.

BORASSUS FLABELLIFER.

FIG. 9.

CArìm-Panà duæ ſpecies ſunt, *Carìm-Panà* & *Ampana*.

Carìm-Panà Bramanis *Talatámadò* Luſitan. *Palmeira Brava* fem. eſt arbor procera naſcens in arenoſis.

Radix ſupernè capillata, ac infernè ramum medium craſſiorem rectà demittens, ac cum eo ramos tranſverſos tenuiores, eſtque cortice ac ligno nigricante.

Caudex ligno ruſo-nigricante, in medio corculo molli, exteriùs cortice ſeu cruſta nigricante, quæ deglubi nequit, ut *Tenga*, obductus, ad cruſtam ligno duriore.

Rami coronatim ac ordine decuſſato caudicem circumſident, ſuntque in pede, qui quatuor ferme cubitos oblongus, interius plani & nonnihil cavi, exterius rotundi ac in oris ob cuſpides eminentes aſperi & incidentes, infernè latiores ac ſpithamam fermè in latitudine æquantes, ſupernè ſtrictiores ac latitudinem ferme unius palmi, in ſummitate folium prægrande, quod latiſſimum eſt, ac velut flabellum plicatum explicant; ſunt autem folia hæc in plicarum oris eminentibus coſtis aſperis obducta, in anteriore parte inciſa, ac in plures cuſpides ſtricta, contextura denſa & craſſa, in longum venis denſis ſtriata; rami cùm tenerrimi ſunt cum ſuis foliis flabelli-formibus candida ſunt & nitentia ac folia in ſe plicis convoluta, anterius haud inciſa.

Fructus ſunt externa forma ſimiles fructibus *Tenga*, ſed minores & rotundiores & in vertice nonnihil plani calyci arcto & majori & foliis mutuo circumvolutis excepti, prodeuntes ex capſis quæ tribus foliis arcte circumvolutis conſtant, ac ſupra ex exortu ramorum erumpunt, ſunt autem hi fructus calyce arcto & majori ex foliis mutuo ei circumvolutis compoſito excepti, corticis craſſi exteriùs obducti corticula denſa, quæ fructibus immaturis viridi-fuſca, nitens ac glabra, ac iis maturis inferiùs ſupra calycem nigricans & nitens, ac ſulcis ſeu fiſſuris in longum ſtriata eſt,

superiùs in vertice ex viridi-flavescens seu prorsus flava, intus autem cortex pulpam habet densam, quæ primùm mollis ac alba est, dein cum fructus probè maturi sunt, filamentis lignosis, tenuioribus ac mollibus & minus duris densè pertexta ac succulenta, saporis subdulcis & non ingrati, odoris fortis ac ejusdem ut caro fructus dicti *Schácca*; in medio pulpæ corticis duæ tresve nuces oblongo-rotundæ & planæ pulpa intermedia à se mutuo sejunctæ consitæ sunt, constantque exteriùs operimento crasso ac lignoso, cùm vetustiores sunt, nonnihil petroso ac summè duro, quod in exteriori superficie filamentis lignosis albicantibus arctissimè obductum est, adeo ut minus glabrum sit quàm operimentum lignosum in fructu cocos; in hisce cùm teneriores sunt, intus medulla est cœrulea & transparens, crassa, mollis & gelatina ac esculenta, saporis dulcis haud ingrati, quæ cum tempore valde indurescit, adeo ut mandi nequeat.

Apud hosce Medicos non est in usu.

FIG. 9.

Hujus *Palmæ Cocciferæ* complicato fructu minore, folium prægrande munere Domini *Pauli Hermans*, Medici & Botanici præstantissimi, Civitatisque *Columbo* in Insula *Zeilan* Consiliarii Justitiæ dignissimi, possideo. Longitudine illud tredecim, & latitudine vel modicè expansum novem pedes superat, eamque obtinet figuram, quam hic Autores nostri describunt: Verum & insuper, ubi foliorum laciniæ vel divisuræ incipiunt, filamenta habet plurima, teretia, ejusdem cum laciniis longitudinis, quæ deorsim propendent. Addebat Dominus *Hermans* sexaginta milliaribus supra *Columbam* fuisse allatum, & ab incolis vocari *Talagaba*, id est, arborem umbrosam, foliis enim utuntur, umbraculi loco.

BORASSUS FLABELLIFER.

CLASSIS

PALMÆ FLABELLIFOLIÆ.

Character genericus.

Masc. Cal. . . . Cor. 3-partita. Stam. 6.
Femin. Cal. . . . Cor. 3-partita. Styli 3. Drupa 3-sperma.

Nomen specificum.

Borassus frond. palmatis plicatis cucullatis, stipit. serratis.

Synonyma autborum.

Borassus frondibus palmatis plicatis cucullatis, stipitibus serratis.
Borassus frondibus palmatis. Fl. zeyl. 395.
Palma coccifera, folio plicatili flabelliformi, mas, femina. Raj. hist. 1366.
Lontarus domestica. Rumph. amb. 1. p. 45. t. 10.

AMPA-

AMPANA.

BORASSUS FLABELLIFER.

FIG. 10.

AMpana, quæ secunda species, Ling. Bram. *Talatámado,* Lusitanis *Palmera Bràvo Machò,* cum *Carìm-Pana* eadem est, tantùm in eo differens, quòd loco fructuum seu *Cocorum Capitula* teretia & florifera proferat; hæc autem Capitula ex *Capsis* quæ foliis mutuo circumvolutis constant, ac supra ex exortu ramorum emicant, diversis caulibus, qui duri, plani & primùm albicantes, dein virides sunt, prorumpunt, in summitate unius caulis, duo triave sita; sunt autem capitula duas spithamas plus minus longa, & nonnihil incurva, primùm cum caulibus albicantia, dein viridescentia & fractu facilia, in superficie plurimis squammulis quæ ex intortione apertæ summitatem eorum respiciunt, obducta.

Flores quos ferunt inter squammas ex suis oculis emicant in tractibus spiralibus, at non signatis, ac sibi mutuo parallelis consiti: suntque stellulæ constantes tribus parvis interiùs cochleato-cavis ac rigidiusculis foliolis, quæ primùm cum capitulo albicantes, dein viridescentes sunt, constantes, continentque in medio quinque vel sex tenuia stamina, quæ apicibus albicantibus, subflavis & grandiusculis ac striatis dotata sunt.

In hisce *Capitulis* floriferis intra carnem proximè ex adverso oculorum florum *Gemmæ* oblongo-rotundæ ad superficiem erectæ, quæ glabro loculamento occlusæ sunt, continentur, quorum oculis flores inserti sunt.

Apud hosce Medicos non est in usu.

FIG. 10.

Palma hæc ab aliis non descripta, non incommodè meo judicio vocabitur *Palma Malabarica,* flosculis stellatis, fructu longo squammato.

Mirus verò naturæ lusus in hac & præcedente specie considerandus venit, quæ Plantis quoad cætera simillimis, toto cœlo discrepantes flores & fructus apposuit.

An autem eam ob rationem, ex Legibus naturæ, à Clarissimo *Morissono* exhibitis disjungi debeant, unicuique judicandum relinquo.

BORASSUS

BORASSUS FLABELLIFER.

CLASSIS

PALMÆ FLABELLIFOLIÆ.

Character genericus.

MASC. Cal. . . . Cor. 3-partita. Stam. 6.

FEMIN. Cal. . . . Cor. 3-partita. Styli 3. Drupa 3-ſperma.

Nomen ſpecificum.

Boraſſus frond. palmatis plicatis cucullatis, ſtipit. ſerratis.

Synonyma authorum.

Boraſſus frondibus palmatis plicatis cucullatis, ſtipitibus ſerratis.

Boraſſus frondibus palmatis. Fl. zeyl. 395.

Palma coccifera, folio plicatili flabelliformi; mas, femina. Raj. hiſt. 1366.

Lontarus domeſtica. Rumph. amb. I. p. 45. t. 10.

Capitula iſthæc & figurâ & texturâ ſuâ ſe genuinos julos ſeu nucamenta eſſe produnt: unde arborem hanc à præcedente ſpecie diſtinctam eſſe non concedimus. Stantibus ergo naturæ legibus à Moriſono exhibitis non neceſſe eſt ut hæ arbores disjungantur, cùm altera florifera tantùm ſit, altera fructifera; ſexu diſtinctæ, non ſpecie: quod idem & Salici & Palmæ dactyliferæ, & aliis præterea arboribus accidit. At verò ſi fructum reſpicias ſecundùm leges iſtas Palmæ ad diverſa genera reducendæ ſunt. Aliæ ſcilicet ad Pruniferas, quarum fructus pulpâ humidâ molli oſſiculum ambiente conſtat; Aliæ ad Nuciferas, quarum fructus pro exteriore etiam tegumento materiam habet ſicciorem. At neque figurâ conveniunt Palmarum fructus, ut earum deſcriptiones attendenti manifeſtum fiet, neque oſſiculorum ſeu ſeminum numero: Alii, enim & quidem pleraque ſimplex oſſiculum habent, alii, geminum aut etiam plura. RAY.

SCHUNDA-

SCHUNDA-PANA.
CARYOTA URENS.

FIG. II.

SChunda-Panà, Ling. Bram. *Biralà-Madò*, eſt arbor procera naſcens in arenoſis.

Radix eſt rufo-obſcuro cortice obducta, intus in medio ligno molliori, fibris hinc inde veſtita.

Caudex ambitu amplexum duorum hominum implens in ſuperficie obductus cortice ſeu potius cruſta cinerea quæ deglubi nequit. Ad cruſtam eſt ligno duro interiùs medio ferme ambitus diametro ligno molli.

Rami qui ex caudice ordinatè prodeunt ac ordine decuſſato bini & bini ex ſe mutuo exſurgunt cum pede caudicem circumſident, quemadmodum rami *Ténga*, eumque reticulato raro cortice, cujus filamenta ex oris pedis originem ſumunt, circumveſtiunt, ſuntque in pede tenues & cavi, ac tomentoſa rufa lanugine exteriùs obſiti, ac tactu velut coriacei, interiori ſuperficie albicantes ſeu ruffi, inferiùs latiores, parte ſuperiori, quo à caudice reflectuntur, ſunt rotundiores & duabus lacunis latis interius utrinque in longum ſtriati, ex quibus verſus oppoſitas partes ſurculos foliaceos qui angulati, virides, interius ſtriati ſunt, ac ad exortum extuberantes emittunt, exterius virides ac piloſa lanugine, quæ facile deteri poteſt, obſiti, intus filamentis lignoſis laxe pertexti, ſuntque ob lignum paucum leves.

Folia in ſurculis ramorum ad interiorem partem exoriuntur caulem inveſtientes, ac verſus duas oppoſitas partes obverſa, ſuntque oblonga ac velut triangulari ambitu circumſcripta in una parte anteriora verſus longiori ora, in altera quæ ſurculum proximè contingit, breviori excurrentia, ac cum duabus oris ad exortum angulum rectum acutum efficientia, atque adeo anteriùs latiora, ac in anteriori ora, quæ inter duas laterales intermedia eſt, ac cum ora interiori ac breviori angulum obtuſum, cum exteriori ac longiori angulum acutum efficit, cuſpidibus acutis eminentia, ſuntque contextura rigida, venis ex angulo exortus prodeuntibus, quæ certis intervallis velut nervi eminentes in adverſa parte extuberant, ſtriata in longum, ſuperficie utraque glabra ac viridifuſca, & valde nitentia; folia quæ in ſummitate ramorum oriuntur ex ramo tanquam coſta intermedia protenduntur.

Flores & *Fructus* in capſis oblongis, quæ ex caudice ſupra originem ſurculorum foliaceorum tranſverſum prodeunt, ac oblongæ ſunt unum brachium, ac quatuor quinqueve viridibus ſcutellatis corticibus conſtant, ſimul proveniunt ſurculis numeroſis, qui capſis apertis ex iis erumpunt, ac ramo medio craſſiori coronatim circumpoſiti octo plus minus cubitos longi evadunt & graves faſcias conſtituunt denſo ordine arctè inſidentes.

Sunt

Sunt autem flores ſpicei; oblongo-rotundi, ac longitudine ferme unciali rectâ ſurculis impoſiti ac nonnihil poſteriora verſus reflexi, & bini ac bini paſſim ex adverſo ad ſe invicem ſiti, cùm ſe aperiunt in duo, ſed maximè ac ad ſummum in tria folia, quæ ſurrecta & cuſpidata, rigida, dura, craſſa, nullis venulis ſtriata, ac interiùs nonnihil cochleatæ-cavæ ſunt, ſe dividunt, uti & manuum preſſione reſolvuntur, colore primùm ſunt viridi, pòſt rubeſcente, ſeu purpureo-rubeſcente, dein flaveſcente, alii aperti, alii clauſi atque adeo etiam diverſi coloris, alii rubri, alii cœruleo-rubri dilutiùs, vel intenſiùs, alii flavi.

E medio horum ſpiceorum foliorum emicat penicillus anguſtorum, flavorum, ſurrectorum ac ſtriatorum foliorum, quæ inſtar ſtaminum ſunt.

Gemmæ fructuum juxta ſpiceos flores ſiti ſunt, ſuntque minores quàm flores, rotundæ ac in vertice cuſpidatæ, & cum cuſpide anteriora verſus reflexæ, quæ floribus deciduis remanent ac in fructus excreſcunt.

Sunt autem fructus, cum in juſtam magnitudinem excrevére, confertiſſimo ſuo numero faſciam ramorum valde onerantes, plano-rotundi ſurculis, qui ſtriati ſunt, ſine petiolis inſidentes, primum cum immaturi, duri ac virides, dein flavi, ac vetuſtiores rubicundi, cum probè maturi, rubicundo-obſcuri & nitentes, conſtantes cortice tenui & carne intus molli & rubra, quæ ex guſtu linguam acerrimè pungit & lancinat.

Intus *Semina* ſeu *Nuclei* duo duri ſunt, totam ferme capacitatem fructus replentes, forma oblongi, una parte rotunda, altera qua ſibi mutuo accumbunt, plana, ſtriis lacunoſa, colore exterius rubro, ac carne intus albicante cœrulea & rubra.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

FIG. II.

Arborem hanc *Palmæ Dactyliferæ* eſſe ſpeciem, non eſt quod quis dubitet: & niſi fructûs carnem linguam acerrimè pungere & lancinare traderent Autores, non incommodè ad *Palmam Americanam* fructu racemoſo *C. Baubini* referri poſſe, opinarer. Quin & putem, figuram illam quam *Exoticorum* Lib. IV. Cap. XII. *Chamæriphes Peregrinæ* nomine, exhibet *Cluſius*, nihil aliud eſſe, quàm racemum aut faſciam, cui adhæſerunt hujus arboris fructus.

CARYOTA URENS.

CLASSIS

PALMÆ BIPENNATIFOLIÆ.

Character genericus.

MASCUL. Cal. communis. Cor. 3-partita. Stam. plurima.

FEMIN. Cal. idem. Cor. 3-partita. Piſt. 1. Bacca 2-ſperma.

Nomen ſpecificum.

Caryota frond. bipinnatis: foliolis cuneiformibus oblique præmorſis.

Synonyma authorum.

Caryota frondibus bipinnatis: foliolis cuneiformibus oblique præmorſis. Fl. zeyl. 396.

Palma indica, folio bicompoſito, fructu racemoſo. Raj. hiſt. 1365.

Palma dactylifera, fructu acerrimo. Plum. ſpec. 3.

Seguaſter major. Rumph. amb. 1. p. 64. t. 14.

Obſervationes.

Palmarum omnium hiſtoria fructificationis adhuc imperfecta eſt, nec ſufficit induſtria Rheedi, cui tamen debemus in his quidquid adhuc certi innotuerit. Utinam exotici Botanici nobis traderent diſtinctas harum ſpecies, & genera, etiam ex ſtructura frondium, quum ſerius & rarius apud nos floreant. LINN.

BALA.

B A L A.

MUSA PARADISAICA.

FIG. 12. 13. 14.

BAla lingua Bramanum *Kely*, eſt arbor ad duûm hominum altitudinem aſſurgens, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa eſt duas ſpithamas ac tres oblonga, ambitu rotundo, plurimis fibris capillatis, quæ intus lignoſæ ſunt, veſtita, exteriùs fuſca ac nigricans, intus carne albicante, quæ ſaporis aquei, ſubdulcis & ſubaſtringentis eſt, quæ inciſa humorem albicantem nonnihil unctuoſum, qui ſaporis ſubdulcis & valde aſtringentis eſt, exudat, ac illicò ſubrubro, ſeu perſico colore ſuffunditur; intervallo ferme pollicari ab ambitu annulo ſeu circulo tenui parum lignoſo ac etiam molli in orbem pertexta conſpicitur, ex quo fibræ radicis filamenta recipiunt, ac plurima filamenta lignoſa tenuiſſima verſus corticem hinc inde deducuntur, rariſſima autem ac brevia verſus interiores annuli partes.

Ex radice *Rami folioſi* ſimplices, quorum interiores ex exterioribus, à quibus arctè comprehenduntur, ordine ferme decuſſato emicant pede recto & oblongo, qui unius ſeu duûm etiam hominum altitudinem metitur, aſſurgunt, cum ſuperiori parte, in qua foliis veſtiti ſunt magis minuſve à pede reflexi ac pandi, ſunt autem in pede exteriùs rotundi, interiùs cavi in ima parte pedis quâ ſuperficiei radicis annulari tractu inſident ac ſuperiori æque lati ac latitudine unius ſpithamæ, in media pedis latitudine craſſi ferme unum pollicem, ac inde verſus oras ſenſim extenuati exteriùs cortice glabro & ſubviridi ſeu etiam viridi-flaveſcente, qui in filamenta candida; dura & valida in longum protrahi poteſt, interiùs corticula ſeu membrana glabra & candida obducti; intus in longum perducti numeroſis parietibus, albicantibus, ſimplicibus, parallelis, qui ſinguli venulis intus in longum ſtriati ſunt, ac plurimis tranſverſis membranaceis interſepimentis in camerulas ſeu loculos, qui cortice exteriori & interiori occluſi ſunt, diſtincti, ſapore aquoſo haud adſtringente; ſuperiori parte, qua à pede magis minuſve reflexi ſunt ac pandi, majori ſunt craſſitie, & minus lati, cùm maxima latitudine infernè, inde ſenſim uſque ad apicem ſtrictiores, exteriùs rotundiores, ac interiùs rotundiore cavitate, ac in oras extenuatas ſtricti, intus quoque ejuſdem texturæ ut in pede, ſuntque rami intervallo à pede ferme ſpithamæ, ſeu etiam cubitali, nullo folio veſtiti, inde uſque ad apicem veſtiti uno folio, conſtituuntque velut mediam coſtam foliorum, cujus latera ex ejus oris tenuibus utrinque excurrunt: cum teneriores, colore ſunt in totum albicante; cum vetuſtiores, viridi-diluto ac cœruleo rore conſperſi, dein cum majori ætate flaveſcentes.

Folia, quæ ramorum ſuperiorem partem inveſtiunt, oblongo-rotunda & lata ſunt cum ſuo ramo medio ſeu coſta longitudine ferme ſeſquihominis, in medio maxima latitudine, quæ ferme eſt unius cubiti, & inde verſus apicem & imam partem ſtrictiori, ſuntque ſuperficie glabra, leniſſima ac æquabiliſſima, ſubtiliſſimæ texturæ, adeo ut aqua in iis ſparſim diffuſa illico in rotundiſſimas guttulas ſe colligat, viroris in recta vividi & nitentis, in adverſa minori nitore, ſaporis ſubadſtringentis & ſubdulcis, venulis denſis ſubtiliſſimis & parallelis, quæ ex oris coſtæ ſeu rami medii tranſverſim excurrunt ac initio ſui tractus ex inferiori coſtæ parte conſpicue deducuntur, ſtriata & in margine rubro limbulo cincta, in quem venæ tractu ſuperiora

ſuperiora verſus inflexo incurrunt, intervallis autem ordinatis ac ferme ſemidigitalibus venulis magis nitentibus ſunt, ac in earum tractu in recta parum extuberantia, & in adverſa rugulis tenuiter ſtriata, ac in ipſis coſtæ oris in tractu ſuo obliquè ex inferiore coſtæ parte conſpicuè deducuntur, ac in margine ubi teneriora cum ſuo ramo in totum ſunt albicantia, & in parte recta album ſericum ex vividiſſimo candore & nitore æmulantia; folium intimum quod ex radice prodit ac ab aliis comprehenditur, in ſe convolutum eſt.

Poſt foliorum omnium, quæ ex radice originem ſumunt, exortum, unus *Caulis* rotundus, qui parte inferiore nonnihil craſſior, ex medio pedum ramorum foliaceorum è radice exſurgit in ſummitate cono nodulatus, ac ex eo hinc inde diſſitis intervallis rami tres quatuorve, quorum ſuperiores conum obtegunt ac involvunt, emergunt, quibus apertis & relaxatis conus ſe foras prodit arboriſque partus conſpicitur; horum autem ramorum folia trium quatuorve digitorum tranſverſorum ſeu palmi vel ſpithamæ intervallo à ſuperiori parte pedis eos inveſtiunt, ſuntque minus oblonga quàm quæ in prioribus ramis ac minori intervallo puta palmi vel ſpithamæ plus minus à pede exorta.

Caulis in parte ea, quæ à pede ramorum inveſtita eſt, albicans & mollis ac tener eſt parte ſuperiori, quæ cum cono foras ſe prodit, virideſcit ac durior evadit, & filamentis nonnihil lignoſis eſt pertextus, ac cum tempore magis magiſque pandus, eſtque intus in totum fiſtuloſus ac ſaporis aquei, ſubdulcis & ſubadſtringentis, ubi confringitur, plura filamenta candida ex ſuperficie partium confractarum deducuntur ac longè protrahuntur; hic tener coctus ac à filamentis ſeparatus eſt in eduliis: ſuccus in parte ſuperiori contentus magis adſtringens eſt & ſublacteus ac unctuoſus.

Flores ac *Fructus* ſimul in cono proveniunt; eſt autem conus ſpithamam longus, conſtans ex foliis plurimis oblongo-rotundis anterius contractioribus, grandiuſculis, craſſis, & ſibi mutuo ſuperimpoſitis, ac clauſis, & in diverſas ſeries diſpoſitis: quæ coriacea, exterius corrugata ac ſulcis & interius venis in cuſpidem deſinentibus ſtriata ſunt; quæ exteriora folia, colore ſunt exterius rubro-fuſco & ſubcœruleo rore conſperſa, ac in interiori ſuperficie ſanguinea; quæ interiora, colore flavo & magis ac magis albicante, cùm tener eſt, conus cum ſuo caule colore in totum eſt albicante; intra ſingula hujus coni folia quæ unum poſt alterum ſe aperiunt ac dein decidunt, flores cum fructibus quibus inſident ſeu flores ſoli includuntur, & quidem intra folia exteriora & inferiora flores cum fructibus ſimul, quibus inſident, intra folia autem interiora & propius ad cuſpidem coni ſita, flores ſoli ſine fructibus.

Sunt autem *Flores*, qui *Fructibus* inſident, conſtantes quatuor foliis, tria ſunt oblonga, ſurrecta & rigida, infernè latiora ac ſenſim in anguſtum contracta, craſſa, nonnihil pellucida, albicantia, & nitentia, ac venis in longum ſtriata, ſuperiùs in cuſpide flava, atque eorum unum, quod exteriùs ſitum, latius eſt & ſuperne in tres cuſpides flavas inciſum, duo cætera anguſtiora & in unam cuſpidem contracta, atque ex hiſce duobus unum quod folio latiori magis proximè adjacet cochleatæ cavitatis tenue & magis tranſparens, quartum folium quod inter duo folia oblonga, craſſiora conſitum eſt, & ex adverſo folii oblongi tenuioris, eſt inſtar veſiculæ ſeu folliculi rotundi interiora verſus convolutum, candidiſſimum, nitens, ac maxime tranſparens, tenuiſſimis venulis in longum ſtriatum, minùs oblongum, ac in ora rotunda verticis cuſpide criſpata eminens, in ſe, cùm nondum apertum eſt, humorem limpidum, unctuoſum, ut ovi albumen, ſed tenuiorem, ac ſubdulcem, inſtar mellis, continens.

E medio *Florum* ex umbilico fructus quinque *Stamina* cum *Stylo oblongo* exsurgunt: *Stamina* erecta plana, & lata, ac parum crassiola, sunt ejusdem longitudinis, & candida.

Stylus Rotundus, crassus, oblongus, supra stamina ferme dimidia longitudine eminens, ac folia oblonga longitudine ferme æquans, inferiùs crassior, coloris albicantis & rubescentis, in vertice uno nodo crasso, plano, rotundo, ac velut cereo & nonnihil ex albo fusco dotatus.

Flores qui nullum fructum dant prioribus ferme similes, sed nonnihil ab iis differentes, constantes tantùm duobus albicantibus foliis, uno oblongo, surrecto & interiora versus contracto, ac supernè in quinque cuspides flavas, quarum duæ interiores angustiores sunt, inciso, quod in foliis prioribus est tricuspidatum, & altero folliculiformi tenui minori, quod à folio majori circumvoluto includitur, quod idem est ut folliculiforme folium in prioribus floribus, sed minùs amplum ac etiam liquorem subdulcem continens.

Stamina, quæ in hisce quoque quinque candida, sed oblonga sunt, ferme ad nodum styli exsurgentia, inferiùs nitentia & rotundiola, & supernè plana ac interiùs utrinque ad oras sutura eminente fusca obsita; stylus oblongus, crassus, albicans, uno nodo crasso striato est dotatus: sunt autem hi flores pede rotundiolo, unciali, denso & carnoso, qui exterius & intus est albicans, ac tenerrimum fructûs germen referens, constantes, ac suo pede ad ungues foliorum coniformis capituli, quod eos includit, semiannularibus extuberantiis caulis seriebus ferme binis surrecti ac densè ad se invicem juncti, insidentes, ac oculos albicantes decidui relinquentes.

Fructus in suo *Caule* fasciatim seu plures congregatim proveniunt inferioribus semiannularibus extuberantiis caulis, quæ eo excrescente latius deducuntur, & quò magni inferiores sunt, eò latiore intervallo distant, positis seriebus ferme binis plures ut duodecim, quatuordecimvé plus minus ad se invicem surrecti insidentes, ac in novem, decemve distinctis ordinibus plus minus caulem circumstantes, suntque oblongi longitudine plus minus unius spithamæ, cum maturi sunt minus angulati seu rotundi, constantes cortice æquabili, crassiolo, exterius flavo, cum immaturi sunt, intus pulpa flava, densa, & molli, ac unctuosa, quæ saporis dulcis & grati ac ad corticis interiorem superficiem carne minus densa seu fungosa & albicante obducti, transversim secti in carne nota magis fusca seu rufa velut signo crucis interstincti, ac punctulis hinc inde nigricantibus conspersi, cum immaturi sunt, magis angulati, cortice viridi, qui, cum tenerrimi sunt, primum est albicans, intus pulpa minus molli, & albicante, ac saporis adstringentis, ac expressi, liquorem exstillantes spissiorem, unctuosum, ac viscidum, qui in pannum decidens eum inficit macula, quæ nullo negotio elui potest.

Fasciæ horum *Fructuum* in uno caule ordinario tres pedes plus minus oblongæ sunt.

Semina in iis communiter nulla.

VIRES EJUS.

RAdix contrita & epota in lacte vertiginem capitis sedat; ejus aqua cum saccharo permixta proficuè ebibitur pro ardore renum, quin & eadem aqua simpliciter epota pro doloribus ex urina obortis confert, daturque proficuè iis, quorum corpus argento vivo distillato infectum est, ut & iis qui inter edendum capillos hauserunt: corculum arboris putà caulem albicantem, qui fructum fert, tritum & cum melle intus sumptum malis oculorum convenit, ad quod etiam servit butyrum in quo fructus seu fici in frusta secti tosti sunt, epotum.

Bála ex diverſitate fructuum plures ac diverſæ ſunt ſpecies, ut *Néndera-Bála* quæ fructum fert oblongiorem cæteris, qui in cortice eſt, colore rubro, & intus carne rubeſcente, ſuntque ejus ſpecies *Néra-Nenderæ*, quæ fructibus eſt grandioribus, & *Curvò-Coddè*, quæ fructibus eſt minus oblongis, *Cadali-Bála* fructus fert gratis & jucundi odoris, qui cortice ſunt tenui; ejus ſpecies *Schéru-Cadalì*, quæ minores fructus fert, & *Eradà-Caduli*, quæ ſapore præferuntur: *Puàm-Bála* fructus fert exactè rotundos, & oblongiores, ac craſſiores quàm *Cadalì-Bála*, qui ſaporis ſunt optimi, eſtque ejus ſpecies *Turenále-Bála* utpote grandior. *Mánnem-Bála* fert fructus angulatos quatuor ſuperficierum, qui carne nonnihil oleoſa ac pingui, ſunt ſaporis magis dulcis, cortice craſſo, habetque hæc folia craſſiora cæteris & magis lata ac oblongiora; *Cinga-Bála* fert fructus oblongos ut *Nendera-Bála*, ſed minùs craſſos, & qui maturi viridi-clari ſunt; *Canìm-Bála* fructus fert multo minores cæteris, qui maturi, coloris ſunt ſubflavi; ejus ſpecies eſt *Schúndila-Canìm-Bála*, quæ fructus fert valde parvos ac minores cæteris, ac nullos alios flores niſi qui in fructibus inſident, atque adeo ramum totum uſque ad verticem fructibus oneratum: *Calèm-Bála* fert fructus cortice craſſiolo, in quibus ſemina nigra continentur. *Bangála-Bála* flores fert, qui ſunt colore cœruleo-fuſco.

Bála ſpecies communiter intra ſex menſes flores ferunt; *Puam-Bála* autem intra duodecim menſes, fructus poſt quatuor menſes matureſcunt; una arbor unum caulem ex radice edit ac fructu dato & ad maturitatem perducto emoritur, ſtolonibus qui ex ejus radice circumquaque expullulant in arbores excreſcentibus.

FIG. 12. 13. 14.

Neſcio quid *C. Baubinum* moverit, quod hanc arborem in *Pinace* vocaverit, *Palmam humilem longis latiſque Foliis*, cùm non duntaxat Autores noſtri, ſed & alii teſtes oculati, proceram eſſe, & duorum hominum altitudinem æquare, teſtentur. Forſan *Geſnerus*, qui *Pamilam* vocat, vel *Oviedus*, qui pro loci ratione, *Pumilam proceramve* eſſe aſſerit, huic opinioni anſam præbuit. *Muſa* vel *Muza* vulgo vocatur *Serapionis*, *Mauz Ægyptiis*, *Alpino*, *Muz* & *Gemez Mauritanis*, *Guillandino* teſte: *Pala* quoque vocatur *Plinio*, & *Quelli Bengalenſibus*, nominibus procul dubio, à *Malabarenſium Bala*, & *Bramanum Kely* mutuatis: *A Braſilienſibus*, ubi, *Piſone* teſte, abundè luxuriat, *Banana* & *Pacobuçu* vocatur. Parum autem ſibi conſtat *C. Bauhinus*, dum à ſe invicem disjungit *Muſam*, & *Ficum Indicam Racemoſam* ſive *Banana*, cùm revera una & eadem ſit arbor, licet ratione fructus, aliquot ejus dentur differentiæ, ut pluribus etiam noſtri Autores inculcant.

Arbuſculam quoque tenellam, ſatis tamen vegetam, hoc anno ex *Zeilan* ad nos attulerunt, reduces inde naves, quæ an hyemem feret, dies docebit.

Num porrò ſit *Dudaim* in *Bibliis*, *Uva* quam ex terra benedicta *Moyſi* attulerunt, *Ficus Pharaonis*, vel *Pomum Paradiſi*, judicent alii.

MUSA PARADISAICA.

CLASSIS

POLYGAMIA MONOECIA.

Character genericus.

HERMAPHRODITUS. Cal. ſpatha. Cor. 2-petala: altero erecto, 5-dentato; altero nectarifero, concavo, breviore. Filamenta 6, horum 5 perfecta. Stylus 1. Germen inferum, abortiens.

HERMAPHRODITA. Calyx, Corolla, Filamenta, Piſtillum hermaphroditi, filamento unico perfecto. Bacca oblonga, 3-quetra, infera.

Nomen ſpecificum.

Muſa ſpadice nutante, floribus maſculis perſiſtentibus.

Synonyma authorum.

Muſa ſpadice nutante, floribus maſculis perſiſtentibus. LINN.

Muſa racemo ſimpliciſſimo. Hort. cliff. 467. Hort. upſ. 301. Fl. zeyl. 368. Roy. lugdb. 10. Haſſelq. it. 492. Gron. orient. 324.

Muſa cliffortiana. Linn. muſ. 1. t. 1. Trew. ehret. t. 18, 19, 20.

Muſa. Cluſ. exot. 229. Sterb. citr. t. 4. Rumph. amb. 5. p. 125. t. 60.

Ficus indica, fructu racemoſo, folio oblongo. Bauh. pin. 508.

Palma humilis, longis latiſque foliis. Bauh. pin. 107.

Obſervationes.

Hybrida planta matre Bihai, patre ignoto. LINN.

AMPA-

AMBAPAJA.

CARICA PAPAYA.

FIG. 15.

PApája duæ ſunt ſpecies, una *Amba-Paja*, altera *Papajámaram*.

Amba-pája ling. *Bram*. *Dadùl-Papája*, eſt arbor ad altitudinem quatuor hominum aſſurgens, fruticoſa, naſcens in arenoſis.

Radix rectà ſe demittens, eſtque albicans, conſtans cortice ac carne albicante, humida & pingui ſine ligno, eſtque odoris fortis, oleoſi & graveolentis, ſaporis quoque pinguis & ingrati.

Stirps ſimplex eſt pedem craſſa, eſtque ad radicem intus ſolida, albicante, humida & pingui carne repleta, ſuperiori parte cava ac diſtinctis interſepimentis carneis pingui-humidis, & albicantibus clauſa, conſtantque cortice denſo, viridi & pingui-humido, qui filamentis minus lignoſis eſt pertextus, ac intus, ubi cava eſt ſtirps, membrana tenui & albicante veſtitus.

Folia cauliculis cavis, viridi-dilutis & albicantibus, ac intus quoque pingui-humidis, qui duos ferme pedes longi ſunt, ac ad ſtirpis interiora interſepimenta erumpunt, & ad originem paulò craſſiores ſunt, inſident, ſuntque laciniata, inciſa in ſeptem lacinias ſeu folia, quæ ſingula anteriùs cuſpidata ſunt, ac cuſpidibus lateralibus eminent contextura tenuia, mollia & lenia, viroris in adverſa fuſci, in recta communis.

Ex petiolo ſeptem *Coſtæ* majores & viridi-dilutæ ad extremos cuſpides cujuſque folii excurrunt, quæ hinc inde coſtulas tranſverſas diffundunt.

Cauliculi novi è ſummitate caudicis ſemper erumpunt, vetuſtioribus, qui in inferiori parte ſtirpis ſunt, deciduis, ac notas albicantes in ejus cortice viridi relinquentibus.

Flores in petiolis tenuioribus, rotundis, tres ſpithamas longis, viridi-dilutis, qui intus corculo ſunt albo, ac in medio tubulo pertuſi, pingui-humidi, ac ſupra ex origine caulium quibus folia inſident oriuntur, plures congregatim

congregatim ac umbellatim proveniunt, ſuntque albicantes, odoris grati & jucundi, quinque oblongo-rotundorum foliorum in ſtellæ formam expanſorum cum pedunculo viridi-diluto, albicante, calyci parvo, arcto & viridi-fuſco inſidentes: folia craſſiola ſunt & denſæ texturæ ſine venis, in exteriori ſuperficie in uno latere coloris viridi-diluti albicantis ut pedunculus, ac reliquo latere in quo etiam exterius coloris albicantis ſunt, craſſiora. Ex medio emicat corculum flavum conſtans decem oblongis apicibus qui breviſſimis ſtamunculis ad unguiculos foliorum ſuperiori pedis parti in duabus ſeriebus interiùs affixi & inſerti ſunt.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ, primùm virides, dein ſubflavo-albicantes.

Fructus fert nullos.

Flores fert toto anno.

Tota hæc planta ſeu frutex aut arbor eſt pingui-humida, ejuſque humor qui ex radice vel ſtirpe vel caulibus foliorum ac florum inciſis exſudat, eſt primùm aquei ſubcœrulei & ſubalbicantis coloris ac tranſparens, qui ex attactu aëris confeſtim in unctuoſam, magis albicantem & ſubcœruleam materiam inſpiſſatur.

Aqua quæ ex fl. diſtillatur, odoris eſt pinguis ac moleolentis.

Apud hoſce Medicos non eſt in uſu.

CARICA PAPAYA.

CLASSIS

DIOECIA DECANDRIA.

Character genericus.

Mas. Cal. ſubnullus. Cor. 5-fida, infundibuliformis. Filamenta in tubo corollæ: alterna breviora.

Fem. Cal. 5-dentatus. Cor. 5-petala. Stigmata 5. Bacca 1-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Carica foliorum lobis ſinuatis. Rumph. amb. 1. t. 50. 51. Trew. ehret. t. 7. Hugh. barb. 181. t. 14. 15.

Synonyma authorum.

Carica foliorum lobis ſinuatis. Hort. cliff. 461. Fl. zeyl. 365. Roy. lugdb. 225.

Carica fronde comoſa, foliis peltatis: lobis varie ſinuatis. Brown. jam. 360.

Arbor platani folio, fructu peponis magnitudine eduli. Bauh. pin. 131. Mer. ſur. 40. t. 40. & t. 62. 64.

Ficus arbor utriuſque indiæ, platani foliis, monopeteches. Pluk. alm. 145. t. 278. f. 1.

Papaya fructu oblongo, melonis effigie. Trew. ehret. t. 7.

Papaya. Ehret. t. 3. f. 1.

PAPAJA-

PAPAJAMARAM.

CARICA PAPAYA.

FIG. 15.

PApajàmaram, quæ ſecunda ſpecies eſt, *Papája* ling. Bram. *Pápaja*, arbor minus excelſa, caudice minus craſſo, cum priori in floribus differens, ut & quod fructus habet.

Flores ex quorum medio ſeu orificio fructus erumpunt cum ſuis fructibus parvis petiolis in ſtirpe hinc inde proveniunt, alibi ſunt & odoris jucundiſſimi, conſtantes quinque foliis oblongis, quæ anteriora verſus rectis oris in cuſpidem ſe contrahunt, ac rigida, craſſa, & denſa ſunt ſine venis conſpicuis, exteriora verſus cum cuſpide reflexa ac intorta.

Calyx, quo continentur, quinque brevium cuſpidum eſt, qui foliis florum deciſis fructum inferiùs complectitur.

Fructus qui ſinguli ex medio uniuſcujuſque floris erumpunt, nullo vel tenuiſſimo ſunt cortice, carne denſa & ſolida ac pingui-humida; cùm immaturi, carne ſunt albicante & ſaporis pinguis ac aſtringentis, exſtillantes humorem aqueum ſubalbicantem & ſubcœruleum, qui inſpiſſatur, ex maturitate carne interiùs flaveſcente, ac ſaporis haud ingrati pingui-dulcis, intus grandi cavitate ac in interiori ſuperficie, quæ in longum quinque rotundis lateribus excurrit, fungoſa carne obducti.

Semina in interiori ſuperficie inter fungoſam carnem numeroſa in quinque ſeriebus conſita ſunt, quæ in medio rotundorum laterum à ſe mutuo interſtinctæ ſunt, ſuntque oſſicula rotunda, angulata aſpera & nigra, ſingula involuta in propria membrana albicante, ac tranſparente, & nitente, ac parvis & tenuibus umbilicis adhærentia nucleo intus albo.

Fructus, cùm teneri ſunt, & in medio florum conſiti, ſuperiora verſus in cuſpidem contracti ſeu conici ſunt, ac in cuſpide quinque anguſtis, craſſis,

crassis, subflavis foliis, quæ in anteriori parte latiora, & in cuspides divisa sunt coronati, ac incisi gemmulis rotundis albicantibus in interiori superficie obsiti sunt.

Fructus fert toto anno.

Apud hosce Medicos non est in usu.

FIG. 15.

Hæ arbores quoque duobus in locis, seorsim diversisque nominibus à *C. Bauhino* proponuntur in *Pinace*.

Primum Libro XI. Sect. V. *Capite de Platano*, hisce verbis: *Arbor Platani folio fructu Peponis magnitudine eduli, Mamacra ipsa arbor: at fructus Mamaon, ab uberum forte similitudine: Lusitanis in America est mas sterilis, fæmina fructifera, Clus. cur. post.*

Deinde Libro XII. Sect. I. *Capite de Ficu*, sequentibus verbis: *Ficuum specie fructus Peruanus, Papaje fructuum genus ficuum specie.*

In utraque India satis frequens conspicitur, à *Boutio* arbor vocatur *Melonifera* s. *Papayo*, à *Pisone Pinoguaçu*, qui marem æque ac fœminam fructum ferre refert (secus ac *Clusius*, nostrique autores statuunt) licet minorem & oblongiorem, falsumque esse fœminam non ferre fructum, nisi mas adstet: quod & confirmat *Rochefortius*.

Fabius Columna suis in *Recchium Commentariis*, hujus quoque arboris nomine *Papayo Orientalis* & *Peponis arborescentis* mentionem facit, testaturque se ejus semen unà cum accuratissimâ Plantæ descriptione accepisse, à famigeratissimo *Petro de Valle*, è duodecimo peregrinationis suæ anno reduce: Nobis etiam ex Occidentali India quandoque fuit transmissum, & feliciter germinavit, verùm hyemalis culturæ impatiens, & frigoris exosa, nunquam perennavit.

CARICA PAPAYA.

CLASSIS

DIOECIA DECANDRIA.

Character genericus.

MAS. Cal. subnullus. Cor. 5-fida, infundibuliformis. Filamenta in tubo corollæ: alterna breviora.

FEM. Cal. 5-dentatus. Cor. 5-petala. Stigmata 5. Bacca 1-locularis, polysperma.

Nomen specificum.

Carica foliorum lobis sinuatis. Rumph. amb. 1. t. 50. 51. Trew. ehret. t. 7. Hugh. barb. 181. t. 14. 15.

Synonyma authorum.

Carica foliorum lobis sinuatis. Hort. cliff. 461. Fl. zeyl. 365. Roy. lugdb. 225.

Carica fronde comosa, foliis peltatis: lobis varie sinuatis. Brown. jam. 360.

Arbor platani folio, fructu peponis magnitudine eduli. Bauh. pin. 131. Mer. sur. 40. t. 40. & t. 62. 64.

Ficus arbor utriusque indiæ, platani foliis, monopeteches. Pluk. alm. 145. t. 278. f. 1.

Papaya fructu oblongo, melonis effigie. Trew. ehret. t. 7.

Papaya. Ehret. t. 3. f. 1.

ILY.

ILY.

ARUNDO BAMBOS.

FIG. 16.

ILY lingua Bramanum *Váſi*, noſtra communi *Bambù*, eſt Arbor naſcens in arenoſis, in excelſam altitudinem, quæ eam *Ténga* exſuperat, evadens.

Radix ab ipſo ſtipite non multum differens, niſi quod albicans & plurimis radiculis ſeu fibris ſit veſtita, ex geniculis, quibus diſtinctus eſt, novos oculos ſeu cauliculos geniculatos emittit, atque hi etiam alios ex quibus tanquam novis radicibus caules plures ſimul juncti aſſurgunt, atque ita caules novelli cum ſuis radiculis avulſi proſeminantur; Caules autem rotundi, cortice viridi, duri & geniculati ſunt ex geniculis novos ramos ſurculoſque emittentes, atque in ipſis geniculis ſpinis oblongis, rigidis, acutis, uno vel etiam duobus pluribuſve muniti, intus fiſtuloſi fiſtulis ſubtilibus.

Stipites, qui ex radice ipſa exſurgunt, ad duorum triumve hominum altitudinem ſe erigunt, priuſquam laterales ramulos ſeu ſurculos diffundunt, ac craſſitie ferme unius ſpithamæ evadunt, cùm teneri ac novelli ſunt ſtipites, uti & rami ferme ſolidi, in medio uno tantùm parvo tubulo pervii, cùm maximè novelli ſunt, in medio, ubi tubulus aperitur, nota albicante ſunt; cùm vetuſtiores, intus cavi, & ad geniculos interſepimento lignoſo clauſi, & interiùs membrana tenui, albicante obducti, conſtantque lignoſis, duris, albicantibus filamentis, cùm teneriores ſunt, exteriùs viridi-fuſci; cùm vetuſtiores, ex albo flavi & nitentis coloris, nullo cortice, qui lignoſis filamentis interſtinctus eſt, veſtiti: Stipites hujus arboris cum vetuſtiores ſunt, aliquo genere calcis in cavitate obducuntur, quæ uſui medico ſervatur.

Folia, quæ geniculis caulium breviſſimis petiolis inſident, longa & anguſta ſunt longitudine unius ſpithamæ, latitudine quæ ad petiolum maxima eſt, digitali, verſus ſummitatem ſenſim ſtricta, venis in longum ſtriata, & in exteriori parte in medio uno nervo obſita, oris aſpera ſi verſus inferiora ſtringantur, viroris utrinque communis.

Flores in ſpicis ſquamoſis, qui nodulis caulium congregatim inſident, proveniunt, atque ex ſpicis apertis tenuiſſimis filamentis dependent, intra quas ſe deinde recipiunt velut flores ſpicati oryzæ, ſuntque deinde in ſpicis tritico ſimiles, niſi quod minores ſunt; ſexageſimo anno à ſatione, ut ferunt, hæc arbor flores fert per unum ferme menſem proximè ante florum exortum, primùm omnibus foliis ſpoliatur, & poſtquam defloruit, emoritur.

VIRES EJUS.

Corticis & *Foliorum* decoctum epotum servit ad sanguinem in corpore ex vulnere retentum expurgandum, consertque etiam puerperis ad materiæ sanguinolentæ, quæ post partum retenta est, excretionem. Calx quæ in stipitibus vetustis crescit, prodest in stranguriâ, iisque qui urinam purulentam mingunt.

FIG. 16.

Arundinem hanc Autores nostri inter arbores describunt, eodem quo *C. Bauhinus* jure, cui in *Pinace* dicitur, *Arundo arbor:* in qua humor lacteus gignitur, qui *Tabaxir Arabibus* & *Avicennæ Mambu Indorum*, in cujus arundinibus *Tabaxir* sive saccharum, *Mambu Garziæ*. Rectius Dominus *Hermans*, qui Anno 1676. portionem Plantæ siccatam, una cum foliis & flores ex insulâ *Zeilan* transmisit, *Bauhinianam* denominationem nonnihil immutavit, dum vocat *Arundinem Indicam arboream maximam, cortice spinoso.* Addit porrò quod *Cingalensibus* vocetur *Nuaybas*, id est, arbor febrilis, quia febre corripiuntur ii qui se lavant ex aquis, in quas arboris hujus folia decidere. Corruptè vulgò à *Lusitanis* aliisque vocatur *Bambu* vel *Bamboes:* in Insula autem *Madagascar* præsertimque ejus Provincia *Galemboulou*, teste Domino *Flacourt*, tanta nascitur copia, ut regio inde nomen obtinuerit. *Voulu* enim ibidem nuncupatur. Ad quam immensam autem locis humidis, arenosis & paludosis, quibus gaudet, quandoque assurgat proceritatem, ex fragmentis, Clarissimi *Pisonis* munere, in porticu Horti Academici suspensis, colligere datur: quorum majus viginti octo, minus viginti sex pedum longitudinem superat. Quin & credibile est, hasce arundines, antequam essent diffractæ, duplo majorem longitudinem obtinuisse, cùm crassities unius extremitatis, ab alterius vix differat. Admiratione quoque dignum est, tam vastam arundinum molem, tam exiguis vestiri foliis, cùm maxima ex siccatis, quæ asservo, vix spithamam longitudine aut transversum digitum latitudine transcendat. Arundines hæ insuper amputatæ, & igne crematæ, fertilissimum præbent cinerem, in quo omnis generis consitæ plantæ feliciter proveniunt: dum autem cremantur, ingentem edunt sonitum, & fragore centum aliquot sclopetorum explosiones æmulantur. Aër enim intra cancellos, internodiorum ope reclusus, dum rarefit, ampliusque spatium desiderat, parietes quaquaversum disrumpit, & vi sibi exitum quærit.

Quàm varia autem, non minùs ac *Palma Coccifera*, hæc planta humanum in commodum suppeditet auxilia, pluribus tradunt Autores, & imprimis *G. Piso in Mantissa Aromatica*, ubi præter accuratissimam *Sacar Mambu*, sive *Tabaxir* descriptionem, videre quoque licet, tenellos hujus Arundinis ramos, præsertim radici vicinos, ab Indis condiri, & celebris illius confectionis quæ *Achar* vulgò nuncupatur, & ad appetitum excitandum, ventriculique concoctionem promovendam per Europam dispergitur, non infimam partem constituere.

ARUNDO BAMBOS.

CLASSIS

TRIANDRIA DIGYNIA.

Character genericus.

Cal. 2-valvis. Flosculi congesti, lana cincti.

Nomen specificum.

Arundo calyc. multifloris, spic. ternis sessilibus. S. N.

Synonyma authorum.

Arundo calycibus multifloris, spicis ternis sessilibus. Sp. Pl.

Arundo arbor. Bauh. pin. 18. Hort. cliff. 25. Fl. zeyl. 47. Roy. lugdb. 67.

Tabaxir & Mombu arbor. Bauh. hist. 1. p. 222.

Observationes.

Habitat in India utraque.

Paniculæ Scapus rectus, rigidus, gerens ad alternos dentes sæpius Flores tres, alternatim s. distiche positos, sessiles, rigidulos, lineares, longos. LINN.

MALACCA

MALACCA SCHAMBU.

EUGENIA IAMBOS.

FIG. 17.

SChámbu duæ ſpecies, una *Malacca-Schámbu*, altera *Nati-Schámbu*.

Malácca-Schámbu ling. Bram. ejuſdem nominis eſt arbor procera ramis denſis & opacis tranſverſum ſparſis.

Radix craſſa eſt, ramos quaquaverſum diffundens, cortice eſt cinericeo, intus rufo, ligno albicante.

Stipes ambitu amplexum unius brachii paululum excedens, cortice cinereo, rami cinereo magis fuſco, ſurculi teneriores virides.

Folia, quæ in ramis bina & bina ac ordine ſe mutuo decuſſantia petiolis viridibus, curtis, craſſis, interiùs planis ſeu latè ſtriatis proveniunt, oblongo-anguſta, rotunda, anteriùs cuſpidata, ad petiolum quoque ſtricta, longitudine maxima unius ſpithamæ, latitudine duorum triumve pollicum, quæ minùs longa evadunt, cæteris latiora, ſuntque textura craſſiola & ſolida ac denſa, ſuperficie glabra, virore in rectâ valde fuſco & nitente, in adverſâ virore communi, ſaporis adſtringentis ac nonnihil ſubacidi ſeu vinoſi diutius maſticata, odoris nullius, cùm emarceſcunt, ſunt flaveſcentia ac crocea.

Ex coſta media, quæ in adverſa ſolum eminet, *Nervi* ſubtiles & parum in adverſa eminentes, recta obliquò ac ferme parallelo ductu anteriora verſus exeunt, ac æquali intervallo à margine reflexi in ſe invicem arcuatim incurrunt velut limbulum ad marginem relinquentes, ſuntque in recta parte tractibus ſuis conſpicui ac venulis minutulis, ſubtilibus, intra folium meantibus comitati.

Flores in petiolis ſeu ſurculis viridibus ſpithamam plus minus longis, qui ſupra ex origine foliorum oriuntur plures congregatim, tres, quatuor, quinqueve parvis ac ſemidigitalibus, rotundis, craſſiolis & viridibus, pedunculis proveniunt, conſtantes quatuor foliis ex viridi albicantibus, oblongo-rotundis, interiùs cochleatis, rigidis à ſe mutuo latiuſculè diſtantibus, quæ exteriùs magis viridia ſunt, & in oris ſuperioribus interiùs & exteriùs magis albicant, & venulis annularibus verſus oppoſitas oras in longum ſtriata ſunt, ſuntque ad unguiculos foliorum ornati denſo penicillo confertorum, longiuſculorum, candidorum ſtaminum, quæ ex ora quadrata orificii medii cancelliformis lati & cavi ſe exſerunt, & in vertice apicibus ſeu nodulis ex albicanti flaveſcentibus dotata ſunt, & in medio penicilli ſtaminum ſtylo albicante craſſiolo, ſurrecto & in apicem deſinente, quæ ex medio orificii ſeu umbilici exſurgit.

Calyx eſt quatuor brevium lato-rotundorum ac interiora verſus quoque cochleatorum & magis viridium foliorum, quæ ſingula inter duo florum folia exteriùs conſident, ejuſque pes craſſus verſus inferiora ſe in conum ſtringens, & nonnihil ex viridi albicans, ac à reliquo petiolo florum, qui viridi-fuſcus eſt, nodulo diſtinctus, eſtque ipſum primordium fructus, ac magis & magis extuberans & turgeſcens. Sunt autem flores odore nullo cum in ſuo vigore ſunt, ac vivido colore, ubi autem flaveſcunt ac emarceſcunt, quo tempore ex albicante flaveſcunt, acido ſeu vinoſo ſunt odore.

Fructus ſunt minores illis ſecundæ ſpeciei, forma rotundi, primùm virides, cùm ad maturitatem accedunt, ex albicante ſubflavi, probè autem maturiores magis flaveſcentes, in vertice umbilico ſeu orificio quadrato florum clauſi, & quatuor foliis calycis viridibus ad ſe mutuo contractis & nonnihil ſurrectis coronati, conſtantque exteriùs corticula ſeu membrana tenuiſſimâ, carne humida, intus magis albicante, lata cavitate in medio, ac ad interiorem carnis ſuperficiem filamentis nonnullis fungoſis & albicantibus obducti, ſuntque ſaporis dulcis & grati, ac odoris roſacei valde amœni, quem etiam in ſapore exſpirant atque exhibent; in medio cavitatis nucleus eſt rotundus, cavitate minor, laxus, & liber, ac nutans, qui cortice exteriùs eſt rufo ac ſpadiceo-diluto, interius denſa ac viridi-diluta pulpa, quæ ſaporis eſt ſubamari & adſtringentis, ac vel ſimplex eſt, vel in duos treſve minores nucleos angulatos reſolvitur.

VIRES EJUS.

Ejus Decoctum in aqua ſervit pro fiſſuris oris ſi cum eo abluatur.

FIG. 17.

Qui à *C. Bauhino* dicitur *Perſici oſſiculo fructus Malaccenſis*, idem eſt cum fructu arboris hic deſcriptæ; quæ à *Canarinis Iamboli*, à *Luſitanis Iambeiro*, ab *Arabibus Tupha Indi*, à *Perſis Tuphat*, à Turcis *Alma*, *Chriſtophoro à Coſta* teſte nuncupatur. Ex *Malacca* piperifera, ut refert Clariſſimus *Piſo*, in diſſitas quaſque regiones, ob florum fragrantiam, & fructus ſuavitatem, tranſlata fuit hæc arbor, imprimiſque ob perpetuam florum & fructuum viciſſitudinem: quod alterâ arboris medietate, frondibus & fructibus orbâ, altera pars fructibus maturis & immaturis tamdiu oneretur ac ornetur, donec frondes recuperaverit.

Flores & fructus ex ejuſdem relatu, frigidæ ſunt & humidæ qualitatis, inſigniter fragrantes, ac proinde inter primas delicias omnibus pariter incolis habiti.

Plurimi quoque uſus paſſim in Medicinâ exiſtunt: fructus enim crudi, & flores ſaccharo conditi, ab ægris æſtuantibus cum ſucceſſu uſurpantur, quod ſuccoſa frigiditate, ſitim in febribus extinguant, ſpirituſque vitales confortent.

EUGENIA IAMBOS.

CLASSIS

ICOSANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-partitus, ſuperus. Petala 4. Drupa 1-ſperma, 4-angularis.

Nomen ſpecificum.

Eugenia fol. integerrimis, pedunc. ramoſis terminalibus. S. N.

Synonyma Authorum.

Eugenia foliis integerrimis, pedunculis ramoſis terminalibus. Fl. zeyl. 188 *.

Perſici oſſiculo fructus malaccenſis ex candido rubeſcens. Bauh. pin. 441.

Jamboſa ſylveſtris alba. Rumph. amb. 1. p. 127. t. 39.

NATI-

NATI-SCHAMBU.

EUGENIA MALACCENSIS.

FIG. 18.

NAti-Schambu, quæ altera species *Iambu* est, ling. Bram. *Schambu*, arbor quoque excelsa.

Radix crassa, ramos quaquaversum diffundens, cortice albicante, ac cinerea corticula, quæ facile in squamas deteritur; obducto, qui saporis est adstringentis, ligno intus albicante.

Caudex ambitu unius hominis amplexum implens, cortice exterius scabro ruffo-viridescente ac molli, intus albicante, qui adstringentis, acidi vinosique saporis est.

Folia, quæ in petiolis crassioribus curtis bina & bina proveniunt, grandiora sunt illis primæ speciei, forma ad latitudinem minus oblonga, contextura quoque densa, solida ac crassiola, superficie quoque plana & glabra, viroris in recta fusci & nitentis, in adversa clari, saporis adstringentis & magis acidi seu vinosi, odoris quoque parum acidi, cum marcescunt, flavo quoque colore tinguntur.

Flores forma iidem & penicillo staminum breviori, suntque folia cum stylo, ut & penicillo staminum, quæ apicibus suis flavis seu subrufis dotata sunt, purpureo-rubro nitentis pulcherrimi ac vividi coloris, primùm odoris nullius, dein cum marcescunt, parùm acidi.

Calyx quoque quatuor viridium interiùs cochleato-cavorum foliorum.

Fructus, qui quoque ex calyce exoriuntur, majores sunt illis primæ speciei, forma oblongo-rotundi & ad petiolum strictiores, in vertice quoque umbilico florum clausi & foliis calycis viridibus ad se invicem contractis coronati, suntque primùm virides, dein ex viridi albicantes, post virore evanido albicantes, cùm maturi, ad unam partem candidi, ad aliam rubescentes, ac inter candidum colorem striis rubris perfusi, cortice quoque

tenuissimo & carne alba ac succulenta, in medio etiam lata cavitate, & in superficie interiori carnis fungosis, albis & exsuccis filamentis obducti, saporis sunt vinosi & pergrati, ut & odoris; intus nucleus est grandis cavitatem fructus implens, qui quoque cortice exteriori rufo & spadiceo, interiùs densa ac viridi-diluta pulpa, quæ saporis quoque est subamari & adstringentis, constat.

Bis in anno fert fructus.

VIRES EJUS.

Cortex ejus tritus & in lacte acido epotus dysenteriam sistit.

FIG. 18.

Hæc præcedentis arboris altera est species: præter enim Autores nostros, plures dari, testantur *Piso*, *Acosta*, & *Paludanus*. Peculiaris autem, & à nullo, quod sciam, descriptæ, ramum siccatum fructibus immaturis onustam, unà cum seminibus, ex insula Zeilan, hoc anno transmisit, jam sæpius laudatus Dominus *Hermans*. Vocata hæc fuit ab ipso *Iambos Sylvatica*, fructu cerasi magnitudine, *Walgambu Cingalensium*: obtinetque folium, *Iambos* majoris folio non multum dissimile, fructus autem cerasi magnitudine, uvæ in modum, racematim cohærentes, quorum vertex cingitur tribus foliis bifidis, coronam quasi constituentibus.

EUGENIA MALACCENSIS.

CLASSIS

ICOSANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-partitus, superus. Petala 4. Drupa 1-sperma, 4-angularis.

Nomen specificum.

Eugenia fol. integerrimis, pedunc. ramosis lateralibus. S. N.

Synonyma authorum.

Eugenia foliis integerrimis, pedunculis ramosis lateralibus. Fl. zeyl. 187.

Persici officulo fructus malaccensis rubens, Bauh. pin. 441.

Jambosa domestica. Rumph. amb. 1. p. 121. t. 37. 38.

CHAMPACAM.

CHAMPACAM.

MICHELIA CHAMPACA.

FIG. 19.

CHampacàm lingua Bram. *çhampò*, est arbor procera densis frondibus latè sparsis, nascens in arenosis.

Radix ruffo cortice qui saporis est amari & peracris.

Caudex unius hominis amplexum ambitu implens, cortice crasso, exteriùs cinereo, intus molli, sub exteriori corticula viridescente & ex albo flavescente, qui saporis est amari, & subacris, ligno albicante.

Surculi rotundi, cinericei, ac sub exteriori cuticulâ virides, in apice ubi novello germine expullulant, spadicei coloris: suntque caudex, rami ac surculi cortice quoque adstringente.

Folia quæ hinc inde in surculis petiolis uncialibus, interiùs striatis, in inferiori parte nonnihil extuberantibus proveniunt & passim novello germine surculorum qui supra eorum exortum prorumpunt, comitata, oblongo-rotunda, anteriùs in cuspidem oblongam angustam contracta, spithamam & amplius longa, latitudine quatuor quinqueve pollicum contextura duriola, superficie plana & lenia, viroris in recta fusci & nitentis, in adversa clari: saporis amari & acris.

Ex costa media, quæ crassa est, & in adversa altè eminens, ac tenuiter in recta *Costæ* obliquo & parallelo ductu anteriora versus exeunt, ac à margine reflexæ arcuatim in se invicem incurrunt, venulas nonnullas transversas ex se distribuentes, ac in adversa solùm parte eminentes, & in recta vestigia tractuum exprimentes; ad exortum foliorum cortex surculorum tenui fissura, quæ obliquo ambitu est, hiat, ac per eam cortex inferior qui magis extuberans est, à superiori cortice interstinguitur, suntque folia cum suis petiolis ex superiori parte fissuræ prodeuntia.

Flores, qui in summitate surculorum supra ex origine foliorum crassis, subflavo-viridibus, lenibus, surrectis ac sesquiuncialibus petiolis proveniunt, sunt acuti ac fragrantis odoris, constantque foliis oblongo-angustis, quæ in triplici ordine posita sunt, quorum quæ in exteriori ordine sunt, octo plus minus latitudine ferme tripla iis, quæ in secundo interiori ordine etiam octo plus minus sunt, ac versus summitatem rotundiola & nonnihil cuspidata, quæ in secundo ordine magis cuspidata, quæ in tertio ordine parvula, brevia, versus summitatem maxime cuspidata, flavo-diluta, ac velut stamina crassiola, inferius circumambientia stylum crassum, qui, in medio pedunculo rotundo exsurgit, ac superiora versus nonnihil conicus est, & spicis, parvis, viridibus, crassiolis, cuspidatis scutellatim circumdatus; suntque

ſuntque ſpicæ in cuſpide, quo inferiora verſus inflexæ, rubeſcentes ac rudimentum fructûs continentes: floribus quoque ſapor adſtringens & acris eſt.

Fructus, qui ſpicatim ſeu racematim craſſo petiolo medio viridi, ac tortuoſo pedunculis craſſis, & curtis circumſident, ſunt oblongo-rotundi, magis minuſve gibboſi, cortice craſſiolo, primùm viridi; cùm maturi, flavo-diluto albicante ſapore peracri, odore minùs grato.

Semina, quæ intus continentur ſe invicem proxime ſine ullo interſepimento contingunt, ſuntque uno latere rotundo ad fructûs formam accommodata, reliquis planis tribus quatuorve pro ratione mutui contactus: conſtantque, cum matura, pulpâ tenui, humidâ, ſublacteâ, quæ membranâ incarnato-rubra eſt inveſtita, intus oſſe grandiuſculo nigro.

Flores bis fert in anno, fructus non dat niſi cum vetuſtior eſt.

Ex fl. aqua odorif. quæ eorum odorem ſpirat, diſtillatur.

VIRES EJUS.

R*Adix* & cortex ſiccus tritus & mixtus cum lacte ſpiſſo dicto *Tayr* apoſtematibus aperiendis & maturandis ſerviunt in forma emplaſtri appoſiti; *Cortex Radicis* in pulvere cum aqua calida datus menſtruis in mulieribus excitandis ſervit, fœtumque in gravidis expellit, ſi largius ac copioſius ſumatur: *Flores* triti & cum oleo decocti, pro doloribus capitis, oculorum affectionibus, ut & in podagra ſerviunt facta capitis unctione. *Aqua ex Floribus diſtillata*, præcordiis exhilarandis commoda eſt; *Oleum*, in quo *Flores* per quadraginta dies inſolati ſunt, in capitis perunctione ejus doloribus ac animi deliquio prodeſt; *Oleum Fructuum* flatus pellit, ſi cum eo corpus ungatur.

FIG. 19.

Nominis affinitas, florum gratiſſimus odor, aliæque quæ huic Plantæ ab Autoribus adſcribuntur circumſtantiæ, non difficulter mihi perſuadent, eandem eſſe cum ea, quæ à *Boutio* Cap. 45. deſcribitur, licet fatear ejuſdem deſcriptionem obſcuram eſſe, mutilam, quin & forſan vitioſam: quod primâ fronte liquebit, ſi quis eandem cum figura diligentius conferat. An autem eadem ſit cum *Champe C. Bauhini*, de qua in *Pinace* inquit, *Champe dicuntur alii flores, quorum etiam magnus apud Indos uſus eſt, odore graviori, quàm lilium. Garz. Fragos*, pronuntiare vix auſus ſum.

MICHELIA CHAMPACA.

CLASSIS

POLYANDRIA POLYGYNIA.

Character genericus.

Cal. 3-phyllus. Petala 15. Baccæ multæ, 4-ſpermæ.

Nomen ſpecificum.

Michelia fol. lanceolatis.

Synonyma authorum.

Michelia. Fl. zeyl. 144. Oſb. it. 93.
Sampacca. Rumph. amb. 2. p. 199. t. 67, 68.

Obſervationes.

Flores lutei, ſuaveolentiſſimi. LINN.

ELENGI.

ELENGI.

MIMUSOPS ELENGI.

FIG. 20.

ELéngi lingua Bramanum *Vavâlli*, est arbor procera frondibus densis & opacis latè sparsis, nasciturque in arenosis.

Radix crassa & altè se in terram figens, ramosque subtus & super terram transversum latè dimittens, cortice lacteo, ac sub crusta exteriore fusco-rubescente.

Caudex duûm hominum amplexum ambitu ut plurimum implens: cortice crasso exteriùs fusco & scabro, interiùs lacteo ubere spisso, & glutinoso, fissili, ac ubi finditur, colore flavo & rubescente vividè variegato, interiori superficie ex alborubescente; ligno est quoque lacteo, fissili, gravi, in aquis summè durabili, extra aquas putredini facilè obnoxio.

Folia, quæ hinc inde in parvis viridibus, rotundis ac interiùs striatis petiolis proveniunt, sunt oblongo-rotunda, ad petiolum rotundis oris, anteriùs brevi cuspide, qui versus exteriora reflectitur, crassiola ac solidæ texturæ, superficie plana, ac in recta parte virore fusco & nitente glabritie, in adversa claro & minus nitente, lateribus interiora versus nonnihil clausis, odore uti folia pyrorum nostrarum.

Ex *Costa* in recta etiam parte eminente *Venæ* transversæ, subtiles, ac densæ excurrunt, quæ folium subeunt, suntque utrinque conspicuæ.

Flores proveniunt passim ex origine foliorum etiam quinque, sexve congregatim petiolis pollicaribus ex viridi-flavescentibus, suntque albicantes, & dein ex albicante flavescentes seu ex flavo fuscescentes, forma stellæ sedecim foliorum oblongo-angustorum & cuspidatorum, quorum duo & duo arctiùs juncta sunt, odore jucundo & fragranti. In medio corculum crassum & conicum est, quod octo albis surrectis foliis est circumdatum, constans octo staminibus surrectis, curtis, crassis, albicantibus & pilosis, quæ versus summitatem in cuspidem stricta & flava sunt, ac circumposita capitulo albicanti-subflavo, quod germen fructus est, ex quo stylus viridi-dilutus & albicans emicat.

Calyx eſt octo oblongo-anguſtorum, cuſpidatorum, ſtelliformiter expanſorum foliorum, quorum quatuor exteriùs flaveſcentia ac muſcoſa ſunt, quatuor quæ inter ea ſe intergerunt, exteriùs albicantia: ſingula folia calycis folia duo florum, quæ arctiùs juncta ſunt, ſubcingunt.

Gemmæ Florum conicæ ſunt & muſcoſi coloris.

Ex *Floribus Serta* ſeu *Coralla* efformant.

Fructus, qui ſuo calyce inferius comprehenſi, ſunt oblongo-rotundi ac inſtar olivarum, primùm virides, dein flavi ac rubeſcentes, carne ſub cortice flava & farinacea: ſuntque in eduliis.

Intus paſſim unum ac etiam duo grandiuſcula *Oſſicula*, quæ oblongo-rotunda, nonnihil plana, & ſpadiceo-fuſci ac nitentis coloris ſunt, continentur.

Bis in anno hæc arbor dat *Flores*. Ex *Floribus aquam ſtillatitiam* indigenæ eliciunt, quæ odorifera eſt.

VIRES EJUS.

RAdix trita cum aceto tumorem in facie tollit, parte affectâ cum eo linita, eadem cum *Aqua* eod. modo ſumpta ſervit pro oris puſtulis. *Corticis Decoctum* ſervit pro angina, uti & dolore dentium, gutture ſeu ore cum eo abluto. *Aqua diſtillata ex Floribus* & epota proficua eſt pro melancholicis & febricitantibus; gravidis in difficili partu *Fructus* triti in aqua calida commodè dantur.

FIG. 20.

Cum hujus plantæ ne veſtigium quidem apud alios invenerim, vocandam cenſeo, *Oleæ-affinem Pyrifolio Malabaricam, flore odorifero ſtellato.* Neutiquam autem confundi debet cum *Vaſaveli Bramanum*, ſive *Pavate Acoſtæ*, de qua arbore vide ejuſdem *Aromat. Hiſtoriam.* Cap. 14.

MIMUSOPS ELENGI.

CLASSIS

OCTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 8-phyllus. Petala 16. Drupa acuminata.

Nomen ſpecificum.

Mimuſops fol. alternis remotis. Rumph. amb. 3. t. 63.

Synonyma authorum.

Mimuſops foliis alternis remotis. Fl. zeyl. 138 *.

Flos cuſpidum. Rumph. amb. 2. p. 189. t. 63.

Kauki indorum. Pluk. alm. 203. Breyn. cent. 20. t. 8.

MAN-

MANJAPUMERAM.

NYCTANTHES ARBOR TRISTIS.

FIG. 21.

MAnjapumeram ling. Bram. *Pariàtacù* eſt arbor grandis trium quatuorve hominum altitudine, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſcens in arenoſis.

Radix ramos ſubtus & ſuper terram tranſverſos ſpargens.

Stipes ambitu amplexum unius brachii æquat, cortice cinereo.

Surculi quadrangulares ac nodulati, ſpadiceo cortice, qui interiùs eſt viridis, obducti.

Folia in nodulis brevibus, craſſiolis, viridi-albicantibus petiolis bina ac ſe mutuo in ordine decuſſantia proveniunt, ſuntque ad petiolum lata curvitate, & anteriora verſus in cuſpidem anguſtum contracta, contextura craſſa, ſuperficie aſpera, virore in recta fuſco & nitente, in adverſa autem claro, ſapore adſtringente & ſubamaro.

Ex *Coſta* media in adverſa parte *Coſtæ* hinc inde excurrunt, quæ rectam tractibus ſtriant in ſe invicem arcuatis ductibus propè ad marginem incurrentes.

Flores proveniunt in petiolis rigidis ac ſuperiora verſus obliquè ſurrectis, qui bini & bini in adverſis partibus ſupra ex origine foliorum erumpunt ac ſinguli paſſim in tres minores ramulos curtos, breveſque mutuo dividuntur, ſuntque in ſingulis petioli ramis quini congregatim inſidentes, odore dulci & delectabili optimum mel æmulante, interiùs & exteriùs albicante & aqueo colore, ſex, ſeptem, octo foliis conſtantes, ſuntque folia ad petiolum ſtrictiora, verſus ſummitatem lateribus rectis dilatata, atque duabus laciniis brevibus excurrentia, ac anteriùs inter lacinias ſinuata, & exteriorem verſus partem oris rigidè inflexa, contextura tenuia ac rigida, in ſole valde coruſcantia, venulis vix conſpicuis, niſi in parte ubi colore albicante attrito membranaceæ ſunt pelluciditatis.

 Sunt

Sunt autem *Pediculi Florum*, quibus ex calyce oblongo, profundo, viridi ac qui rotunda supernè ora est, emicant vaginulæ breves, semiunciales, crocei, aureique coloris, in hisce duo stamina flava, quæ apicibus surrectis, crassis & flavo-albicantibus dotata, sunt inserta; pediculi florum siccati croceum odorem recipiunt, iisque indigenæ cum ligno sandali mixtis atque tritis corpus inungunt.

Fructus sunt rotundo-plani ac compressi, colore viridi, in medio una sutura extuberante ad verticem utrinque perducti.

In iis duo rotunda compressa *Semina*, quæ utrinque sub cortice extuberant intersepimento medio à se mutuo distincta.

Apud hosce Medicos non est in usu.

FIG. 21.

Diu anceps hæsi, an eadem foret hæc arbor, cum *Arbore tristi folio Myrti C. Bauhini*. Arrisit *Bramanum Pariatacù*, quod cum *Canarensium Parizataco* non malè convenire videbatur: tum etiam *Clusii* descriptio, ex *Fabricii* relatu deprompta: præsertim cùm ea quæ de florum pediculis, colore, odore, & usu reliqui addunt Autores, non inconcinnè cum nostrorum descriptione conveniant. Obstat tamen defluxus florum *Arboris tristis* de die, cujus nulla hic fit mentio: Verum cum *Fabricio* & *Paludano* testibus, illud eos duntaxat concernat flores, ad quos solares radii pertingere possunt, minoris facienda videtur hæc difficultas. Interim mihi vix satisfacio, aliorumque judicio subscribo.

NYCTANTHES ARBOR TRISTIS.

CLASSIS

DIANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Corolla 8-fida. Cal. 8-fidus. Pericarpium dicoccum.

Nomen specificum.

Nyctanthes caule tetragono, fol. ovatis acuminatis, pericarpiis membranaceis compressis.

Synonyma authorum.

Nyctanthes caule tetragono, foliis ovatis acuminatis, pericarpiis membranaceis compressis. Fl. zeyl. 11.

Arbor tristis myrto similis. Bauh. pin. 469.

Observatio.

Fructus siccus capsularis est. LINN.

CONNA.

CONNA.
CASSIA FISTULA.

FIG. 22.

Conna, lingua Bramanum *Bajo* eſt arbor procera, unius hominis altitudine, ramis denſis & opacis latè ſparſis.

Radix cortice fuſco ramos tranſverſos ſpargens.

Caudex ambitu amplexum unius hominis excedens, cortice cinereo, ut & ſurculi vetuſtiores, novelli, virides; cortex adſtringens & ſubamarus.

Folia in ſurculis teneris, viridibus, petiolis brevibus, rotundis, ferme bina & bina cum uno in vertice proveniunt, ſuntque oblonga ad petiolum lata curvitate, inde anteriùs ad cuſpidem ſtricta, mediocri craſſitie, mollia, denſa, ſuperficie lenia, glabra & plana.

Ex *Coſta* media, quæ in adverſa parte eminet nervulis ſubtiliſſimis, inter quos venularum contextus cancelliformes minutiſſimi intercurrunt, ſtriata, viroris viridis & nitentis in recta, in adverſa clarioris & ſurdi, ſapore ſubdulci & ſubamaro.

Flores in ſurculis viridibus, rotundis, duas ſpithamas longis, qui ſupra ex origine ſurculorum foliaceorum erumpunt, proveniunt petiolis longiuſculis, triuncialibus, tenuibus, rotundis, viridibus hinc inde appendentes; ſunt autem flores flavi quinque foliorum oblongo-rotundorum & nonnihil criſpatorum, quæ inferiùs anguſtis unguiculis ſunt, ac ex vena media latiore venis obliquis ſunt ſtriata, tria ad unam partem ſunt minora, quæ ex adverſo, paulo majora.

Stamina in medio decem, tria majora flava, incurvata & lata, cum grandibus apicibus ſeu lingulis flavo-fuſcis, inflexa verſus tria folia minora, ſeptem minora flava cum grandibus apicibus ſeu ſemibifidis flavo-fuſcis linguis verſus duo folia majora inflexa; ex medio longum ſiliquarum viride germen prodit, verum non ex omnibus floribus.

Calyx quinque viridi-dilutorum cuſpidatorum foliorum.

Siliquæ, quæ floribus deciduis ſuccedunt, ſunt oblongæ, rotundæ, rectæ fiſtulæ ſeu cannæ dictæ, Caſſiæ fiſtulæ, duas ſpithamas & amplius longæ, cortice exteriori viridi, interiori albicante, & lignoſo, ſeu potius cartilaginoſo, duro conſtantes, interius diſtinctæ in ſua loculamenta per orbiculos cartilaginoſos,

cartilaginosos, rotundos, transversos ac parallelos, qui cortici interiori affixi & in medio recta fissura ad eandem corticis partem striati; intus in hisce cannis orbiculi cartilaginosi pulpa subdulci, quæ primùm albicans, dein flavescens, post rubro-nigricans, obducti sunt; in pulpâ *Fabæ* involutæ sunt, quæ forma oblongo-rotundæ sunt adjacentes orbiculis cartilaginosis ex inferiori parte & cum sua longitudine respondentes longitudini fissuræ.

Fabæ teneræ, cortice albicante & candido sunt, intus pulpa viridi-subacida, quæ carne pellucida & nervosa circumdata est, saporis nullius nisi sylvestris, cùm maturæ ac siccæ sunt, duro rubro-fusco cortice obductæ.

VIRES EJUS.

C*Ortex* & *Folia* contrita ac mixta cum oleo conducunt in perunctione partis affectæ pustulis. *Fabæ* in *Decocto* datæ ventrem laxant ac purgant per inferiora. *Earum farina* usurpatur pro cataplasmate.

FIG. 22.

Exhibetur hic ab Autoribus nostris *Cassia Fistula Alexandrina C. Bauhini*: quæ cum nascatur variis in regionibus, varia inde sortitur nomina. In *Ægypto*, unde copiose quaquaversum differuntur *Fistulæ*, *Alpino* & *Paludano* testibus, vocatur *Chaiarxamber*, in *Brasilia Tapyracoaynána*, in *Mexico Guauhayohuatli*, *Canarinis Hasanguia* & *Barasenga*, *Guzuratensibus Gramala*, *Arabibus Gazatfalus*, *Malabarensibus* juxta Autores nostros *Conna*, & ex *Acostæ* testimonio *Condaca*, *Bramanis Bojo*, vel ut alii volunt, *Baboo*, & *Bava*, in *Zeilan* ubi copiosè crescit, à *Cingalensibus* vocatur *Æhæla*. Circa floris descriptionem nonnihil variant Autores, dum alii incarnatos, alii aureos, alii flavos describunt, ut & illi sunt, quos hoc anno ex *Zeilan* accepi, perreptantibus pluribus venuli purpureis.

Hisce in regionibus, semen terræ mandatum, ad pedalem quandoque excrescit altitudinem, verùm ingruente hyeme, omnem respuit culturam, & emoritur, ut non semel sum expertus.

Præter autem hanc *Cassiam vulgarem*, & *Brasilianam* à *Lobelio* in *Pharmacopœia Rondeletii* restituta exhibitam, alia quoque datur, à nullo Botanicorum hactenus descripta, quam *Cassiam Americanam Fabaceam* nominare lubuit: Siliquarum enim loco fabas longiusculas & vulgaribus non dissimiles profert, quibus continetur *Pulpa* ejusdem ferme cum vulgari saporis & efficaciæ, ipsa arbor *Radice* nititur crassa, rotunda, quæ in plurima filamenta cortice nigricante obducta definit: *Caudex* cinerei est coloris, scaber, substantiæque medullosæ, quem *Ramuli* inordinatè ambiunt, foliis vestiti subrotundis, ex glauco viridibus, brevissimisque pediculis donatis: *Flores* videre non contigit: *Semen* quòd pulpæ involvitur, subrotundum est, compressum, & nigricans, pisi minoris magnitudine, ex *Americæ Insulis*, quas Galli *les Antilles* vocant, allatum.

CASSIA FISTULA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-phyllus. Petala 5. Antheræ supernæ 3 steriles; infimæ 3 rostratæ. Legumen.

Nomen specificum.

Cassia fol. quinquejugis ovatis acuminatis glabris, petiolis eglandulatis. *Rumph. amb.* 2. t. 21.

Synonyma authorum.

Cassia foliis quinquejugis ovatis acuminatis glabris, petiolis eglandulatis. Fl. zeyl. 149 *. Mat. med. 199. Hasselq. in. 468.

Cassia foliolis quinque parium lanceolatis: extimis minoribus. Hort. cliff. 158.

Cassia fistula alexandrina. Bauh. pin. 405. Comm. hort. 1. p. 215. t. 110. Rumph. amb. 2. p. 83. t. 21.

BALAM-

BALAM-PULLI
seu MADERAM-PULLI.
TAMARINDUS INDICA.

FIG. 23.

B*Alàm-Pullì* seu *Maderàm-Pullì* ling. Bramanum Sinza . . . . est arbor grandis ramis densis in latum diffusis.

Radix crassa brachia latè diffundens cortice rubescente.

Stipes crassus ambitu duorum hominum amplexum æquans cortice crasso sub crusta nigricante & cinerea-rubescente uti & rami vetustiores. Folia in petiolis seu surculis tenuibus, viridibus, interiùs sulco striatis, nondum spithamam longis, qui ad exortum viridi-diluto tuberculo parum turgescunt, bina & bina in duabus seriebus proveniunt, iisque insident cum anteriori parte nonnihil versus summitatem petiolorum conversa, & petiolos cum suis superficiebus oblique secantia; suntque folia parva, oblongo-angusta pollicari ferme longitudine, latitudine ferme semidigitali & ubivis uniformia, nisi quod ad posticam partem paulò latiora quàm anteriora versus, anteriori ora rotunda, contextura nonnihil tenuia & solida, superficie plana, viroris fusci, in adversa dilutioris, saporis acidi in adversa parte in medio nervus parum eminens, atque ex eo venulæ subtilissimæ in se invicem incurrentes exeunt in adversa tantùm conspicuæ.

Flores qui congregatim octo, decem, plus minus in petiolis viridibus, qui ex origine petiolorum seu surculorum foliaceorum oriuntur, proveniunt, constant septem foliis colore differentibus, cum quibus calyci crassiolo & rotundo insident, ac odoris nullius; ex foliis quatuor quæ exteriùs sita sunt colore in totum candido, postmodum parum subflavescentia, suntque oblonga, anteriùs cuspidata, tenuia, nullis venulis striata, tria quæ supra ex horum foliorum unguiculis ad unam partem prodeunt ac interius sita sunt, anteriora versus magis rotundiola, in oris tenuiter crispata, & inter colorem album qui etiam in adultioribus subflavescit, venis rubris variegata, suntque eorum duo reliquis majora puta longiora & latiora, atque tertium inter illa duo intermedium surrectum est & minusculum ac anterius cuspide parvo subflavo eminens, orisque interiora versus contractis seu cochleato-cavum.

E medio stamina viridia exsurgunt tria incurva quæ prius in unum juncta sunt, post divaricantur respicientia folium surrectum, duo horum exteriora excepto intermedio apicibus dotata sunt, qui primùm flavi, postea cùm folia subflavescunt, rubro-fusci coloris.

2 Cum

Cum hisce simul emicat unus stylus viridis incurvis staminibus crassior inter stamina & folium surrectum prodiens, qui siliquosum germen est.

Gemmæ Florum rotundiolæ sunt, in una parte planæ, in altera magis convexæ, primùm rubro-saturæ, dein cùm rotundo-oblongiores fiunt, colore viridi-albescente.

Fructus, qui in lignosis ac crassiusculis petiolis ramis appendent, sunt siliquæ oblongæ, crassæ, in glandulas tres quatuorve extuberantes, constantes cortice crassiolo qui exteriùs est rufi seu muscosi coloris, intus viridis & carne intus acerba, quæ primùm humida, duriola & albicans ac subviridis est, cùm maturi sunt, mollis & flavo-seu rubro-fusca, suntque ad corticem ex petiolo lignosis filamentis sed raris per carnem in longum pertexti & sub carne in membranacea loculamenta in quibus fabæ consitæ sunt, distincti.

Fabæ quadratæ & planæ, primùm cùm immaturæ sunt, cortice viridi-diluto & nitente, intus sub cortice pulpa sunt alba, candida, densa seu solida, sapore, cùm teneræ sunt, adstringente & corticis amari, maturis siliquis in osseam duritiem cortice rubro-fusco evadunt.

Flores hæc arbor semel in anno dat in Novembri.

VIRES EJUS.

IN Febribus ardentibus, malignis & pestilentialibus confert, ad quod sæpe cum saccharo condita datur, ab indigenis creberrimè usurpatur in medicamentis purgativis præcipuè tempore æstivo, ut & maximè ubi bilis flava redundans ac se per corpus undique diffundens, sanguinis ebullitio, sitis infesta, morbi cutanei & præsertim morbus regius grassantur, in quibus malis simplex medicamentum ex cassia fistula cum tamarindo unà cum saccharo vulgo dicto Jagra de Cana datur, quod leniter alvum laxat ac purgat. *Cortex* tritus & cum aqua oryzæ in unctionem corporis permixtus humoribus superfluis dissipandis confert.

FIG. 23.

Arbor hìc descripta est *Siliqua Arabica*, quæ *Tamarindus C. Bauhini: Tamar* sive *Dactylus Indorum*, *Palmula Indica* & *Derefilde* Arabum. Brasilliensibus, *Pisone* teste, *Iutay*, Guzurattensibus *Ambuli*, Canerinis & Malabarensibus juxta *Acostam*, *Chincha* & *Puli:* Madagarascensibus *Monte* dicitur. *Folia* Sole occidente eodem modo ut in *Acaciis*, aliisque sese contrahere solent, eoque oriente aperire, ut & in plantis apud nos natis, sed quæ nunquam perennârunt, non semel experti sumus: quod autem & ipse fructus sive siliqua, frigoris vitandi causâ, foliis sese involvat, fabulam redolet. Qui plura autem de hisce velit, jam citatos adeat autores, & imprimis *Alpinum* de plantis Ægypti.

TAMARINDUS INDICA.
CLASSIS
TRIANDRIA MONOGYNIA.
Character genericus.
Cal. 4-partitus. Petala 3. Nectarium setis 2 brevibus sub filamentis. Legumen pulposum.
Nomen specificum.
Tamarindus. Iacq. amer. 10. t. 10.

Synonyma authorum.
Tamarindus. Hort. cliff. 18. Mat. med. 28. Hort. upf. 15. Fl. zeyl. 14. Roy. lugdb. 465. Rumph. amb. 2. p. 90. t. 23. Lœfl. it. 210.
Siliqua arabica, quæ Tamarindus. Bauh. pin. 403.

CODDAM-

CODDAM-PULLI.

CAMBOGIA GUTTA.

FIG. 24.

Coddàm-Pullì seu Otà-Pullì, ling. Bram. *Dàrambò*, est arbor procera, nascens in arenosis, densis & opacis frondibus latè sparsis.

Radix crassa brachia seu ramos subtus ac super terram latè diffundens, cortice albicante-subflavo, qui crusta nigricante obductus est, & sub eâ rubescit, ligno albicante & subflavo incisa perviscosum humorem qui saporis est nullius, exudans.

Caudex ambitu duorum hominum amplexum implens, cortice quoque eodem ut *Radix*, ligno albicante.

Folia in surculis bina & bina petiolis brevibus, viridibus, interiùs planis proveniunt. Suntque oblongo-rotunda, anteriora versus in cuspidem angustam, quæ versus unam partem nonnihil inflexa est, contracta, ad petiolum quoque stricta, cum oris versus exteriora nonnihil inflexa, suntque contextura crassa, spissa & solida, viroris in recta fusci & nitentis, in adversa clari.

Ex *Costa* media quæ in adversa altè extuberat & tenuiter in recta, venulæ procedunt obliquè anteriora versus quæ folium subeunt, & in adversa parte sub exteriore folii cuticula tenuiter prominent; præter eas nullæ aliæ venæ sunt conspicuæ; foliis sapor est acidus.

Flores in vertice surculorum foliaceorum brevissimis pedunculis insident, suntque incarnati seu rosaceo-saturi & flavescentes, constantes quatuor foliis rotundis, parùm oblongis & versus interiora cochleato-cavis, suntque folia crassa & densa sine venis intus magis flavescentia & exteriùs ad oras; in medio florum emicat globulus viridis rudimentum fructus in octo latera oblonga per strias distinctus, in vertice, capitulo seu umbilico, quod ex gemmis albicantibus constat, quæ velut ad eandem orbitam extenduntur, obsitus, estque circumdatus staminibus surrectis albicantibus, quæ in vertice flavo-rubris nodulis dotata sunt; flores odoris nullius & saporis subacidi.

Calyx est quatuor viridi dilutorum flavescentium, cochleato-cavorum foliorum.

Fructus, qui uncialibus petiolis appendent, grandes sunt, rotundi octo, novem, decemve costulis extuberantes, ac in vertice capitulo parvo, quod etiam costulis striatum est, eminentes, primùm virides, dein flavescentes, cùm maturi, albescentes, sapore acido-dulci.

In medio pulpæ *Semina* cum sua longitudine in longitudine fructus consita, oblonga magnitudine unius articuli compressa, colore cœruleo-nigro.

Hæc arbor *Flores* & *Fructus* semel in anno dat, in *Martio*.

Apud hosce Medicos non est in usu.

FIG. 24.

Eadem est hæc arbor cum *Fructu malo aureo æmulo C. Bauhini*, sive *Carcapuli Acostæ*. Perperam tamen confundit *Bauhinus*, *Carcapuli Acostæ*, & *Carcapuli Linscot*. Quod manifestò liquebit, si quis utriusque descriptionem examinet. *Acosta* enim qui *Carcapuli* quoque *Canarinis* vocari asserit, fructum hujus arboris, malo aureo similem tradit. *Linscot.* autem, fructum Cerasi magnitudine describit.

Quod ut distinctius pateat, lubet hic adscribere verba Domini *Hermans*, qui literis, anno præterito, *Columbæ* datis, unà cum harum Plantarum foliis & floribus ad me transcripsit: *Arboris* (inquit) *Indicæ sunt folia & flores, quæ Gummi Gottæ fundit, fructu acido, sulcato, aureo, malimagnitudine, Carcapuli Acostæ, Ghoraka Cingalensibus dicta.* Mox subjungit: *Hisce adde folia & flores alterius speciei, Arboris nempe Indicæ quæ Gummi Gottæ fundit, fructu dulci rotundo, cerasi magnitudine, Carcapuli Linscot* (N.B. *quod Bauhinus in Pinace, utramque perperam comprehenderit, sub una specie, Carcapuli Acostæ, & Carcapuli Linschot. Differunt enim inter se flore ac fructu, licet in reliquis conveniant,) Cingalensibus vocatur Kanna Ghoraka*, id est, *Ghoraka dulcis, binæ hæ arbores ex trunco inciso Gummi Gottæ fundunt, præstat autem illud quod ex Kanna Ghoraka.*

Confundi tamen neutiquam debet *Gummi Gottæ* hic descriptum, cum vulgari, quod ex *Esulæ Indicæ* affini Planta, colligi testatur *Bontius* Cap. LVII. & ab Indis vocari *Lonam Cambodja*, quod in *Cambodja*, vicina Chinæ regno Provincia, frequenter proveniat.

CAMBOGIA GUTTA.

CLASSIS

POLYANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cor. 4-petala. Cal. 4-phyllus. Pomum 8-loculare. Sem. solitaria.

Nomen specificum.

Cambogia.

Synonyma authorum.

Cambogia. Amœn. acad. 1. p. 402. Fl. zeyl. 195. Mat. med. 257.

ATTY-

ATTY-ALU.
FICUS RACEMOSA.

FIG. 25.

ALU quatuor sunt species, *Atty-Alu, Itty-Alu, Areálu, Perálu.*

Atty-Alu lingua Bramanum, *Roembadoè*, est arbor procera, densis & opacis frondibus latè sparsis, nasciturque in arenosis.

Radix crassa radiculas laterales plurimas fibrosas tam subtus, quàm super terram longè latéque diffundens, cortice lacteo, qui sub crusta nigricante ex albo rubescit, ac incisus seu detractus pleniori rubedine celeriter perfunditur, brachio inciso aquam limpidam & insipidam ac subrubram saporisque frigidi ubertim exhibet, quæ vase supposito excepta suo usui asservatur.

Caudex crassus, amplexum unius hominis ambitu excedens, cortice crasso, coriaceo ac lacteo, qui à ligno detractus seu incisus intus ex colore albo quoque nonnihil rubescit. *Surculi* teneri virides, geniculati.

Folia quæ in ramis ac surculis petiolis mediocriter longis, crassis, rotundis, & interiùs tenuiter striatis proveniunt, oblongo-rotunda longitudine ad latitudinem, quæ in medio maxima est fermè dupla, ad petiolum oris rotundis anteriùs in cuspidem leniter contractis, suntque tenuia, mollia, glabra & lenia, virore in recta parte fusco & nitente, in adversa autem claro: nervi in quibus viror dilutior est, ex costa crassiola, quacum in parte adversa eminent, obliquo ductu anteriora versus exeunt, ac proximè ad marginem reflexi minoribus arcubus in se invicem deferuntur, ac inter hosce venis transversis folia cancellatim densè & subtiliter pertexta sunt; sapor foliis adstringens, odor nullus nisi sylvestris: in vertice surculorum conus oblongus & viridis inter foliosa involucra viridia folia tenella recondens.

Flores fert nullos uti nec cæteræ species.

Fructus in ramis ac surculis petiolis curtis, crassiolis, nonnihil incurvis, tum etiam in ipso corpore plures congregati proveniunt, suntque plano-rotundi, ac ad petiolum contractiores, nonnihil pilosi cum umbilico in vertice haud dissimiles nostris ficis, cum immaturi sunt, virides ac lacteo liquore, ut & in petiolis; maturi, colore rubicundo & minus lactei, suntque in eduliis.

In hisce fructibus ut in ficis *Grana* parva, tenuia, oblonga, numerosâ

 serie

ſerie continentur, conſtantia ex capitulo rotundo & recta caudula, quacum ordine cortici interiùs inſident, ſuntque inſtar folliculorum in ſuis capitulis unum ſemen minutum nigricans recondentia, primùm albicantia, ex maturitate ſubflaveſcentia.

Fructibus cùm matureſcunt *Formicæ* innaſcuntur, hoſque naturales habent in eduliis; non verò eos qui aliarum ſunt ſpecierum.

Bis terve in anno hæc abor dat fructus, uti & cæteræ ſpecies, quæ omnes, ut indigenæ ferunt, non alio modo propagantur, niſi è ſeminibus fructuum à corvis depaſtorum, quæ cum ſuo ſtercore deponunt.

VIRES EJUS.

Radicis decoctum epotum ſervit ad purificandum ſanguinem & hepar, reprimitque coleræ acrimoniam; ejuſdem decurtatæ ſuccus exſtillans qui in vaſe ſuppoſito excipitur, etiam hepati male affecto convenit, confertque iis qui manus habent ſulcatas & fiſſas. *Cortex* ardoribus hepatis reſtinguendis in decocto datur, atque hoc modo uſurpatus etiam iis ſervit qui in ore aliiſque partibus ſulcos habent. *Idem* tritus ulceri cuique proficuè apponitur, uti & parti laboranti morbo ſacro Luſitanicè dicto, *Cobrella*. *Foliorum ſuccus* cum oleo decoctus in febre calida conducit, ſi vicibus iteratis corpus & caput cum eo lavetur. *Fructus* alvum adſtringit, eſtque comeſtus proficuus pro pituita humorumque mala temperie corrigenda.

FIG. 25.

Proponuntur hic ab Autoribus quatuor ficuum *Malabarenſium* ſpecies, quas utpote à nullo deſcriptas (& forſan huic regioni duntaxat familiares,) ſequentibus nominibus inſignire placuit. *Atty-Alu* ergo nobis erit *Ficus Malabarenſis folio oblongo, acuminato, fructu vulgari æmulo.*

FICUS RACEMOSA.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnoſum, connivens, occultans floſculos vel in eodem vel diſtincto.

Masc. Cal. 3-partitus. Cor. o. Stam. 3.

Fem. Cal. 5-partitus. Cor. o. Piſt. 1. Sem. 1.

Nomen ſpecificum.

Ficus fol. ovatis integerrimis acutis impreſſo-punctatis, caule arboreo.

Synonyma authorum.

Ficus foliis ovatis acutis integerrimis, caule arboreo, fructu racemoſo. Amœn. acad. 1. p. 30.

Groſſularia domeſtica. Rumph. amb. 3. p. 136. t. 87. 88.

Obſervatio.

Folia adſperſa punctis albidis. Linn.

ITTY-

I T T Y - A L U.

FICUS BENJAMINA.

FIG. 26.

ITTY-Alu quæ ſecunda ſpecies *Alu* eſt, lingua Bramanum, *Aréca-Góli*, arbor quoque procera eſt, at minor cæteris ſpeciebus, denſis & opacis frondibus latè ſparſis.

Radix quoque craſſa radiculas tam ſubtus quàm ſuper terram longè latéque diffundens, cortice quoque lacteo, qui inciſus etiam cum tempore rubeſcit.

Caudex craſſus, amplexum unius hominis æquans, cortice lacteo, ac cùm detrahitur ſeu inciditur, intus rubeſcente, ex ramis hujus arboris filamenta ſeu radiculæ verſus terram pendulæ demittuntur. *Surculi* teneri virides & geniculati.

Folia quæ petiolis brevibus digitalibus adhærent, minora cæteris, facie oblongo-rotunda, rotundiſque ad petiolum & anterius oris, ac parvâ, anguſtâ & obtusâ cuſpide eminentia, latitudine ad cuſpidem paulò majori, quàm ad petiolum, ſuntque craſſa, ſolida, denſa ac valde nitentia in utraque parte, verùm magis in rectâ, in quâ virore ſunt valde fuſco ac ſaturo.

E coſta quæ in parte adverſa maximè eminet, minùs verò in recta, *Venæ* intra folium conſpicuæ tranſverſim recto ac ſatis parallelo ductu ordine denſo exeunt, atque ad marginem arcuatim concurrentes limbo cinguntur.

Sapor Foliis adſtringens & ſubamarus.

In vertice ſurculorum conus oblongus & viridis inter folioſa involucra viridia folia tenella viridi-diluta recondens.

Fructus qui duo treſve congregati vel ſolitarii cum ſupra ad originem foliorum, tum hinc inde pediculis brevibus proveniunt, parvuli ſunt & rotundi in vertice umbilico eminente coronati, ſuntque etiam, cùm immaturi, lactei ac virides ; maturi verò, minùs lactei, colore flavo ac minùs rubeſcente.

Grana

Grana in fructibus quoque magna congerie, suntque forma & colore illis prioris speciei similia, at minora, recondentia in se minutum nigricans semen.

VIRES EJUS.

COrtex arboris tritus ac in lacte per pannum exprimendo datus vertigini capitis sedandæ confert. Ulceribus curandis prodest *Foliorum* decoctum cum oleo, si cum eo corpus perungatur; habet quoque hæc easdem vires cum prima, dictis modis, quibus illa usurpata.

FIG. 26.

Secunda hæc Ficus species non inconcinnè meo judicio vocabitur *Ficus Malabarensis, folio densiusculo nitente, fructu parvo, rotundo, coronato.*

FICUS BENJAMINA.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnosum, connivens, occultans flosculos vel in eodem vel distincto.

MASC. Cal. 3-partitus. Cor. o. Stam. 3.

FEM. Cal. 5-partitus. Cor. o. Pist. 1. Sem. 1.

Nomen specificum.

Ficus fol. ovatis acuminatis transverse striatis margine lævi.

Synonyma authorum.

Ficus foliis ovatis acuminatis transverse striatis margine lævi. Sp. Pl.

Varinga parviflora. Rumph. amb. 3. p. 139. t. 90.

Observatio.

Rami tenues. Folia petiolata, exacte ovata, acuminata, subtransverse tenerrime striata margine distincto lævi, perennia, facie Pyri.

LINN.

AREALU.

AREALU.

FICUS RELIGIOSA.

FIG. 27.

AReálu, quæ tertia eſt ſpecies *Alu*, lingua Bramanum *Bipaloè*, arbor quoque eſt procera, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſcenſque in arenoſis & petroſis, ac etiam in arboribus, uti *Itti-Alu*.

Radix craſſa radices fibroſas tam ſubtus quàm ſuper terram longè latéque diffundens, cortice lacteo qui inciſus etiam rubeſcit.

Caudex craſſus, duorum paſſim hominum amplexum ambitu æquans, cortice lacteo, qui detractus ſeu inciſus etiam rubeſcit.

Surculi novelli virides geniculati.

Folia quæ longis, tenuibus, rotundis, ac viridi-albicantibus petiolis appendent forma cordis humani, anteriùs anguſta ac longa lanceola cuſpidata, quæ vetuſtiora poſtica parte ad petiolum rectioribus oris, quæ teneriora rotundioribus circumſcripta, margine tum æquabili tum in arcus ſinuato; ſuntque ſolida ac denſa, minuſque craſſa, quàm illa ſecundæ ſpeciei, lenia & mollia; at quæ vetuſtiora ſunt, rigida, in interiori latere virore nitente & fuſco, exteriùs claro.

Ex coſta in utraque parte eminente *Coſtulæ* tranſverſæ recto & ferme parallelo ductu anteriora verſus obliquè exeunt ad marginem proximè progredientes, ubi arcubus rotundis & ſimplicibus in ſe invicem concurrunt in recta parte maximè eminentes, ac in adverſa in quibuſdam ſolum conſpicuæ, in quibuſdam verò tenuiter eminentes, inter haſce coſtas in interiori parte plurimi extantes nervuli cancellatim intertexti folia in ea parte ſcabra reddentes, ac in adverſa inſtar venarum intra folium ſolum conſpicui cum plurimis aliis numeroſis venulis: ſuntque folia in margine nervulo tenui & albicante circumdata.

In vertice ſurculorum *Conus* oblongus, viridis, inter folioſa involucra viridia folia tenella viridi-diluta recondens.

Fructus ramis ſurculiſque ſupra ad exortum foliorum in nodulis bini & bini juncti & uniti arctè inſident, ſuntque uti illi *Itty-Alu* parvi & rotundi,

rotundi, colore quoque minùs rubro, quàm illi *Atty-Alu*, ſuntque illis *Itty-Alu* planè ſimiles cum umbilico parvo, in vertice formicis intus carentes.

In hiſce fructibus *Grana* quoque numeroſa, eadem cum illis *Atty-Alu* magnitudine, ſemen minutum nigricans in ſe recondentia.

Eſt hæc arbor Deo *Viſtnu* ſacrata, quem ſub ea natum eſſe & flores ſuſtuliſſe hi gentiles fantur: eſtque ex religione ipſorum hanc adorare, muro lapidum cingere, eamque ſeu lapides juxta poſitos rubro colore ſignare, quamobrem ab incolis Chriſtianis *Arbor Diaboli* nominatur.

VIRES EJUS.

R*Adicis Cortex* in decocto datus coleræ acrimoniam obtundit & ſanguinem purificat, eſtque in febribus fixis & radicatis præſidio. *Cortex Arboris* ad ulcerum ſanationem conducit tritus & appoſitus, ac cum aqua eodem modo adhibitus prodeſt pro morbo ſacro. *Succus Foliorum* expreſſus, ac cum oleo decoctus, conducit in febre podagrica corpore cum eo perunctō.

FIG. 27.

Tertiam hanc ſpeciem non incongruè appellandam cenſeo, *Ficum Malebarenſem, folio cuſpidato, fructu rotundo, parvo, gemino.*

FICUS RELIGIOSA.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnoſum, connivens, occultans floſculos vel in eodem vel diſtincto.

MASC. Cal. 3-partitus. Cor. o. Stam. 3.

FEM. Cal. 5-partitus. Cor. o. Piſt. 1. Sem. 1.

Nomen ſpecificum.

Ficus fol. cordatis oblongis integerrimis acuminatiſſimis.

Synonyma authorum.

Ficus foliis cordatis oblongis integerrimis acuminatis. Hort. cliff. 471. Fl. zeyl. 372. Amœn. acad. 1. p. 30.

Ficus malabarienſis, folio cuſpidato, fructu rotundo parvo gemino. Pluk. alm. 144. t. 178. f. 2.

Confer. Arbor conciliorum. Rumph. amb. 3. p. 142. t. 91, 92.

PERALU.

PERALU.

FICUS BENGHALENSIS.

FIG. 28.

PErálu, quæ quarta ſpecies *Alu* eſt, ling. Bramanum *Vadhoè*, arbor cæteris procerior, denſis & opacis frondibus latè ſparſis, naſciturque in arenoſis.

Radix craſſa radices fibroſas, tam ſubtus quàm ſuper terram longè latèque diffundens, cortice præ cæteris lacteo, qui inciſus quoque rubeſcit.

Caudex eximia craſſitie duûm triumve etiam hominum amplexum ambitu æquans, cortice præ cæteris lacteo, qui detractus ſeu inciſus quoque intus rubeſcit: ex ramis ut in *Itti-Alu* filamenta ſeu radiculæ multò numeroſiores verſus terram pendulæ dimittuntur.

Surculi teneri, virides, geniculati, piloſi ſeu lanuginoſi.

Folia, quæ petiolis mediocriter longis, craſſis, planis, valdè lacteis, ac viridi-albicantibus & ſubtilibus pilis obſitis proveniunt, majora & craſſiora ſunt cæterarum ſpecierum foliis, & quidem craſſitie eximia, forma oblongo-rotunda, anteriora verſus rotundiola ac rotundis oris contracta, majori latitudine verſus petiolum texturæ denſæ & ſolidæ, ſuperficie plana, polita ac lenia, in utraque parte tomentoſa lanugine obducta, in adverſa lanugine denſiori & leniſſima, ac *Veluti* ſeu corii lanuginoſi lenitie, virore in recta parte fuſco & nitente, in adverſa claro.

E petiolo cum coſta intermedia quæ valdè craſſa eſt, ac hinc inde coſtulas ſuas laterales obliquè anteriora verſus emittit, utrinque duæ *Coſtæ* exeunt, quæ verſus poſticam partem folii ſuas quoque *Coſtulas* emittunt, omneſque ad marginem arcuatim concurrunt in adverſa parte eminentes, in recta tum conſpicuæ, tum etiam nonnihil eminentes: inter haſce coſtas nervuli tranſverſi rariores, qui venulis denſis ac ſubtilibus pertexti ſunt, ſparſi. Sapor Foliis adſtringens, odor nullus.

In vertice ſurculorum *Conus* eſt oblongus & viridis inter folioſa involucra folia novella viridia recondens.

Fructus ramis ſurculiſque ſupra ad exortum foliorum paſſim bini & bini juncti & uniti, ut illi *Areálu*, arctè inſident, rariùs ſolitarii, ſuntque mag-

 nitudine

nitudine cum illis *Atti-Alu* eâdem, at rotundiores, nec non colore maximè intensè rubescente seu incarnato saturo; cùm maturescunt, tomentosa lanugine obducti, cum umbilico parvo in vertice.

In hisce fructibus grana quoque numerosa congerie, magnitudine eadem cum illis *Atti-Alu* in se semen minutum nigricans instar folliculorum recondentia.

Vadhoè Bramanes grande, atque adeò hoc nomine velut per excellentiam notant grandem arborem, uti hæc, utpote cæteris speciebus prægrandior.

VIRES EJUS.

Liquor *Radicum* seu filamentorum, quæ ex ramis deorsum pendent, cum aqua simpliciter epotus, vel in decocto datus mitigat dolorem febrilem purificatque hepar & sanguinem. *Cortex* arboris tritus proficuus est pro morbo sacro parti affectæ appositus. Ablutio corporis cum *Corticis* decocto in febre confert.

FIG. 28.

Quartum hoc ficuum genus, non immerito dicetur *Ficus Malabarensis folio crassiusculo, majori, fructu gemino, intensè rubente.*

Si autem alicui placuerit, aliquas ex hisce speciebus, ad *Sycomorum* referre, non malè quoque illud fieri posse, libenter sentiam.

FICUS BENGHALENSIS.

CLASSIS

POLYGAMIA TRIOECIA.

Character genericus.

Receptaculum commune turbinatum, carnosum, connivens, occultans flosculos vel in eodem vel distincto.

MASC. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 0. *Stam.* 3.

FEM. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 0. *Pist.* 1. *Sem.* 1.

Nomen specificum.

Ficus fol. ovatis integerrimis obtusis, caule inferne radicato.

Synonyma Authorum.

Ficus foliis ovatis integerrimis obtusis, caule inferne radicato. *Hort. cliff.* 471. *Amæn. acad.* 1. *p.* 29. *Roy. lugdb.* 212. *Trew. ehret.* 50.

Ficus americana, latiore folio venoso. *Pluk. phyt.* 178. *f.* 1.

Ficus benghalensis, folio subrotundo, fructu orbiculato. *Comm. hort.* 1. *p.* 119. *t.* 62.

Copiosum appetit alimentum, largiorique latice aquoso delectatur: crassas ac pendulas fibras, quæ radicum rudimenta, è trunco & ramis demittit, quæ ubi solum attigerint, radices agunt; eapropter quoque ab aliquibus, idiomate Belgicô, insignitur nomine *Wortelboom.* COMMELIN.

BUPARITI.

HIBISCUS POPULNEUS.

FIG. 29.

PAriti quatuor ſunt ſpecies, *Paritì*, *Bu-Pariti*, *Schem-Pariti*, *Cadù-Pariti*.

Bu-Pariti lingua Bramanum *Vàlli-Càri-Capoèſi*, eſt arbor excelſa, naſcens in arenoſis, denſis opaciſque frondibus, coronam valdè gratam efformans, idque maximè quod ob puritatem nullis formicis neque muſcis infeſtetur.

Radix pinniformis plurimis capillatis fibris terræ ſe affigens.

Caudex amplexum unius hominis ſuperans ligno albicante eſt minùs duro & ſolido, quemadmodum illud abietum, verùm nullis venis undulatis, quod adaptatur ad conficienda inſtrumentorum muſicorum opercula, intus in ligno corculo molli; ejus cortex eſt ut cortex tiliæ, cum quâ in multis ut forma, amœnitate & viriditate convenit, eſtque lignum & cortex nullius odoris, neque ſaporis, niſi ſylveſtris & adſtringentis.

Folia, quæ teneris ſurculis, ſive ii ex vetuſtioribus ramis è latere, ſive ex eorum ſuperiori parte erumpunt, petiolis longis, rotundis, viridibus, tenuibus appendent, ſunt forma cordis humani, magnitudine unius palmi & amplius, anteriùs lanceola oblonga & anguſta, cuſpidata, contextura mollia & ſolida, ſuperficie plana & glabra, viroris communis & parum nitentis, in parte adverſa dilutioris, odoris & ſaporis nullius niſi ſylveſtris.

Ex petiolo cum coſta media utrinque *Coſtæ* tres exeunt, quæ anteriùs progreſſæ ad oras folii excurrunt, ubi inter ſubtiliſſimos venularum cancellulos ac tractus diſparent, ſuos ramulos laterales verſus marginem dimittentes, ſuntque coſtæ etiam in recta parte eminentes, licet magis in adverſa.

Flores qui longis quoque petiolis ſupra ex origine foliorum proveniunt, ſunt campanæ quinque oblongo-rotundorum foliorum calyci arcto, rotundo, profundiolo & craſſo ac viridi-fuſco, qui quinque minutis apicibus in ora eminet, inſidentes, coloris ex albo flaveſcentis, qui nonnihil ad virorem vergit, odoris nullius; folia ſupra ſe invicem convoluta ſunt exteriùs venis ſeu nervis eminentibus in longum ſtriata, & ad idem latus in parte inferiori valde aſpera, ſuntque ad calycem craſſiola, anteriora verſus tenuia, rugis valde criſpa & contracta, & cum unguiculis verſus unam partem inflexa; inferiùs in collo flores roſa inſigniti ſunt purpureo-rubicundo-

fusca quinque foliorum, quæ singula in singulis unguiculis foliorum distinctè notata sunt.

Ex medio exsurgit *Stylus Columnaris* striatus, albicans, circumdatus infra apicem penicillo numerosorum stamunculorum, tenuium, albicantium, quæ flavis lunularibus apicibus dotata sunt, ac apice quo extra penicillum ferme digito transverso emicant tortuosè inflexo.

Gemmæ Florum conicæ sunt post aperturam flores ex albicante magis & magis flavescunt, & spatio trium dierum fusco-rubescunt, ac tum foliis contractis & clausis sunt, atque cum eo colore emortui ex calyce decidunt, suntque fronde per totum annum floribus numerosis adornatæ.

Floribus deciduis *Capitula* flavo-rotunda ac quinquangulata conspiciuntur, quæ in calyce florum profundè consita sunt, habentque latera nonnihil introrsum inflexa; capitula hæc incisa flavum, gummosum liquorem qui *Gutta-Gambæ* similis, saporis autem & odoris debilis ac sylvestris est, exsudant, suntque per intersepimenta intermedia in longum distincta in quinque capsulas quæ singulæ per intermediam eminentem corticis suturam in duo loculamenta divisa sunt.

Semina, quæ in iis consita oblonga sunt, trilatera, uno latere rotundo in quo argenteo lanuginoso cortice circumdata sunt, suntque colore spadiceo-fusci cum nucleo albicante in medio.

Flores hæc arbor fert toto anno ubere proventu.

VIRES EJUS.

Folia ulcerum sanationi serviunt iis applicata.

FIG. 29.

Sequentes hasce plantas *Alceæ* esse species, nemo vel mediocriter in Botanicis exercitatus, inficias ibit.

Sed miror Autores quatuor proponere, cùm tres tantum describant, & totidem Icones exhibeant. Prima ergo nobis erit *Alcea Malabarensis, Abutili folio, flore majore, ex albo flavescente.* Sed quid interim de *Abutilo Indico Camerarii*, cui florem magnitudine rosæ sylvestris albicantem, interius luteum adscribit, statuendum? Ut verum fatear, magnam videtur habere cum hac & sequenti Planta affinitatem, & nisi florum obstaret figura, quam in Iconibus exhibet *Camerarius*, majori cum audacia certi aliquid pronuntiare possem.

HIBISCUS POPULNEUS.

CLASSIS

MONADELPHIA POLYANDRIA.

Character genericus.

Cal. duplex: exterior polyphyllus.

Caps. 5-locularis, polysperma.

Nomen specificum.

Hibiscus foliis cordatis integerrimis, caule arboreo, calyce exteriore indiviso.

Synonyma authorum.

Hibiscus foliis cordatis integerrimis, caule arboreo, calyce exteriore truncato. *Fl. zeyl.* 258.

Alcea malabariensis, abutili folio, flore majore ex albo flavescente. *Raj. hist.* 1069.

Novella litorea. *Rumph. amb.* 2. *p.* 224. *t.* 74.

Observationes.

Calyx *exterior monophyllus, fere integerrimus, omnino indivisus.*

PARITI,

PARITI, *seu* TALI-PARITI.

HIBISCUS TILIACEUS.

FIG. 30.

PAriti, quæ secunda species est ling. Bramanum *Càri-Càpusi*, est arbor altitudine trium ferme hominum.

Radix fibris suis capillaceis in latum se diffundens.

Caudex crassus amplexu unius hominis ambitu minor.

Rami fusci cortice interiore viridi.

Folia, quæ in nodis solitaria, vel cum novellis supra suum exortum ramis in petiolis mediocribus, rotundis, crassioribus, viridibus & in recta parte etiam rubescentibus proveniunt, sunt forma cordis humani latioris & rotundioris, in summitate oblonga-angusta cuspide eminentia, in postica parte ad petiolum oris per incisuram diductis, in margine tenuissimis crenulis, contextura solidiora & crassiora, in recta parte viridi-fusciora, in adversa viridi-clarissima & albicantia, lanuginosa seu tomentosa ac lenia instar *Veluti*.

Cum costa media, ex qua costulæ ferme binæ & binæ exeunt ex petiolo tres utrinque *Costulæ* egrediuntur, quæ ramos suos seu costas transversas versus marginem emittunt, ex hisce tribus ea quæ costæ mediæ proxima est arcuatim alte ascendit, suntque costæ in se invicem arcuatim incurrentes cum costis minoribus versus marginem superimpositis, & ex se ramos seu nervulos transversos, qui mutuo inoculantur, diffundentes, ac cum iis solùm in adversa parte eminentes.

Flores qui in superiori parte surculorum supra ex origine foliorum petiolis uncialibus crassis & viridibus proveniunt, sunt etiam campanulæ quinque foliis parum rotundis constantes forma & colore quoque similes iis *Bu-Paritì*, verùm hi minores sunt, & in exteriori parte subasperi, nec tantopere se crispant ac corrugant, suntque in inferiori parte colli non rosa quinque foliorum, sed macula grandi rotunda, purpureo-rubro-valde fusca notati.

E me-

E medio maculæ purpureæ exſurgit *Stylus Cylindraceus*, qui albicantibus & ſubflavis gemmulis ſeu glomis eſt circumdatus, in ſummitate, qua ſupra glomos emicat, nodo oblongo-craſſo & purpureo-rubro & valde fuſco extuberans.

Calyx eſt quinque foliorum viridium oblongo-cuſpidatorum quæ in medio coſta eminente in longum ſtriata ſunt, ac à decem minoribus cuſpidatis foliis arctè comprehenduntur, conſtatque pede craſſo, digitali, qui inferiùs duobus parvis cuſpidatis & viridibus foliis ad inflexuram petioli, cui annexus eſt, ſuccingitur.

Flores hi quoque rubeſcunt.

Floribus deciduis ex calyce erumpunt *Capitula* oblonga-rotunda à foliis calycis, quæ tum colore Perſico ſunt, ferme in totum comprehenſa, ſuntque hæc capitula pilis minutis albicantibus obſita, in longum quinque lineis ſeu ſulcis ſtriata, ac in quinque capſulas ſeminales per membranas intermedias diſtincta.

VIRES EJUS.

FLores triti cum lacte mulieris auribus induntur pro doloribus capitis.

FIG. 30.

Secunda hæc ſpecies nuncupanda videtur *Alcea Malabarenſis, Abutili folio, flore minore ex albo flaveſcente, exterius ſubaſpero.*

Debuiſſet autem, ut antè monui, ſubſequi *Schem-Pariti*. Verùm cùm nec deſcriptionis nec figuræ ullum invenerim veſtigium, nihil eſt quod de eo referam.

HIBISCUS TILIACEUS.

CLASSIS

MONADELPHIA POLYANDRIA.

Character genericus.

Cal. duplex: exterior polyphyllus.
Capſ. 5-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Hibiſcus fol. cordatis ſubrotundis indiviſis acuminatis crenatis, caule arboreo, calyce exteriore decemdentato.

Synonyma authorum.

Hibiſcus foliis cordatis ſubrotundis indiviſis acuminatis crenatis, caule arboreo, calycum exteriore decemcrenato. *Roy. lugdb.* 532. *Fl. zeyl.* 259.

Malva arborea maritima, folio ſubrotundo minore acuminato ſubtus candido, cortice in funes ductili. *Sloan. jam.* 93. *hiſt.* 1. *p.* 215. *t.* 134. *f.* 4.

Alcea malabarica, abutili folio, flore minore ex albo flaveſcente exterius aſpero. *Raj. hiſt.* 1070.

Alcea indica ſinarum, flore luteo malvaceo. *Pluk. amalth.* 6. *p.* 355. *f.* 5.

Althæa maritima arboreſcens diffuſa, foliis orbiculato-cordatis crenatis ſubtus cineris. *Brown. jam.* 284.

Novella. *Rumph. amb.* 2. *p.* 218. *t.* 73.

Obſervationes.

Stipulæ ovales, majuſculæ, obtuſæ.
Folia juniora ſubtriloba.

CUDU-

CUDU-PARITI.

GOSSYPIUM ARBOREUM.

FIG. 31.

CUdù-Pariti, quæ ſpecies *Pariti* lingua Bram. *Capuſſi* . . . , eſt arbuſcula altitudine duorum hominum naſcens in arenoſis.

Radix pinniformis cortice albicante fibras emittens.

Stirps duos in ambitu palmos craſſus evadit, cortice eſt communi cum corculo in medio ligni.

Folia ſunt inſtar manus in quinque digitos ſeu foliola oblongo-anguſta & cuſpidata, inciſa, quorum medium magis oblongum, dein illud quod medio proximum, ſuntque craſſitie mediocri, ad tactum nonnihil lenia, utrinque viroris nonnihil fuſci.

E petiolo quinque *Coſtæ* viridi-albicantes exeunt, quæ ſingulæ in cuſpidem foliorum incurrunt in adverſa parte ſolum eminentes, & in recta tantùm nonnihil proximè ad petiolum ac venulas tantùm ſubtiles intra folium tranſverſim mittentes; ac inter eas utrinque ſubtiles venæ lacunoſæ denſo cancelliformi contextu ſunt.

Flores qui in ſummitate ſurculorum brevibus petiolis proveniunt, ſunt quoque campanulæ quinque foliorum oblongo-rotundorum ejuſdem formæ cum illis priorum ſpecierum, ſuntque etiam colore ex albo flaveſcente, ſed qui magis ad virorem vergit, minores cæteris, in adverſa parte venis minùs eminentibus ſtriati, minimè verò aſperi, minùs quoque ſe criſpant, in inferiori parte colli in umbilico roſa purpureo-rubro-obſcura notati ſunt.

In medio emicat *Stylus* albicans penicillo ſtamunculorum tenuium & rubrorum, quæ gemmis flavis & lunularibus dotata ſunt, circumdatus cum ſuperiori parte albicante extra ſtamunculorum penicillum eminens.

Calyx, cui inſident, rotundus, arctus, viridi-albicans, & punctulis viridi-fuſcis notatus, ac ad inferiorem partem tribus foliis viridibus, grandiuſculis, oblongis, cuſpidatis, quæ ſingula quatuor, quinqueve cuſpidibus anteriùs eminent, ac nervulis in exteriori parte in longum ſtriata ſunt, circumamictus.

Gemmæ Florum cuſpidatæ & conicæ ſunt, ſuntque etiam flores hi, poſtquam per aliquod tempus aperti fuêre, rubeſcentes ac coloris rubro-perſici, pellucidi ac nitentis.

Capsulæ Seminales, quæ floribus deciduis è calyce prodeunt, sunt trilateræ & in summitate strictæ ac cuspidatæ, lateribus nonnihil rotundiolis, viridi-dilutis, quæ punctulis lacunosis, viridifuscis effossa ac in angulis sulco striata sunt, in inferiori parte à calyce arctè apprehensæ, constantque cortice crasso ac duriolo, qui odoris est instar fructus *Mangæ Indicæ*, in iis tria loculamenta sunt per intersepimenta membranacea, quæ singula è medio cujusque lateris oriuntur & in medio stylis lignosis concurrunt à se invicem distincta, continentia singula in se tria quatuorve semina ac densa filamenta candida, lanuginosa, quæ semina arctissimè & densè involvunt.

Semina oblongo-rotundiola sunt colore in cortice primùm albicante, deinde fusco, nucleo intus albicante qui est saporis nonnihil ardentis & subacris.

Ex filamentis candidis *Gossypium* conficitur.

Toto anno *Flores* fert.

VIRES EJUS.

FOlia trita & cum lacte vaccæ in unctione capitis adhibita somnum conciliant, atque eodem etiam modo sedant dolores capitis ac ejus vertiginem. *Fructus* triti & in aqua epoti fluxui dysenterico sistendo conferunt serviuntque pro sulcis oris.

FIG. 31.

Posterior hæc species nobis vocabitur *Alcea Malabarensis Pentaphylla, flores minore ex albo flavescente, semine tomentoso.* Quod autem non exiguam cum *Sabdariffa* habeat affinitatem, neminem negaturum crediderim, qui utramque Plantam diligentiùs examinaverit.

GOSSYPIUM ARBOREUM.

CLASSIS

MONADELPHIA POLYANDRIA.

Character genericus.

Cal. duplex: exterior 3-fidus.
Caps. 4-locularis.
Sem. lana obvoluta.

Nomen specificum.

Gossypium fol. palmatis: lobis lanceolatis, caule fruticoso.

Synonyma authorum.

Gossypium foliis palmatis: lobis lanceolatis, caule fruticoso.

Gossypium caule erecto. *Hort. cliff.* 350. *Gron. orient.* 208. *Roy. lugdb.* 359.

Gossypium latifolium. *Rumph. amb.* 4. *p.* 37. *t.* 13.

Gossypium arboreum, caule lævi. *Bauh. pin.* 430.

Gossypium herbaceum s. Xylon maderaspatense, rubicundo flore, pentaphylleum. *Pluk. alm.* 172. *t.* 188. *f.* 3.

Observationes.

Inter foliorum sinus sæpe lacinula, unde omnes sinus obtusi.

CHOVANNA-MANDARU.
BAUHINIA VARIEGATA.

FIG. 32.

M*Andáru* quatuor ſunt ſpecies, *Chovanna-Mandáru*, cujus duæ ſunt ſpecies ejuſd. nominis, *Velutta-Mandaru*, & *Cánſchena-Pûu*.

Chovánna-Mandaru prima, lingua Bram. *Tambidò-Mandáru*, eſt arbor altitudine quatuor hominum, frondibus denſis & opacis latè ſparſis, naſcenſque in arenoſis & petroſis.

Radix craſſa eſt, in latum ſua brachia diffundens, cortice ſub exteriori cruſta nigricante-rubro.

Caudex unum ferme pedem craſſus.

Folia, quæ petiolis brevibus exteriùs rotundis, interiùs planis ac ſulco ſtriatis proveniunt, in ſuperiori parte bifida ut caprarum pedes, ob quod à Luſitanis, *Peê de Capra*, nominata, ac interiora verſus nonnihil clauſa lateribus oblongis ac rotundis, verſus anteriora leniter rotunda ora contractis, ac à poſtica parte rotundæ incurvaturæ, interiori ſuperficie plana, ac colore viridiſurdo, in adverſa colore viridi-ſubcœruleo, ac in margine nervulo ſubtili viridi-diluto circumdata.

Ex petiolo *Coſtulæ* undecim viridi-dilutæ ac flaveſcentes excurrunt cum coſtula intermedia, quæ in fiſſuræ terminum intrat utrinque quinque ejuſdem cum intermedia craſſitici, quæ à coſta media longiùs diſtant, ductu magis inflexo incedunt, omneſque marginem ingrediuntur, committuntque hinc inde mutuo coſtulas tranſverſas parùm eminentes.

Flores, qui petiolis longiuſculis & viridi-dilutis ſupra ex origine foliorum proveniunt, ſunt odore fragranti ac roſaceo, quinque foliorum rotundiolorum ac parum oblongorum, quæ ad unam partem magis ſita ſunt, quorum unum quod majus eſt ac latius, & rotundioris formæ ac ſurrectum, colore intus purpureo-rubro, ac ad umbilicum floris coloris flavi, purpureis notis hinc inde tincti, venuliſque purpureo-rubris variegati, ad oras autem colore magis purpureo-diluto, in ſuperficie exteriori magis albicante; cætera quatuor magis oblonga, colore roſaceo-ſaturo, exteriùs diluto, horum duo quæ majori proximè adjacent, interiùs in ima parte ſunt colore albicante, reliqua duo interiùs in totum colore ferme roſaceo: ſuntque folia venula intermedia latiori, ex qua venulæ obliquè anteriora verſus excurrunt, ſtriata.

Stamina in medio quinque vel ſex, quæ apicibus ſurrectis ac viridi-diluto-flaveſcentibus dotata ſunt, ac verſus folium ſurrectum & variegatum

inflexa, quorum duo vel tria, quæ minora sunt, ac magis incurvata, colore candido, tria reliqua colore rosaceo, ac cum iis siliquæ germen in suo petiolo se prodit.

Ad petiolum florum *Unifolium* viride est venulis striatum à parte folii surrecti florem succingens, ac gemmam florum primùm includens.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ, ad summitatem contractiores.

Post flores *Siliquæ* oblongæ valdè compressæ, rectæ, glabræ, longæ septem, octové circiter pollices prodeunt.

Fabæ quæ intus continentur, planæ sunt ac oblongo rotundæ, colore albo dum immaturæ, dum verò siccæ, colore ruffo seu flavo-rubescente-obscuro ad spadiceum vergente, jacentque in propriis loculis cum sua longitudine in latitudine siliquarum corneo ac duro intersepimento à se invicem sejunctæ cum parvo umbilico in vertice juncturis laterum siliquarum hærentes.

Toto anno hæc arbor fert flores tempore pluvioso uberiori proventu.

Schovanna-Mandáru Malab. sic dicta à floribus quos rubros habet.

VIRES EJUS.

Radix in decocto data flatus discutit & lumbricos in pueris enecat, hoc modo sumpta cum saccharo & melle pellit tussim & pituitam solvit. *Cortex* contritus ac cum aqua, in qua *Oryza* lota est, in lotione adhibitus, humoribus evocandis confert. *Flores* cum saccharo decocti proficuè usurpantur loco sacchari rosati pro leni purgativo.

FIG. 32.

Arbores hasce quatuor, foliorum divisurâ imprimis insignes, ab aliis descriptas non invenio. Prioris ramulum siccatum ante biennium ex *Zeilan* Insula transmisit Dominus *Hermans*, addita sequenti inscriptione.

Arbor Sancti Thomæ. In floribus apparent sanguineæ striæ, ab effuso sanguine D. Thomæ, enatæ. Docuisse creditur D. Thomas in Malabar & Zeilan.

Minimè verò hasce arbores easdem censeo, cum *arbore de Sancto Thomæ Acostæ*, sive *Macere*, cujus Historiam videre licet, lib. Aromatum Cap. XII.

Commodè autem primam appellari posse reor *Arborem siliquosam Malabaricam, foliis bifidis, flore purpurascente striato.*

BAUHINIA VARIEGATA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: superiore magis distante, omnia calyci inserta. Legumen.

Nomen specificum.

Bauhinia fol. cordatis: lobis coadunatis obtusis.

Synonyma authorum.

Bauhinia foliis cordatis: lobis coadunatis obtusis.

Arbor s. Thomæ s. Affitra. Zanon. hist. 26. t. 15.

Observationes.

Habitat in Malabariæ, Maderæ arenosis.

Corollæ patentes: Petalis ovatis, acutis, roseis, luteo purpureoque variegatis. LINN.

CHOVANNA-MANDARU.

BAUHINIA PURPUREA.

FIG. 33.

CHovánna-Mandáru secunda, quæ est secunda species Mandaru; est quoque arbor procera ut prima species densis frondibus latè sparsis, nascensque in arenosis.

Radix crassa brachia in latum diffundens.

Caudex quoque crassus unum ferme pedem.

Folia quoque bifida ac interiora versus nonnihil clausa proximè similia prioris speciei foliis, sed iis ut & cæteris majora, suntque profundiori fissura incisa quàm illa primæ speciei, & anteriora versus lateribus paulò magis contractioribus, tactu lenia in adversa parte, ubi venulæ inter costas intermediæ minùs exstant, colore magis hyalo, in recta viridi-fusciori.

Flores, qui unifolio viridi-flavescente & rubescente, crassiolo, plicato & segmentis in inferiori parte fenestrato succinguntur, quinque etiam vel sex constant foliis oblongo-angustioribus, quæ unguiculis longiusculis & angustis sunt, colore purpureo-valde rubicundo, quatuor autem vel quinque, tota superficie tam exteriori, quàm interiori purpureo-rubicunda, unum ad petiolum intus & extra striis albis venulas inter purpureas depictum ac variegatum est.

Stamina quæ folium variegatum cum suis apicibus viridi-dilutis ac flavescentibus inflexa respiciunt, tria, quatuor, vel quinque sunt ac crassiora, ac ad exortum sex septemve plurimis parvis filamentis comitata, colore purpureo-valde diluto seu albicante. Inter stamina *Siliquæ* germen petiolo suo se prodit.

Gemmæ Florum quinquangulàtæ.

Siliquæ hujus omnium specierum maximè longæ sesqui-spithamam aut etiam duas æquantes, latitudine pollicari, planæ quoque compressæ, rectæ & glabræ.

Fabæ, quæ cum ſua longitudine in latitudine ſiliquarum conſitæ, eædem cum fabis prioris ſpeciei forma & colore.

Flores hæc arbor fert toto anno, tempore pluvioſo uberiore proventu.

VIRES EJUS.

RAdix maſticata confert in dentium & capitis doloribus trita & appoſita pro dolore arthritico, cum gingibere ſicco trita & in unctione adhibita pro raucedine ex pituita oborta, in decocto data. *Foliorum* decoctorum vapor dolores corporis ſedat in parte affecta exceptus. *Flores* ſimpliciter comeſti purgativi ſunt. *Cortex, Flores* & *Fructus* ſimul triti & mixti cum aqua in qua macerata fuit oryza, ſerviunt apoſtematis aperiendis & maturandis.

FIG. 33.

Denominanda videtur hæc ſpecies, *Arbor ſiliquoſa Malabarica, foliis majoribus bifidis, flore intenſius purpuraſcente ſtriato.*

BAUHINIA PURPUREA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: ſuperiore magis diſtante, omnia calyci inſerta. Legumen.

Nomen ſpecificum.

Bauhinia fol. ſubcordatis bipartitis rotundatis, ſubtus tomentoſis.

Synonyma authorum.

Bauhinia foliis ſubcordatis bipartitis rotundatis ſubtus tomentoſis. Sp. Pl.

Obſervationes.

Habitat in Indiæ arenoſis.

Flores patentes, purpuraſcentes: Petalis lanceolatis, diſtantibus.

VELUTTA-

VELUTTA-MANDARU.

BAUHINIA ACUMINATA.

FIG. 34.

VElutta-Mandáru, quæ tertia ſpecies eſt *Mandáru*, lingua Bramanum, *Davò-Mandáru*, eſt arbuſcula altitudine unius hominis, naſcens in arenoſis.

Radix minùs craſſa nec profundè in terram deſcendens.

Caudex craſſus unum circiter brachium.

Folia bifida quoque ſimilia cum iis prioris ſpeciei, ſed lateribus oblongioribus ac profundiùs inciſis ſunt, & verſus ſummitatem in cuſpidem contractis, colore viridi-fuſco in interiori, ac ad ſtrias coſtularum nitentia, in parte autem exteriori colore viridi-flaveſcente, ac in ea parte groſſioribus extantibus nervis inter coſtas ſtriata.

Flores, qui folio feneſtrato viridi & tenui ſuccinguntur, ſunt albiſſimi nullis tincti maculis, odoris nullius, conſtantes quoque quinque foliis rotundiolis, parum oblongis, quæ venulis ſtriata ſubtilioribus.

Stamina in iis decem candida è medio exeunt verſus unam partem quoque inflexa, coloris albi cum apicibus flavis ac nonnihil ſurrectis in faſtigiis, & cum iis tenerum germen ſiliquarum, è cujus vertice filamentum craſſiuſculum exit, ſe prodit.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ.

Siliquæ minores cæteris, longitudine quatuor aut quinque pollicum, latitudine quoque pollicari, planæ quoque ac compreſſæ & glabræ, nonnihil incurvæ verſus unam partem, ac dorſo rotundo latoque circumſcriptæ.

Fabæ, quæ cum ſua longitudine quoque in latitudine ſiliquarum conſitæ ac interſepimentis diſtinctæ, oblongo-rotundæ, craſſiolæ ſeu minùs compreſſæ iis *Chovánna-Mandáru*, ac multo minores coloris flavi minùs rubeſcentis.

Flores

Flores hæc arbor bis terve in anno fert tempore pluviofo, uberiore proventu.

VIRES EJUS.

IN aqua decocta facta lotione pellit humores corporis; proficua quoque eft pro ulceribus fanandis trita & iis appofita. *Radix* in oleo decocta facta perunctione puftulas parvas in auricula natas fanat. *Eadem* dentium dolorem fedat manfa & iis appofita. *Cortex* decoctus cutaneos corporis pruritus lotione fedat. *Flores* cum pipere triti & fronti appofiti conferunt pro dolore capitis.

FIG. 34.

Hanc fpeciem non malè vocari poffe crediderim *Arborem filiquofam Malabaricam, foliis bifidis, flore candido ftriato.*

BAUHINIA ACUMINATA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: fuperiore magis diftante, omnia calyci inferta. Legumen.

Nomen fpecificum.

Bauhinia fol. ovatis: lobis acuminatis femiovatis.

Synonyma authorum.

Bauhinia foliis ovatis: lobis acuminatis femi-ovatis.

Bauhinia inermis, foliis cordatis femibifidis: laciniis acuminato-ovatis erectis dehifcentibus. Hort. cliff. 157. Fl. zeyl. 148*.

Bauhinia foliis bilobis, fpicis laxis terminalibus. Brown. jam. 286.

Sennæ fpuriæ aut Afphalto affinis arbor filiquofa, foliis bifidis. Sloan. jam. 150. hift. 1. p. 51.

Obfervatio.

Corollæ campanulatæ, albæ: Petalis obtufis. Stamina diadelpha in B. hac & B. divaricata, contrario ac in Papilionaceis modo. LINN.

CAN-

CANSCHENA-POU.

BAUHINIA TOMENTOSA.

FIG. 35.

CAnſchena-Pou* eſt quarta ſpecies *Mandáru* vocata, lingua Bram. *Cantſánu,* eſt quoque arbor altitudine duorum ferme hominum, ramos quoque denſos tranſverſim diffundens.

Radix intus eſt corculo flavo.

Caudex eſt craſſitie ferme ſemipedis.

Folia hæc bifida & illis priorum ſpecierum ſimilia, ſed multò minora, lateribus verſus anteriora, ut illa primæ ſpeciei rotundiolis, ac ad petiolum rectioribus oris, nullo ferme angulo in curvatis, in utraque ſuperficie valde lenia & piloſa lanugine, odore ſunt forti, maximè cùm teruntur, veſpertino ac nocturno tempore interiora verſus clauſa ſunt.

Flores, qui unifolio viridi-ſuccinguntur, albo-flaveſcentes quinque foliorum, quæ oblongo-rotundiora & latiora ac unguiculis mutuo convoluta ſunt; unum è foliis quod magis ſurrectum eſt & anguſtius ac oris verſus interiora contractis ad unguiculum inſignitum eſt pictura purpureo-rubicundo-obſcuri coloris, quæ folium parvum in ſummitate acuminatum repræſentat. Odor eis nullus.

Stamina, quæ quoque decem habent, albo-flaveſcentia incurvatum verſus folium, quod magis ſurrectum eſt ac pictura inſignitum, ornata apicibus oblongis & flavis. In medio quoque germen ſiliquæ ex ſummitate filamentum craſſiuſculum ejiciens ſe prodit.

Siliquæ ſunt longitudine ut illæ primæ ſpeciei, ac exteriori ſuperficie valdè lenes & lanuginoſæ, cùm teneriores ſunt.

Fabæ valde parvæ loculis ſatis latis, quæ interſepimentis interſtinguuntur, contentæ, cum ſua longitudine quoque jacentes in latitudine ſiliquarum, ſimiles fabis *Velutta-Mandáru* forma & colore.

Flores bis terve hæc arbor in anno fert tempore pluvioſo uberiore proventu.

VIRES EJUS.

RAdix servit pro parotidibus aut strumis trita & iis apposita. *Radicis Cortex* decoctus & epotus proficuus est pro phlegmate, ventris vermibus, hepatis inflammatione, uti & pro hæmorrhoïdibus. *Idem Cortex* tritus & parotidibus appositus tumorem tollit, ac eod. modo usurpatus confert in vulnerum sanatione & carnem adducit.

FIG. 35.

Hæc non ineptè nuncupari poterit, *Arbor siliquosa Malabarica, foliis bifidis minoribus, flore albo flavescente striato.*

BAUHINIA TOMENTOSA.

CLASSIS

DECANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, deciduus. Petala patula, oblonga, unguiculata: superiore magis distante, omnia calyci inserta. Legumen.

Nomen specificum.

Bauhinia fol. cordatis: lobis semiorbiculatis tomentosis.

Synonyma Authorum.

Bauhinia foliis cordatis : lobis semiorbiculatis tomentosis.

Bauhinia foliis cordato subrotundis: laciniis rotundatis. Hort. cliff. 157. Hort. upf. 99. Fl. zeyl. 147. Roy. lugdb. 464.

Bauhinia foliis subrotundis, flore flavescente striato. Burm. zeyl. 44. t. 18.

Mandaru maderaspatense, foliis firmioribus bisulcis glabritie splendentibus. Pluk. alm. 240. t. 44. f. 6.

Senna Zeylanica, folio singulari, cordato, flore lutescente magno. Herb. Hert. Arbor Siliquosa, Malabar. foliis bifidis minoribus, flore albo, flavescente, striato Not. in H. M. a D. Syen autem in notis pag. 58. ad primam H. Malab. Speciem annotatur, & dicit, prioris siccatum ramulum ex insula Zeilan. Transmissit Dom. Hermans sequenti inscriptione : Arbor Sancti Thomæ. In floribus apparent sanguineæ striæ, ab effuso sanguine D. Thomæ enatæ. Docuisse enim creditur D. Thomas in Malab. & Zeilan. Similis huic figura, sed floribus destituta reperitur in Plukn. Phyt. Tab. 44. Fig. 6. ubi vocatur Mandaru Maderasp. foliis firmioribus parvis bisulcis, glabritie splendentibus, ad surculum densius stipatis. Flos Divi Thomæ vulgo, Commel. Hort. Amst. Cat. pag. 34. & Fl. Malab. pag. 8.

Observationes.

Rami nostræ arbusculæ sunt lignosi, glabri, punctis scabriusculi, nitidi ; folia alternatim petiolis uncialibus insidentia circumscriptione fere orbiculari, a superiore parte ad medium circiter bifida, lobo scilicet singulo semiovato, superne viridia, inferne albicantia.

In media autem folii fissura apparet spinula, quæ nervi recti majoris productio est, & ejus continuatio.

Flores solitarii per ramulos oriuntur, petiolis insidentes, duobus foliolis linealibus instructis. Flores hi sunt maximi ad unum latus inclinantes, ut in sennæ speciebus, decem staminibus instructi, pistillum unicum staminibus dimidio fere longius habentes.

Soliquæ sunt longæ, planæ, rectæ, compressæ, superficie externa lanuginosæ & lenes admodum, dum teneræ adhuc sunt. Fabæ, quas includunt siliquæ, longitudinaliter locantur, septis distinctæ oblongorotundæ. BURMAN.

Corollæ campanulatæ, albo-flavescentes : Petalis obovatis. LINN.

MAROTTI.

MAROTTI.

Incomperta.

FIG. 36.

MArótti lingua Bram. *Caitû*, eſt arbor procera, ramis denſis & opacis latè tranſverſum diffuſis, naſcens in arenoſis.

Radix craſſa, ramos latè ſpargens, exteriùs valde nigricans, intus cortice rubeſcente, qui ſaporis eſt adſtringentis, ligno albicante.

Caudex craſſus, ambitu unius hominis amplexum implens, ligno albicante, cortice craſſo, qui exteriùs ex viridi nigricans, ſub exteriori cruſtâ rubeſcens.

Rami cinerei, teneriores, villoſi ac ſpadicei ſeu muſcoſi coloris.

Folia hinc inde in ramis, ſurculiſque petiolis brevibus, viridibus, rotundis proveniunt; ſuntque ſpithamam longa, quatuor quinqueve pollices lata, forma oblongo-rotunda, anteriùs cuſpide oblongo-anguſta eminentia, in margine crenata ac denticulis acutis emicantia, contextura ſolida, craſſa, ſuperficie plana, in recta parte viroris fuſci, in adverſa viroris communis vel clari, in utraque nitentis, maximè in adverſa, ſuntque odoris ſylveſtris, nonnihil gravis.

Ex coſta media quæ in recta parte nonnihil eminet, *Coſtæ* tranſverſæ in adverſa maximè eminentes, tenuiter verò in recta, obliquo annulari ductu exeunt juxta marginem tractu longiuſculo excurrentes ac in arcus ſinuati, venuliſque ſubtilibus tranſverſis, quæ & in ſuperficie utrinque conſpicuæ ſunt intertextæ.

Flores in ſuperiori parte ramorum hinc inde tum ſupra ex origine foliorum, tum ex ipſo corpore ſeptem octove plus minus ad unum exortum congregatim petiolis curtis proveniunt, ſuntque gemmæ parvæ, quæ apertæ tres ſeries foliorum offerunt; in prima interiori ſerie eſt ſtella quinque minorum craſſorum cuſpidatorum foliorum, quæ villoſa ſunt & ſpadiceo-fuſca, lenia ac nitentia inſtar *Veluti*; in ſecunda ſerie quinque folia ſunt majora, rotunda, parva, interiùs cochleato-cava, ſubrufa ac pilis candidis maximè in oris obducta, quæ ſingula unum cuſpidatum folium ſtellæ intra ſe recipiunt: quæ in tertia ſeu exteriori ſerie ſunt folia quinque cuſpidata, viridia, exterius viridi-muſcoſa, quæ cum in gemmis ſunt flores exteriora folia ſunt reliqua includentia; ex umbilico.

Stamina quinque inferiùs craſſiola, viridia & piloſa, ſupernè tenuia & albicantia

albicantia cum apicibus rotundiolis albicantibus ſubflavis emicant in ſe globulum viridem, qui eſt rudimentum fructus complectentia.

Gemmæ Florum rotundæ & nonnihil viridi-muſcoſæ.

Fructus, qui ramis petiolis curtis, craſſis, ipſis ramis fermè duplo craſſioribus appendent, ac pandi ſunt, rotundi ſeu etiam oblongo rotundi, in ſummitate ſæpe curto ſeu oblongo nodo eminentes, cortice exteriùs ruſo ac muſcoſo & ſcabro, intus viridi, qui in ſe includit os pergrande, durum, craſſum & ſubflavum, quod intus alba, craſſiola & duriola carne obductum eſt, & in medio capacitate ſatis grandi nucleis decem, undecim, plus, minus ſine interſepimentis intermediis repletum; ſuntque nuclei primùm cortice craſſiolo, molli, albicantes & flaviuſculis pilis obſiti, forma irregulares & anguloſi, intus repleti medulla alba, quæ primùm liquida eſt & mucilaginoſa, dein cùm planè maturi, obtecti ſunt nucamento oſſeo ſcabro, ſuntque tum forma oblongo-anguſto-rotundi & cuſpidati, intus oleoſi.

Fructus ac præſertim *Nuclei* gravis & ſylveſtris odoris ſunt, qui in foliis eſt debilior.

Flores hæc arbor toto anno uberi proventu fert, ut & *Fructus* copioſos.

VIRES EJUS.

OLeum quod ex *Seminibus Fructuum* educitur, proficuum eſt pro doloribus ſedandis, ſanatque corpus ſcabioſum ac partis affectæ pruritum tollit facta perunctione. *Idem Oleum* quoque oculis ſalſis humoribus infeſtatis, uti ſæpe fit in profuſis lacrymis, conferunt; inſuper *Idem Oleum* cum cinere mixtum commodè apponitur vaccarum cæterorumque jumentorum apoſtematis; cum fructu dicto à Malabaribus *Palega*, mixtum, vermes in ulceribus pedum hominum ſeu brutorum ortos enecat facta perunctione.

FIG. 36.

Hæc quoque cùm ſit ex illis arboribus, quarum nulla ſit, quod ſciam, apud reliquos autores mentio, nominari poterit *Laurifolia Malabarica, fructu oſſeo, nucleos continente.* An autem in aliis quoque Indiæ regionibus naſcatur, aſſerere nequeo, præſertim cum inter plantas meas ſiccatas *Javanenſes*, *Ceylonenſes*, aliaſque, non reperiatur.

Incomperta.

CANIRAM.

CANIRAM.

STRYCHNOS NUX VOMICA.

FIG. 37.

CAniram quatuor ſpecies, una ejus nominis, ſecunda *Cára-Caniram*, duo *Valli-Caniram*.

Caniram, ling. Bramanum *Carò*, eſt arbor procera, ramis denſis latè ſparſis, naſcens in arenoſis.

Radix craſſa, ſupra modum amara & cortice flaveſcente.

Caudex ambitu amplexum duorum hominum implens, cortice cinereo-nigricante.

Rami cinerei hinc inde rubeſcentes ac detrita exteriori cruſta flaveſcentes, ſurculi teneriores viridi-fuſci, nodoſi cortice amaro.

Folia in ſurculis bina & bina ex nodis proveniunt ſe mutuo in ordine obliquè decuſſantia, ſuntque oblongo-rotunda latitudine maxima in medio, anteriùs rotundo-cuſpidata, ſuperficie plana, virore communi in recta nonnihil nitente, in adverſa ſurdo, ſaporis valde amari, odoris planè agreſtis.

Cum coſta media ex qua hinc inde nervi tenues, tranſverſi ac minus obliquè excurrunt ex petiolo *Coſtulæ* utrinque duæ exeunt, in recta etiam parte nonnihil eminentes, ac obliquo arcuato ductu anteriora verſus excurrunt marginem folii relinquentes, & quidem quæ coſtæ mediæ proximæ ſunt, altè aſſurgunt, ſuntque folia in recta parte nervulis eminentibus cancellatim contextis ſtriata; in adverſa autem venulis ſeu tenuiſſimis nervulis in denſiores cancellos contextis dotata.

Foliis jam tum per intervalla deciduis in illis notis, ac veſtigiis quæ relinquunt, nulla nova folia redeunt, *foliaque nova* & *tenella* tantùm ex ſummitate ſurculorum ſuccreſcentium prorumpunt.

Flores in ſurculis ex nodis umbellatim proveniunt, ſuntque parvi, quatuor, quinque vel etiam ſex foliorum viridi-dilutorum, cuſpidatorum & craſſiolorum cum pedunculo craſſo, parvo, viridi, calyci arcto quinque foliorum cuſpidatorum inſidentes, forma externa haud diſſimiles caryophyllis, odoris debilis haud injucundi.

Stamina in iis quatuor vel quinque cum apicibus oblongis viridi-dilutis ex pede emicant, ſuntque pedi interiùs inſerti; inter ea ſtylus viridi-dilutus, ſupra apices emicans, qui è globulo viridi in calyce ſito prodit.

Flores cùm in gemmis promicant omnibus foliis vetuſtis arbor eſt ſpoliata, ac cum *Gemmis Florum* ſimul *Tenella Foliola* velut nova germina prorumpere conſpiciuntur.

Fructus, qui ſolitarii, vel etiam duo, tres, quatuor pluresve congregatim ſurculis petiolis curtis appendent, rotunda mala ſunt glabra abſque rugis colore

colore primùm viridi, dein aureo-flavo, carne, cùm immaturi sunt, albicante & parum aquosa; cùm maturi, candida & mucilaginosa, cortice crassiusculo & fragili, suntque *Saporis* valde amari.

Semina, quæ intra carnem fructus consita sunt, forma rotundiola, plana ac compressa, cum planis suis superficiebus jacentia in longitudine fructus, cortice, cùm immatura sunt, argenteo parùm ad spadiceum vergente, maturi cortice exteriori instar *Veluti* viridis; suntque pulpa valde amara.

Tota arbor ob *Amaritudinem* celebris.

Flores fert tempore æstivo, pluvioso *Fructus*.

VIRES EJUS.

RAdix decocta & epota purgativa est, humores per inferiora evacuans, quomodo etiam prodest pro febribus pituitosis, doloribus colicis, intestinorum torminibus, ventris fluxibus easdem quoque vires habet, si in infusione detur, vel si ejus decoctum cum momento piperis fumatur; conducit in podagra, si cum ejus decocto pars affecta ungatur, confertque sedandæ vertigini capitis, atque etiam in atra bili, si ejus decoctum cum lacte vaccæ mixtum ad delibutionem capitis adhibeatur. *Cortex* contritus & mixtus cum aqua, in qua fuit oryza, flavæ bilis fluxum reprimit. *Folia* decocta rheuma seu catarrhos sistunt, facta lotione corporis. *Succus* ex *Foliis* expressus ac in decocto datus capitis dolores sedat, largiùs epotus veneni vires habet mortem inducens, in stercore hominis comesto salus est. *Flores* sedant dolores unguium, si triti ac in oleo *Coqui Indici* cocti iis apponantur.

Usus *Seminum* in *Fructibus* per duos annos continuatus, sumpto singulis diebus uno aut duobus numero, efficit ut morsus venenatus colubri, vulgò *Cobra Capella* dicti, nullas noxas adferat.

FIG. 37.

Malus Malabarica folio & fructu amaricante, semine plano compresso, commodè hæc ab aliis non descripta arbor, vocari posset.

Coluber autem ille venenatus, sive *Cobra Capello* Lusitanorum, cujus morsus semina hujus mali sanare, referunt Autores, frequentissimus est in Insula *Zeilan*, & præ aliis venenatus, vocaturque ibidem *Naja* & *Naghaja*: obtinetque illud particulare, quod in posteriori colli parte, conspicilli figuram gerat, distinctis coloribus expressam, uti quoque in ipsius exuviis, in Porticu Horti Academici suspensis, videre licet. Quas anno præterito, munere Domini *Hermanni*, cum aliis rarioribus accepimus.

STRYCHNOS NUX VOMICA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cor. 5-fida. Bacca 1-locularis, cortice lignoso.

Nomen specificum.

Strychnos fol. ovatis, caule inermi.

Synonyma autborum.

Strychnos foliis ovatis, caule inermi. Fl. zeyl. 91. Mat. med. 77.

Strychnos foliis quinquenerviis. Wach. ultraj. 32.

Nux Vomica officinarum. Bauh. pin. 511. Raj. hist. 1814.

Colubrini ligni tertium genus in malabar. Bauh. pin. 301.

 NILICAMARAM.

NILICAMARAM.

PHYLLANTHUS EMBLICA.

FIG. 38.

Nilicamaràm, linguâ Bram. *Anvali*, eſt arbor altitudine quatuor hominum, ramis denſis tranſverſum diffuſis, naſcens in arenoſis & petroſis.

Radix craſſa eſt, plurimis capillatis fibris ſe terræ affirmans cortice nigricante, quæ ſub cruſta nigricante intus nonnihil rubeſcit.

Caudex amplexum unius brachii ambitu implens, cortice nigricante ut & rami.

Folia, quæ in ſurculis tenuibus, rotundis ac ſpithamam & paulò amplius longis, qui hinc inde è ramis vel ſolitarii, vel bini, terni, vel quaterni ex eodem nodulo exoriuntur, breviſſimis petiolis proveniunt, in duabus ſeriebus tranſverſim & paulo obliquè anteriora verſus reclinata, & cum planitie ſuarum ſuperficierum ſurculos medios ſecantia, ſuntque parva, oblonga & anguſta, latitudinis ubivis uniformis, plana, tenuia, ſolida ſeu denſæ texturæ, una tantum venula in medio ſtriata, in recta parte virore fuſco, in adverſa claro-diluto, ſuntque tempore veſpertino ſeu nocturno, quæ in eadem ſerie ſunt clauſa ac ad ſe mutuo decumbentia, ad pedunculos autem ſingulorum foliorum cauliculi punctis cuſpidibuſque utrinque è latere emicant, quo ipſo maximè cum foliis nudati ſunt, ſcabri & aſperi apparent.

Flores qui cauliculis foliaceis, maximè in eorum inferiori parte, ut & ramis, ex quibus cauliculi foliacei prodeunt, plures congregatim inſident, parvi ſex foliorum anguſtorum albicantium, habentes in medio ſtamen albicans cum nodulo ſeu apice flavo, qui poſtmodum obſcurè ruſeſcit, odoris nullius.

Gemmæ Florum rotundæ & albicantes.

Fructus, qui floribus deciduis, ramis & ſurculis arctè inſident, ſunt planorotundi, duri viridi-diluti, etiam cùm maturi ſunt ac nonnihil tranſparentes, ſex ſubtilibus venulis quæ in verticem concurrunt, in longum ſtriati, carne ſucci plena, tranſparente ac viridi-diluta, quæ ſaporis eſt acidi, delectabilis & ſubadſtringentis, ſuntque in eduliis; ſuntque ſurculi foliacei, quibus fructus inſident, parte inferiori foliis nudati.

In medio fructuum *Oſſiculum* eſt durum, lignoſis filamentis obſitum,

ſex lateribus rotundiolis, quorum tria appoſita magis prominent, conſtans, ac per ſex intermedia interſtitia, quæ angulis adſtricta ſunt, in ſex capſulas, in quibus ſingulis unum ſemen continetur, diſtinctum, ſunt autem.

Semina parva, triangularia, duobus lateribus rectis & uno rotundo circumſcripta, primùm albicantia, dein coloris rubri-obſcuri ac nitentis.

VIRES EJUS.

DEcocta in aqua ſervit pro morbis endemiis. *Folia* ejus tenera & in lacte acido epota conferunt fluxui dyſenterico. *Fructus* exſiccati & in pulvere cum lacte acido ſpiſſo dicto *Tayr* dati quoque in dyſenteria proſunt. *Iidem* in decocto dati proficui ſunt pro febre calida, uti & pro ardore pectoris, cum ſaccharo decocti & epoti vertiginem capitis ſedant. *Aqua*, quæ ex *Fructibus* diſtillatur, epota ardori jecoris reſtinguendo convenit.

FIG. 38.

Arborem hanc denominare placuit, *Acaciæ foliis Malabaricam*, *fructu rotundo*, *ſemine triangulo*. Imò planè non vererer ad *Acaciam* referre, ni fructus obſtaret, qui nullam cum ipſa affinitatem obtinet. Proveniunt autem cùm in aliis Indiæ regionibus, tum præſertim in Inſula *Zeilan*, variæ *Acaciæ* ſpecies, Europæis hactenus incognitæ. Præter enim legitimam ſive *Ægyptiacam*, quæ *foliis Scorpioïdis Leguminoſo C. Bauhino* dicitur: Alteram *flore pulcherrimo Cat. Paris.* quæ *Americana* dici conſuevit, & *Farneſianam Aldini*; frequens ibidem naſcitur *Acaciæ* genus, floſculos ferens luteos racematim cohærentes, ſiliquis majoribus latis, planis, *Wawulæthya Cingalenſibus* dictum, à *Wawulæ*, id eſt, veſpertilionè, quod ejus ſpinulæ ſimiles ſint unguiculis veſpertilionum, quibus tanquam hamulis, arborum ramis, in Indiâ obſervantur affixæ. Huic quoque floribus non diſſimilis, ſiliquis oblongis minoribus, quibus ſemina majora exteriùs inſigniter protuberantia conſpiciuntur, in ſylvis paſſim creſcit, vocaturque *Cingalenſibus Catbukaraba*, à gratè acido foliorum ſapore. Prætereaque *Acaciæ* foliis nonnullæ aliæ obſervantur, inter quas hæc ab Autoribus deſcripta, etiam numeranda venit.

PHYLLANTHUS EMBLICA.

CLASSIS

MONOECIA TRIANDRIA.

Character genericus.

MASC. Cal. 3-partitus, campanulatus. Cor. o.

FEM. Cal. 4-partitus. Cor. o. Styli 3, bifidi. Capſ. 3-locularis. Sem. ſolitaria.

Nomen ſpecificum.

Phyllanthus fol. pinnatis floriferis, caule arboreo, fructu baccato.

Synonyma authorum.

Phyllanthus foliis pinnatis floriferis, caule arboreo, fructu baccato. Fl. zeyl. 333.

Myrobalanus Emblica. Bauh. pin. 445. Rumph. amb. 7. p. 1. t. 1.

Nellika. Zan. hiſt. 159. t. 61.

ODALLAM.

CERBERA MANGHAS.

FIG. 39.

ODallàm, lingua Bramanum *Urò*, est arbor altitudine duûm triumvè hominum, nascensque in arenosis.

Radix fibras capillatas in latum subtus terram emittens, cortice albicante subdulci & subamaro.

Caudex crassus, unius hominis amplexum ambitu implens ramosque tortuosos diffundens, ligno mollissimo cum corculo intus rufo, cortice lacteo-cinereo-fusco, qui amarus & mordax est; in surculis teneris cortex exterior viridi-fuscus, ac lignum ex filamentis minus tenacibus constans: corculum intus viride & humidum.

Folia, quæ hinc inde in ramis & surculis petiolis crassis, in interiori parte planis ac viridi-dilutis & lacteis proveniunt, angusto-oblonga sunt, ac linguiformia ad petiolum stricta, anteriora versus latiora, ac in cuspidem brevem & angustam, quæ versus adversam partem nonnihil reflectitur, contracta: suntque textura crassa, solida, lactea, mollia, superficie lenia, glabra & nitentia maximè in parte recta, ubi viroris sunt fusci, sapore amaro & pungente.

E costa media, quæ crassa est & viridi-diluta & albicans, & in adversa tantum eminet, *Nervuli* valde subtiles intra folium & parum in adversa extuberantes transverso ac parallelo ductu exeunt *Venulis* subtilissimis intertexti.

Flores, qui umbellatim proveniunt in petiolis longis, crassis, languidis, lacteis, viridibus, qui supra ex summitate caulis erumpunt, sunt quinque foliorum albissimorum, cuspidatorum, quæ inferiora versus contractiora sunt, cum uno latere latiùs excurrentia, atque in parte, ubi minùs excurrunt & rectiori ora sunt, crassiora, & in unguiculis colore flavo seu croceo, insidentque cum pede crassiolo viridi diluto calyci, qui quinque foliis oblongo-angustis, cuspidatis, crassiolis, interiùs albicantibus, exteriùs viridi-dilutis constat; ex medio florum emicant *Stamuncula* tenuia, quinque quæ crassiolis, flavis, striatis ac surrectis apicibus juxta unguiculos foliorum dotata sunt, ac pedi interiùs inserta, & cum iis stylus tenuis, liber, albicans cum nodulo crasso ac pyriformi in vertice ex primordio fructus qui infra calycem est, prodiens; floribus cum suis pedunculis è calyce decisis succedunt.

Fructus, qui petiolis crassiolis, longiusculis, languidis ac pandis appendent, suntque mala grandia oblongo-rotunda & nonnihil plana, ac in parte ubi magis compressa, tenui sulco in longum striata, pondere valde levia, cùm

cùm parvula, ac teneræ ætatis, oblongo-angusta; constantia cortice exteriori tenui, glabro, lacteo & viridi-flavescente; ad corticem intus pulpa tenui, albicante & lactea, quæ saporis est aquei.

In medio os est grande, referens nonnihil exemplar cordis humani, constans nucamento duro ac osseo, quod exteriùs sub pulpa mali lato interstitio filamentis lignosis & albis reticulatim pertextum ac inter cancellos fungosa albicante pulpa stipatum est ac pulpa corticis circumdatum, includitque nucleos duos albos, candidos, qui intersepimento crasso, duro & cartilaginoso extuberante ac nucamento osseo affixo, à se mutuò sejuncti sunt, suntque nuclei forma oblongo-rotundioli cum sua longitudine siti in longitudine corculi; una parte, qua intersepimento adjacent, plano, altera rotundo & parùm convexo latere, ac majori crassitie ad basim ossei nucamenti, saporis amari, in teneris autem nucleis pulpa sub cortice candido est instar albuminis ovi, seu mucilaginis claræ ac pellucidæ, quæ etiam subamara est.

Apud hosce Medicos non est in usu.

FIG. 39.

☞ Hanc arborem, *Mangas* vulgo dictæ arboris, esse speciem, siquis pronuntiaverit, à vero non aberraturum crediderim. Verùm cum Botanologi plures recenseant, easque vix nisi nominibus describant, vix videtur assignari posse, ad quam demum hæc referri debeat vel possit. Interim nobis erit *Persicæ similis angusti folia, esse cordis humani figura, binos nucleos continente.*

Transmiserat quoque jam sæpius laudatus Dominus *Hermans* hoc anno, ex *Zeilan*, ad Excellentissimum & Illustrissimum Dominum *de Beverningh* quarumvis scientiarum, & imprimis Botanices Patronum & Mœcenatem summum, illud *Mangas* genus, quod ab *Acosta Mangas Bravos*, & fructu venenato à *C. Bauhino* dicitur, verùm molestiarum itineris, & cœli frigidioris impatiens, fermè exaruerat, antequam ad has oras appulisset.]

CERBERA MANGHAS.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Drupa monosperma.

Nomen specificum.

Cerbera fol. lanceolatis: nervis transversalibus.

Synonyma authorum.

Cerbera foliis lanceolatis: nervis transversalibus. Fl. zeyl. 106. * Osb. it. 91.

Manghas lactescens, foliis nerii crassis venosis, jasmini flore, fructu persici simili venenato. Burm. zeyl. 150. t. 70. f. 1.

Manghas fructu venenato. Bauh. pin. 440. Raj. hist. 1552.

Arbor lactaria. Rumph. amb. 2. p. 243. t. 81.

Observatio.

Arbor lactescens. Folia alterna, sparsa ad apices ramorum, lato-lanceolata, petiolata, glabra, integerrima, pedalia. Racemi terminales, ramosi, inæquales. Perianthium pentaphyllum foliolis lanceolatis, patentibus, coloratis, deciduis. Corolla alba, infundibuliformis: Tubo calyce longiore, interne angulato. Limbo quinquepartito, lobis ovatis, tubo brevioribus. Staminum Filamenta 5, brevissima, tubi superiori parti inserta. Antheræ ovatæ, tetragonæ, tectæ lanugine tubi. Pist. Germen bifidum. Stylus filiformis, tubo fere brevior. Stigma ovatum, fissum. Pericarpium Drupa ovata, magnitudine ovi anseris, viride punctis albis minutissimis, uno latere compressum futuraque obsoleta; Semina 2, veluti duas castaneas magnas includens, venenatum, vomitorium. Osbeck. LINN.

MAIL-ANSCHI.
LAWSONIA SPINOSA.

FIG. 40.

MAil-*Anſchi* eſt arbor altitudine trium hominum, ramis denſis & opacis latè ſparſis, naſcens in arenoſis, dicta lingua Bram. *Mety*.

Radix craſſa & profundè ſe demittens, fibras hinc inde dimittens cortice cinereo ſeu albicante, qui ſub exteriori cuticula rubeſcit, intus albicans eſt.

Stipes ambitu paulo minus amplexum unius hominis implens, eſtque cum ramis cortice cinereo, ligno duro & albicante, intus cortex ramorum minùs vetuſtiorum ſub cinerea corticula virideſcit.

Folia ſurculis tenuibus, brevibus, qui etiam bini, terni, quaterni congregatim ramis craſſioribus erumpunt, bina & bina vel ſolitaria proveniunt, iique breviſſimis pedunculis inſident, ſuntque parva, oblongo-rotunda & anguſta, anteriùs cuſpidata, ſeu etiam rotundiola, ad petiolum ſtriata, contextura tenuia, ſuperficie plana & glabra, viroris communis & nonnihil nitentis, ſaporis ſubamari.

Ex coſta media *Coſtulæ* etiam in recta nonnihil eminentes, quæ arcuatim in ſe invicem incurrunt, exeunt venis nullis conſpicuis intertextæ, ſapore ſubamaro & odore nullo.

Flores proveniunt in ſummitate ſurculorum foliaceorum in parvis, tenuibus, rubris petiolis plures congregatim ac racematim, ſunt autem parvi, odoris haud injucundi, hortenſis, quatuor foliorum ex albicante ſubflavorum, criſpatorum, latiuſculo intervallo à ſe invicem diſtantium, quæ poſtea magis flaveſcunt.

Stamina in iis octo albicantia apicibus grandiuſculis & ſubflavis dotata, quæ bina & bina ex foliorum intervallis emicant; in medio ſe prodit globulus viridi-dilutus & rotundis, qui primordium eſt fructus cum ſtylo albicante in vertice.

Calyx quatuor foliorum cuſpidatorum & viridium.

Floribus deciduis ſuccedunt in racemis *Baccæ* rotundæ cum ſpiculo in vertice ac calyce ſuo inferiùs arctè contentæ, ſeminibus numeroſis repletæ, & carne intra ſemina, ſaporis adſtringentis, primùm virides, dein rubeſcentes, poſt nigricantes.

Semina ſunt oblonga, cuſpidata, angulata cum baſi rotunda ad corticem ſita, ac alia in ſuperiori, alia inferiori baccarum cum ſtrictiori parte ſeu cuſpide interiora baccarum reſpicientia, primùm ſubflava, natura fuſca ac nigricantia.

Flores fert ſemel tempore pluvioſo.

VIRES EJUS.

Radix in decocto data conducit in doloribus pedum ex podagra natis. *Folia* in decocto cum ſaccharo data, ſeu ſimpliciter & in lacte epota conferunt pro ictero. *Succus* ex *Foliis* expreſſus & in lacte vaccæ cum ſaccharo epotus, urinantibus materiam albam & purulentam prodeſt.

FIG. 40.

Lubuit hanc plantam appellare *Oxycanthæ affinem Malabaricam* racemoſam ſubflavo flore. Si cui tamen obſtent ſemina, (quæ an dura ſint & oſſea, vel molliuſcula & membranacea & Autores non addunt) & ad *Rhamni* ſpeciem referre malit, nec cum eo litigabo.

LAWSONIA SPINOSA.

CLASSIS

OCTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. 4-fidus. Petala 4. Stamina 4 parium. Capſ. 4-locularis, polyſperma.

Nomen ſpecificum.

Lawſonia ramis ſpinoſis.

Synonyma authorum.

Lawſonia ramis ſpinoſis. Fl. zeyl. 134. Haſſelq. it. 464 *.
Rhamnus malabaricus. Mail-anſchi. Pluk. alm. 38. 220. f. 1.
Cyprus. Rumph. amb. 4. p. 42. t. 17.

CUMBULU.

CUMBULU.
BIGNONIA CATALPA.

FIG. 41.

CUmbulù ling. Bramanum *Bòn-Varò*, eſt arbor procera ramis ex medio caudice in altùm, minùs verò in latum diffuſis, naſcens in arenoſis.

Radix albicante & craſſo ac molli cortice, qui ſubamarus eſt, ligno albicante, fibras longas emittens.

Caudex ambitu amplexum unius hominis excedens, veſtitus cortice craſſiolo & molli, qui exteriùs cruſtâ albicante obductus eſt & ſub ea nonnihil viridis, intus albicans odorem calcis æmulum fundens.

Rami & ſurculi cinerei ac nodulis hinc inde interſtincti, teneriores virides.

Folia, quæ longis, rotundis, craſſiolis, languidis, viridibus petiolis bina & bina in nodulis proveniunt ac ſe mutuo ordine decuſſant, oblonga ſunt, in longitudine unam ſpithamam & duos treſve pollices, in latitudine duos palmos æquantia, ad petiolum maximâ latitudine, cùm minora ſunt formæ rotundioris & minùs oblongæ, anteriora verſus ſenſim contracta & in cuſpidem oblongam deſinentia, ſuntque tomentoſâ lanugine obſita, maximè in adverſa & lenia, viroris in recta valde fuſci & parum nitentis, in adverſa clari ac diluti, odoris niſi ſylveſtris, ſaporis amari.

Ex coſta media, quæ *Coſtæ* excurrunt in adverſa parte & ſolùm eminent, ac à margine reflexæ arcuatis ductibus multiplicibus, quibus minores arcus verſus marginem ſuperinducti ſunt, in ſe invicem deferuntur; prope ad petiolum quoque utrinque ex coſta media coſta exit ramos quatuor, quinqueve majores verſus marginem dimittens, ac arcuatim in ſe invicem conducens, ſuntque inter coſtas tractibus ſuis rectam folii partem ſtriantes ac nervis numeroſis tranſverſis intercurrentibus, & ſolum in adverſa parte eminentibus, qui tractibus ſuis rectam quoque partem ſtriant, comitatæ.

Flores in ſummitate ſurculorum plures congregatim breviſſimis pedunculis pandi proveniunt, ſuntque flavi forma inſtar cucullorum, laciniis ſeu foliis quinque rotundiolis, craſſiolis, quorum unum majuſculum eſt & latius ac cæteris longiùs propendens, quatuor reliqua verſus exteriora reflexa ſunt inciſi, ſupernè ad folia ſeu lacinias latiores quàm parte inferiori, ad calycem atque ad partem folii latioris & longioris magis protenſi & convexioris, coloris interiùs flavo-clari, exterius ubi tenuiter piloſi ſunt, flavo-fuſci, odore nonnihil debili & non injucundo.

Stamina in iis quatuor flavo-albicantia ac nonnihil inflexa verſus folium

 majus,

majus, quæ dotata ſunt apicibus grandiuſculis, flaviuſculis ac inferiori cuculli parte interius inſerta ſunt, duo præ cæteris emicant; inter ea ſtylus flavo-albicans ſuperius bifurcatus conſpicitur, qui ex viridi capitulo, quod in calyce reſidet ac fundamentum fructus eſt, excurrit.

Calyx brevibus in oris eſt cuſpidibus arctè flores includens.

Gemmæ Florum viridi-ſubflavæ, oblongæ, foliis ſupernè in quinque angulos complicatæ.

Fructus, qui calyce florum primum in totum & arctè excepti ſunt ac brevibus pedunculis appendent, oblongo-rotundi, parte ſuperiori craſſiores, hinc inde tuberculis exturgentes, carne intus ſucculenta, flava, ſubdulci & amara, cujus humor expreſſus unctuoſus redditur flavo intenſo ac rubeſcente colore manum tingens, cortice craſſo, primum virides, dein flavo-diluti, odoris quoque debilis, non injucundi.

In medio continetur unum oſſiculum albicans, oblongum, durum, glabrum, pyriforme, ac acutis tuberculis hinc inde eminens, parum nuclei in ſe continens.

Bis in anno fert flores.

VIRES EJUS.

RAdix in decocto data addito pauxillo oryzæ prodeſt in febre ſymptomatica comitante podagram ſeu dolorem arthriticum. *Eadem* data in lacte acido vel in Oleo *Sircbelim* proficua eſt pro flatibus & dolore thoracis. *Radicis Cortex* contritus & in aqua decoctus juvat in febre frigida, idem contricus & per toſtionem in pulverem redactus ſervit in podagra facta perunctione partis affectæ. In lacte acido datus inteſtinorum ſedat tormina, ad quod etiam confert ſuccus foliorum epotus.

FIG. 41.

Arbori hic deſcriptæ nihil eſt quod addam niſi quod appellandam cenſeam *Nucem Malabaricam unctuoſam, flore cucullato.*

BIGNONIA CATALPA.

CLASSIS

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, cyathiformis. Cor. fauce campanulata, 5-fida, ſubtus ventricoſa. Siliqua 2-locularis. Sem. membranaceo-alata.

Nomen ſpecificum.

Bignonia ſimplicibus ternis cordatis, caule erecto, flor. diandris.

Synonyma authorum.

Bignonia foliis ſimplicibus cordatis ternis, caule erecto, floribus diandris. Jacq. amer. 25.

Bignonia foliis ſimplicibus cordatis. Hort. cliff. 317. Roy. lugdb. 289.

Bignonia arborea, foliis ovatis verticillato-ternatis, ſiliqua gracili longiſſima. Brown. jam. 264.

Bignonia arbor, folio ſingulari undulato, ſiliquis longiſſimis & anguſtiſſimis. Plum. ſpec. 5. ic. 57.

Bignonia americana, arbor ſyringæ cæruleæ folio, flore purpureo. Duham. arb. 1. p. 104. t. 41.

Bignonia urucu foliis, flore ſordide albo intus maculis purpureis & luteis adſperſo, ſiliqua longiſſima & anguſtiſſima. Cateſb. car. 1. p. 49. t. 29.

Kawara Fiſagi. Kæmpf. jap. 841. t. 842.

Obſervatio.

Arbor erecta. Folia terna. Cirrhi nulli. Flores diandri: ſtaminibus duobus antheriferis; reliquis tribus caſtratis. Variat foliis cordatis & ovatis. LINN.

CANSCHI.

CANSCHI.

TREVIA NUDIFLORA.

FIG. 42.

Canſchi, lingua Bramanum *Schivánni*, eſt arbor procera naſcens in arenoſis.

Radix craſſa ramos fibroſos quaquaverſum ejiciens cortice cinereo-fuſco, qui intus ſub exteriori cortícula eſt rubeſcens, ligno albo.

Caudex ambitu amplexum unius hominis implens, eſtque cum ramis cortice cinereo, qui intus eſt viridis.

Rami & ſurculi intus in medio ligno corculo fuſco ac nodulis interſtincti, ex quibus ſurculi novelli virides exſurgunt.

Folia, quæ in nodis petiolis longis, rotundis, viridibus proveniunt, grandia ſunt, ſpithamam & amplius longa, duos ferme palmos lata forma oblongo-rotunda, ad petiolum lata cavitate, anteriora verſus in cuſpidem oblongam contracta, contextura tenuia & mollia, virore in recta fuſco, in adverſa communi vel etiam claro, utrinque parum nitente, ſaporis aſtringentis & amari; ex petiolo cum coſta media ex qua coſtæ viridi-dilutæ obliquè anteriora verſus exeunt, quæ à margine multiplicibus arcuatis ductibus in ſe invicem deferuntur, duæ laterales prodeunt, utrinque una, ex quâ coſtulæ ſeptem, octo verſus marginem emittuntur, quæ in ſe invicem quoque arcuatis ductibus incurrunt, ſuntque coſtæ etiam in recta nonnihil eminentes, ac nervulis tranſverſis numeroſis, viridi-dilutis, qui folium ſubeunt ac utrinque tenuiter eminent, & cancelliformibus plexibus venularum intertexti ſunt comitatæ.

Flores in petiolis rotundis, viridi-dilutis, qui ſupra ex origine foliorum proveniunt brevibus ac tenuibus pedunculis plures congregatim & racematim inſident, ſuntque viridi-diluti, conſtantes foliis cuſpidatis, viridi-dilutis tribus, ſeu quod rarius eſt, quatuor, in quæ gemmæ relaxantur ac numeroſis ſtaminibus viridi-dilutis, quæ ſtylo viridi circumpoſita ſunt, ac apicibus viridi-dilutis, ſeu etiam flaveſcentibus ac ruffeſcentibus dotata, haud diſſimiles fl. *Cit-Avánacu*, odoris nullius.

Gemmæ Florum rotundæ & nonnihil planæ, anteriùs in brevem cuſpidem contractæ

contractæ & viridi-dilutæ, ſub illud tempus quo proruptio florum gemmis inſtat, omnibus foliis ſpoliatur arbor, quæ rurſus tempore fructuum reſumit.

Fructus, qui longiuſculis, viridibus petiolis appendent, ſunt plano-rotundi trium laterum, quæ ſtriis diſtincta ſunt, atque in vertice ubi ſtriæ concurrunt gemmula eminentia, in medio ſingulorum laterum leniter ſtriata, carne denſa, ſuntque etiam cùm matura ſunt colore viridi.

Intus in medio continentur tria *Semina* per tenue interſepimentum à ſe mutuo diſtincta, quæ forma trilatera ſunt, uno latere exteriori rotundo, ac duobus quibus interſepimenta contingunt planis.

VIRES EJUS.

R*Adix* in decocto data ventri tume-facto extenuando ſervit. *Eadem* juvat in podagra facta perunctione.

FIG. 42.

Præter denominationem *Bauhinianum* in modum efformatam, plura exhibere non datur. Erit ergò nobis *Arbor racemoſa Malabarica, fructu triquetro.* Ad *Nucem* referrem, ſi de exteriore cortice plura conſtarent, cujus ut & fructuum figuram, omiſſis reliquis attributis duntaxat deſcribunt Autores.

TREVIA NUDIFLORA.

CLASSIS

POLYANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cor. o. Cal. 3-phyllus, ſuperus. Capſ. 3-cocca.

Nomen ſpecificum.

Trevia.

Synonyma authorum.

Trevia.

Arbor racemoſa malabarica, fructu triquetro. Com. 30.

Obſervationes.

Habitat in arenoſis.

Ad claſſem Monœciæ pertinet. LINN.

PALE-

PALEGA-PAJANELI.
BIGNONIA INDICA.

FIG. 44.

PAjáneli duæ ſpecies ſunt, *Pálega-Pajáneli*, & *Pajáneli*.

Pálega-Pajáneli ling. Bram. *Davandícu*, eſt arbor procera naſcens in arenoſis, ramis minùs in tranſverſum diffuſis.

Radix fibroſa ramos quaquaverſum emittens cortice craſſo, molli; qui exterius eſt ruffus, intus ex viridi flaveſcentes coloris, ſaporis ſubamari, ligno albicante & molli, qui facilè in filamenta protrahitur.

Caudex ambitu unius hominis amplexum implens, cortice cinereo, & rami qui ſub cinerea cruſta virides ſunt, teneriores virides, ſcabri ſeu ob punctula aſperi, grandibus nodis, ex quibus ramos tranſverſos binos & binos ejiciunt, extuberantes, ſuntque intus corculo fungoſo & albicante, ligno pauco ad corticem, atque adeo valde leves: cùm vetuſtiores ſunt, decidunt, notas relinquentes, in quibus etiam novi erumpunt.

Folia in ſurculis longis interiùs lira ſtriatis, qui ex caudice ipſo vel etiam ejus ramis craſſis in quos diffuſus eſt, prodeunt, ſimplices ac in nullos ramulos diviſi ac quinque ſexve cubitis plus minùs longi ſunt, petiolis curtis ac interiùs ſtriatis bina & bina & numero terna; quina, ſeptena cum uno folio in extremitate proveniunt, ſuntque forma cordis humani, ad petiolum rotunda ora, anteriùs cuſpide anguſta eminentia, contextura tenuia & mollia, ſuperficie lenia, viroris in recta parte fuſci, in adverſa clari, ſapore ſubamaro & ſylveſt. & odore.

Ex coſta media *Coſtæ* in adverſa ſolum parte eminentes obliquo annulari ductu exeunt, ac à margine reflexæ in ſe invicem incurrunt, ſuntque comitatæ *Nervulis* tranſverſis in adverſa ſolum parte eminentibus, ac *Venulis* cancelliformiter in ſe invicem ductis, quæ in adverſa tantum conſpicuæ intertextæ, odoris gravis.

Flores in apice ramorum proveniunt plures congregatim petiolis craſſiuſculis & viridibus, ſuntque grandes campaniformes cum collo oblongo, & ad unam partem nonnihil inflexo, calyce oblongo-rotundo & profundo inſidentes, conſtantque ſex foliis craſſiolis, quorum quatuor quæ ad concavam colli partem ſunt exteriora verſus maximè reflecta, duo quæ ex adverſo ſurrecta & minus inflexa: ſuntque folia fungoſa nullis perducta venis conſpicuis, in oris criſpa & corrugata duabus pluribuſve liris profundis exterius in longitudine ſtriata; flores autem ſunt coloris maximè interius albicantis ſeu ex albicante ſubflavi, exterius in colli convexa parte foliiſque ſurrectis quæ verſus eam partem ſita ſunt, ſtriis rubeſcentibus tincti, odore fœtido.

Stamina in floribus quinque craſſiola & nonnihil inflexa ex albicante ſubflava ſeu viridi-diluta, ac verſus folia ſurrecta jacentia, ac in inferiori parte, quæ craſſiora ſunt, collo interius inſerta ſeu annexa, geruntque apices incumbentes flavos, latos, ac ad unam partem in duas anguſtas lacinias contractos; cum ſtaminibus emicat ſtylus tenuior & albicans, in ſummitate in planum extenuatus,

qui ex plano albicante ac subflavo capitulo, quod rudimentum fructus est, & in fundo calycis situm erumpit.

Calyx crassiolus laxè collum floris excipiens in ora parum cuspidatus ac ad concavam colli floris partem viridi-albicans, ad convexam rubro-obscurus.

Gemmæ florum oblongo-rotundæ primum virides, dein cum se ex calyce magis produnt, apice rubro-obscuro.

Fructus, qui floribus deciduis succedunt, prægrandes sunt, formâ velut machæræ, tres spithamas longi, lati unum palmum, crassi unum ferme digitum cum oris ad unam partem nonnihil reflexis constantes cortice crassiolo viridi, qui exterius viridi-fuscus est, ac dein magis infuscatur, interiùs primùm viridi-dilutus seu albicans, tenera ac humida carne, quæ dein in lignosam duritiem evadit, ac flavum colorem assumit obductus, suntque in cortice exteriùs in medio in longum in utraque parte uno sulco striati.

Interiùs in medio fructus latum *filamentum* est, juxta ejus latitudinem in planum extensum, quod primùm tenerum & albicans, dein cum siccum, quoque duriolum ac velut coriaceum est, estque tum velut lingua distinguens fructum in duo loculamenta, in quibus singulis semina innumera continentur.

Semina autem lato-rotunda & valde plana seu compressa cum umbilico longiusculo membranaceo albicante involucro amicta, & lata membrana pellucida albicante circumcincta, jacentque seriatim in planum in suis involucris, alia proximè ad unam, alia ad alteram oram; nudata suis involucris viridia sunt & densæ carnis, saporis nullius.

VIRES EJUS.

Cortex arboris servit pro consolidandis fracturis & scissuris tritus & cum vino appositus. *Radix* in decocto data in hydrope prodest. *Eadem* cum oleo decocta ad capitis corporisque malè affecti unctionem adhibetur. *Folia* tenella trita & unà cum *Croco Malabarico* ulceribus admota ad sanationem conferunt.

FIG. 44.

Mirandum hanc arborem, *Ceylonensibus* quoque esse indigenam, ejus siliquæ inde ad me transmissæ testantur: adhærent illæ quatuor uni pediculo, & tres ferme pedes longitudine; latitudine autem, dimidium æquant. Cum autem præter nomina à nostris Autoribus exhibita, alia expiscari nondum licuerit, vocandam censeo, *Arborem siliquosam Malabaricam, cordato folio, fructu maximo oblongo plano, semine membranaceo.*

BIGNONIA INDICA.

CLASSIS

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, cyathiformis. Cor. fauce campanulata, 5-fida, subtus ventricosa. Siliqua 2-locularis. Sem. membranaceo-alata.

Nomen specificum.

Bignonia fol. bipinnatis: foliol. integerrimis ovatis acuminatis.

Synonyma autorum.

Bignonia foliis bipinnatis: foliolis integris subcordatis acutis. Fl. zeyl. 236.

Arbor siliquosa malabarica, cordato folio, fructu maximo oblongo plano. Raj. hist. 1741.

PAJANELI.
BIGNONIA INDICA. β

FIG. 45.

PAjáneli, quæ eſt ſecunda ſpecies ling. Bram. *Davandicù*, eſt arbor procera, ramos in altum, minùs verò in latum diffundens, naſcens in arenoſis.

Radix latè ſparſa, cortice craſſo, aqueo, cinereo-nigricante, intus albicante, ſaporis ſubamari, in ramos ſparſi, ex quibus hinc inde novi ſtirpes circa medium caudicem expullulant, ligno albicante & minus denſe contexto, quod in filamenta facile protrahitur.

Caudex ambitu amplexum unius hominis adimplens, ligno quoque fragili & in filamenta ſe findente, cortice quoque cinereo-fuſco.

Surculi qui foliis veſtiti ſunt è caudice egrediuntur, ſuntque ſimplices in nullos ſurculos diviſi, quinque, ſexve ambitus plus minùs longi, viridi-diluti & nonnihil ſcabri ſeu punctulis aſperi, rotundioli ac in una parte, quæ cum interiori foliorum convenit, angulo acuto eminentes, nullis extuberantes nodulis, ut illi primæ ſpeciei, intus etiam fungoſi & albicantes, ligno pauco ad corticem, atque adeo valde leves: ſurculi novi è ſummitate caudicis tantùm erumpunt, inferioribus vetuſtis deciduis, ac notas relinquentibus.

Folia, quæ in iis ramis paſſim bina & bina, ſeu nonnihil à ſe inviſem diſſita petiolis curtis, languidis, interius ſtriatis, proxime ad angulum, quo eminent, transverſa proveniunt, multo majora ſunt illis primæ ſpeciei, longitudine ſpithamæ & amplius, forma oblonga, laterum difformium, quorum illud, quod caulium faſtigium reſpicit, duplo ferme amplius & rotundioris oræ reliquo, ac ex inferiori parte petioli egrediens, anterius in cuſpidem anguſtam contracta, in recta parte viridi-fuſca, in adverſa clara, novella autem rubra ſeu hepatici coloris, odoris maleolentis, texturæ groſſioris.

Coſtulæ, quæ ex media coſta in adverſa obliquo arcuato ductu excurrunt à margine reflexæ multiplicibus arcubus in ſe invicem incurrunt, ramulos transverſos, qui in adverſa ſolùm extant, ac venulis intertexti ſunt, ex ſe diſtribuentes; ſuntque folia in coſtarum nervorumque tractu in recta parte ſtriata.

Flores quoque campaniformes ac ſimiles illis primæ ſpeciei, verùm hi

quinque foliis incisi sunt, quorum tria ad concavam colli partem exteriora versus maxime reflexa, duo quæ minus incisa, surrecta & nonnihil reflexa sunt, ac folia multò crassiora, magis fungosa, ac in oris pilosa seu lanuginosa sunt.

Stamina in hisce floribus tantùm quatuor, quæ bina & bina apicibus albicantibus, qui singuli instar duorum linteorum ex summitate dependent, arcuatim à se mutuo inflexa sunt.

Calyx spisso ac mucoso lacte, quo etiam florum exterior superficies inuncta, intus obductus; suntque flores uti folia odoris maleolentis seu fœtidi.

Fructus plane iidem.

VIRES EJUS.

FOliis ejus pinsis & tritis & unà cum *Carécca*, id est *Mirabulano* Citrino maceratis in pirulis utuntur ad tingenda linteamenta colore nigro, quæ in suis exequiis gerunt.

Radix trita & decocta in oleo pro capitis dolore servit facta perunctione, quo modo usurpata catarrhos & quoscunque humores pituitosos caput obsidentes educit. *Cortex* radicis in decocto datus tumoribus resolvendis commodus est. Decoctum ex *Cortice* & *Foliis* simul tritis in unctione corporis pro pustulis ac ulceribus servit.

FIG. 45.

Cum hæc arbor à præcedente non nisi foliorum figura, & situ, & quadantenus flore differat, fructu autem & semine conveniat, hinc nobis erit *Arbor siliquosa Malabarica, folio majore mucronato, fructu maximo, oblongo, plano, semine membranaceo.*

BIGNONIA INDICA.

CLASSIS

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus, cyathiformis Cor. fauce campanulata, 5-fida, subtus ventricosa. Siliqua 2-locularis. Sem. membranaceo-alata.

Nomen specificum.

Bignonia fol. bipinnatis: foliol. integerrimis ovatis acuminatis.

Synonyma authorum.

Bignonia foliis bipinnatis: foliolis integris subcordatis acutis. Fl. zeyl. 236.

Arbor siliquosa malabarica, folio majore mucronato, fructu maximo oblongo plano. Raj. hist. 1741.

PALA.

P A L A.
TABERNÆMONTANA CITRIFOLIA.

FIG. 46.

PAla quatuor ſpecies ſunt, quarum una ejus nominis, ſecunda *Cúrutu-Pála*, tertia *Códaga-Pála*, quarta *Caicottèn-Pála*.

Pála ling. Bram. *Santenù*, eſt arbor valde procera, ramis tranſverſum latè ſparſis, naſciturque in arenoſis.

Radix profundè terram intrans, radiculaſque ſuas late diffundens, cortice flavo-obſcuro ſeu rufo, qui lacteus & valde amarus eſt.

Caudex craſſus duûm triumve hominum amplexus implens, eſtque cortice cum ramis cinericeo ac lacteo & ligno levi; rami veteres è nodis plerunque tres quatuorve ſurculos diffundunt.

Folia terna, quaterna, quinave ſimul ſurculorum ſummitati in nodo inſident tranſverſum in orbem expanſa, ſuntque forma oblongo-rotunda, anteriùs rotunda ora ſeu etiam cuſpidata, & ad petiolum ſtricte contracta ac velut linguiformia, contextura ſolida, denſa & lactiplena, ſuperficie plana glabra ac lenia, in recta parte virore fuſco & nitente, in adverſa valde diluto ſeu albicante ac ſurdo.

Ex coſta craſſa, viridi-albicante, quæ etiam in recta tenuiter & altè in adverſa eminet ac craſſiuſcula & lata eſt, *Venæ* ſubtiles numeroſæ rectà tranſverſim, ac parallelo tractu proxime ad marginem exeunt, inde reflexæ in ſe invicem incurrunt, limbum relinquentes in ſuperficie utrinque conſpicuæ rectamque folii partem tenuiter ſtriantes; ſunt autem folia ſapore amaro.

Flores faſciculatim proveniunt in ſurculis nodoſis & viridibus, qui ſupra folia è nodulis ramorum quos complectuntur, recta prorumpunt, ac plures ut quatuor, quinqueve ramulos ex ſingulis nodulis proferunt ſingulis ramulis quatuor, quinque vel plures ſimul in ſummitate inſidentes; ſunt autem albicantes, ſubvirides, conſtantes quinque foliis rotundiolis, quæ verſus unguiculos anguſtiora, in oris rugulis criſpata ac rigide inflexa verſus exteriorem partem, nulliſque venulis ſtriata ſunt, inſidentque pediculo albicante, qui inferne & ſuperne craſſior eſt, calyci arcto quatuor foliorum, ac in umbilico ſeu orificio, folia inſerta ſunt capillulis orbiculatim cinctus; ſuntque odoris jucundi & fortis, ſed gravis, qui catarrhos & gravedinem excitat ac caput offendit, ob quas noxas inviſi ſunt.

Stamina in floribus quinque tenuia pediculo interiùs inſerta & pilis albicantibus obſita, quæ prope orificium ſuperius apicibus flavis & liberis eminent: inter ea ſtylus albicans tenuis ac liber eſt nodulo flavo dotatus, ortum ducens ex capitulo parvo, viridi, quod rudimentum fructus eſt, ac in calyce ſitum.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ & conicæ, ac inter pediculum angusto circulo constrictæ.

Fructus, qui plures congregatim surculis appendent, sunt siliquæ oblongæ cubitum ferme longæ, quæ angustæ, compressæ, ac virides, intus lacte plenæ, in se recondentes parva numerosa semina plana, oblonga, cum sua longitudine jacentia in longitudine siliquarum, ac ex anteriori & posteriori oculo penicillum argenteorum filamentorum ejiciunt in unam seriem per filamenta implicita, & colore viridi-flavo seu rufo sunt.

Hæc arbor toto lactea est, quod & cæteris speciebus est commune.

Flores fert semel in anno in *Januario*.

VIRES EJUS.

Cortex ejus tusus & in decocto datus commodus est ventri leniendo, stomacho roborando flatibusque discutiendis ac ardoribus jecoris restinguendis; idem in decocto datus addito momento salis & piperis stomachi concoctionem adjuvat. *Idem* tritus & simpliciter in aqua calida epotus prodest in febre frigida, & hoc modo etiam lumbricos enecat. *Idem* tritus unà cum aqua & ulceri appositus ad ejus sanationem & purgationem confert, quo modo usurpatus etiam prodest pro dolore arthritico. *Corticis* decocti vapor exceptus in parte affecta dolorem mitigat. *Idem* Cortex cum semine *Cudù-Pariti* coctus in oleo auribus malè seu graviter audientium proficuè inditur.

FIG. 46.

Cur hæ plantæ, quæ *Palæ* nomine veniunt, sub una eademque Classe militent, vix comprehendere possum, cum toto cœlo inter se differant, ut ex foliis, flore, & semine liquet: ansam potuit huic rei præbuisse, quod cùm omnes eodem modo lac præbere viderent incolæ, hinc ad unum genus retulerint: vocabitur ergò nobis prior, *Arbor Malabarica, Pentaphyllos, lactescens, siliquis augustis, longissimis.*

TABERNÆMONTANA CITRIFOLIA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Folliculi 2, horizontales. Sem. pulpæ immersa.

Nomen specificum.

Tabernæmontana fol. oppositis ovatis, flor. lateralibus glomerato-umbellatis.

Synonyma authorum.

Tabernæmontana foliis oppositis ovatis, floribus lateralibus glomerato-umbellatis. Sp. Pl.

Tabernæmontana foliis lanceolatis. Hort. cliff. 76. Roy. lugdb. 413.

Tabernæmontana citri foliis undulatis. Plum. gen. 18. ic. 248. f. 2.

Observatio.

Habitat in utraque India. LINN.

CURUTU-

CURUTU-PALA.

TABERNÆMONTANA ALTERNIFOLIA.

FIG. 47.

CUrutu-Pála, quæ secunda species Pála est, ling. Bram. Cudò, est arbor humilis altitudine unius hominis duorumve, nascens in arenosis.

Radix minùs demissè subsidet, radices laterales latè quoque diffundens, cortice subflavo ac lacteo, qui saporis est subamari & pungentis.

Stipes pedem crassus evadit, estque cortice lacteo fusco & in ramis cinereo.

Folia, quæ petiolis brevibus ac crassis in ramis & surculis proveniunt, oblongo-rotunda sunt, ad petiolum contracta, & anteriùs in cuspidem oblongam desinentia, contextura quoque solida, lactea, virore in recta fusco & nitente, in adversa minus claro seu albicante.

Ex costa, quæ in recta etiam parte nonnihil eminet ac albicans est, plures *Nervuli* albicantes ac in adversa solùm parte eminentes obliquo annulari & satis parallelo tractu exeunt, proximè ad oras excurrentes, qui in recta parte tractus sui vestigia relinquunt, suntque venulis subtilibus transversis, qui folium subeunt, comitati.

Flores proveniunt in superiori surculorum parte in petiolis lacteis, rotundis, tenuibus & languidis floribus primæ speciei majores in totum albi seu candidi, constantque quinque foliis oblongis, quæ ad pedem unguiculis strictis ac ad unam partem inflexa oris ex inflexura exterioribus magis rotundis, extenuatis ac crispis sunt, ac in medio crassiola nullisque venulis striata, suntque succincti quinque foliis viridi-dilutis & cuspidatis.

Stamina in floribus quinque interiùs pedi florum inserta, ac apicibus flavo-albicantibus dotata, ac inter ea stylus viridi-dilutus & albicans ac bifidus, ac in utraque cuspide communi dotatus nodulo è globulo oblongo-rotundiolo ac viridi, qui fructus germen est, erumpens; suntque flores odoris grati & debilis.

Fructus in petiolis plures congregatim, ac bini & bini ex transverso prodeunt, suntque oblongo-rotundi, exteriùs cuspidati ac versus inferiora maximè cum cuspide inflexi duobus lateribus rotundis, quæ acuto margine coëunt, constantes, ac superiori latere protuberantes, suntque cortice crasso

craſſo & lacteo, primùm viridi-obſcuro, dein cùm maturi ſunt, exterius colore flavo-aureo, interius flavo-diluto, aperiuntque ſe in ſuperiori latere, ubi ſutura in longitudine per medium ſtriata ſunt.

Semina intus quinque, ſex, ſeptemve continentur cum filamentis velut ungulis juncturæ appendentia, ſuntque oblonga, figura valde irregulari accommodata ad aliorum ſeminum circumpoſituram; cum immatura ſunt, intus aquoſa & viridi-diluta, matura membranula exteriore corallina obducta, ac intus conſtantia oſſiculo fuſco minus duro in quo nucleus albus continetur.

Flores hæc arbor fert *toto anno*, maximè tempore pluvioſo.

VIRES EJUS.

Radicis Cortex tritus & epotus in aqua calida fluxum ventris ſiſtit ac prodeſt in dyſenteria in lacte datus. *Idem* tritus cum aqua & apoſtematis appoſitus ea reſolvit.

FIG. 47.

Secundam hanc *Palæ* ſpeciem vocare lubuit *Arborem Malabaricam lacteſcentem, fimbriato flore, fructu circa cuſpidem reflexo.* Huic autem non multum abſimilis eſt, quæ nomine *Kiridiwæl*, ex *Ceylon* fuit tranſmiſſa, fructu mentulam ſimiæ referente, unde & ei nomen.

TABERNÆMONTANA ALTERNIFOLIA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Folliculi 2, horizontales. Sem. pulpæ immerſa.

Nomen ſpecificum.

Tabernæmontana fol. alternis, caul. arboreſcente.

Synonyma authorum.

Tabernæmontana foliis alternis, caule arboreſcente.

Obſervatio.

Habitat in Malabaria. LINN.

CODAGA-

CODAGA-PALA.

NERIUM ANTIDYSENTERICUM.

FIG. 48.

CODAGA-PÁLA, quæ tertia ſpecies eſt *Pála*, ling. Bram. *Ategò-Cudò*, eſt quoque arbor humilis, altit. ut *Curutu-Pála*, naſcens in arenoſis.

Radix minus ſubmiſsè ſe demittit, fibras latè diffundens, cortice rubro-fuſco & lacteo, qui ſaporis amari & minus pungentis.

Stipes quoque pedem craſſus evadit cortice rufo & lacteo, rami autem cinereo.

Folia, quæ bina & bina petiolis curtis & viridibus proveniunt, maximè conveniunt cum foliis ſecundæ ſpeciei, utpote oblongo-rotunda, anterius cuſpidata, lactea; nervi quoque ex coſta, quæ in utraque parte eminent, obliquo, annulari ac parallelo tractu excurrunt in adverſa ſolum parte eminentes, verum hæc majora ſunt & latiora ac contextura minus ſolida, ac venulis numeroſioribus inter nervos tranſverſos intus pertexta.

Flores, qui ſupra ex origine foliorum uncialibus petiolis proveniunt, etiam candidi ſunt quinque foliorum oblongo-rotundorum & anguſtorum, ac ad unam partem inflexorum, quæ textura denſa & craſſiola & in oris haud criſpata ſunt cum pedunculo longiuſculo candido calyci arcto inſidentes, ſuntque odoris jucundi & fragrantis.

In medio unus *ſtylus* ex orificio ſuperiori pedis emicans cum ſtamunculis quinque parvis ut in fl. *Pála*.

Siliquæ quoque oblongo-anguſtæ ſunt ac ſimiles illis *Pala*, ſed craſſiores ac minùs compreſſæ, virides, ſpithamam plus minùs longæ intus quoque lactiplenæ.

Semina, quæ quoque numeroſa in ſe recondunt, ſunt etiam plana & oblonga, ac paulo majora illis *Palà* cum ſua longitudine jacentia in longitudine ſiliquarum, ac ex ſolo anteriori oculo penicillum argenteorum filamentorum eminentia, ac per filamenta in unam ſeriem implicita, colore, cùm vetuſtiora ſunt, viridi flavo ſeu rufo.

VIRES EJUS.

Cortex contritus & epotus in lacte acido sistit fluxum ventris. *Cortex radicis* proficuus est pro fluxu ventris quocunque, sive dysenterico sive lienterico, uti & pro fluxu hæmorrhoïdali, eodem modo sumptus. *Idem* in aqua decoctus & epotus servit pro tumoribus corporis. *Radix* trita & cum aqua, in qua oryza lota fuit, decocta, confert pro angina gutturis & colli facta lotione, servit quoque pro tumoribus corporis eod. modo usurpata, uti & pro dolore arthritico partibus affectis apposita, dentium quoque dolores sedat, vermes in iis enecando, ejus decocto in ore detento. *Semina* in decocto data prosunt in febre calida, uti & ardore jecoris ac in podagra; lumbricos quoque enecat.

FIG. 48.

Huic denique *Palæ* speciei nomen indidimus, quod sit *Arbor Malabarica lactescens, jasmini flore odoro, siliquis oblongis.*

Mirum autem videtur Autores nostros, nullam ulterius mentionem facere quartæ speciei, quam sub initium Cap. *Palæ Caicotteu Pala* appellârunt, studio autem an casu illud evenerit, incertum est, cùm nec descriptio, nec figura, inter transmissas schedas fuerit inventa.

NERIUM ANTIDYSENTERICUM.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Contorta. Folliculi 2, erecti. Sem. plumosa. Cor. tubus terminatus, corona lacera.

Nomen specificum.

Nerium fol. ovatis acuminatis petiolatis.

Synonyma authorum.

Nerium foliis ovatis acuminatis petiolatis. Fl. zeyl. 107. Mat. med. 102.

TINDA-

TINDA-PARUA.

MORUS INDICA.

FIG. 49.

PArua duæ ſpecies ſunt, *Tinda-Parua*, & *Ana-Párua.*

Tinda-Párua ling. Bram. . . . . eſt arbor procera, naſcens in arenoſis.

Radix, quæ fibris terræ ſe affigit, cortice craſſo, albicante ac ſubflaveſcente, molli, lacteo, ſaporis aſtringentis & ligno albicante.

Stipes ambitu unius hominis amplexum implens, cortice cinereo ſublacteo, ut & rami & ſurculi, qui ſub corticula exteriori viridi-fuſci ſunt.

Folia, quæ brevibus petiolis hinc inde inſident, oblongo-rotunda, anterius nonnihil cuſpicata, ad petiolum contracta, in margine denticulis tenuiter inciſa, intus ſublactea contextura rigida ſeu dura.

Ex coſta media, quæ etiam in recta nonnihil eminet, at magis in adverſa *Coſtæ* laterales egrediuntur, quæ à margine arcuatim reflexæ in ſe invicem deferuntur, ſuntque nervis intercurrentibus intertextæ, ac in adverſa ſolum parte, quam ſcabram reddunt, ſolum eminentes; folia col. in recta viridi-fuſci, in adverſa viroris communis.

Flores in capitulis plano-rotundis, quæ petiolis ſimplicibus curtis ſurculis hinc inde inſident, ut gemmæ plures unitæ prodeunt, ſuntque quatuor foliorum cuſpidatorum, viridi-dilutorum.

Stamina in iis quatuor ex foliis longè emicantia, quæ ſingula in cuſpide uno nodulo albicante grandiuſculo ſunt dotata. Stylus in medio breviſſimus cum capitulo albicante.

Fructus ſunt baccæ rotundiolæ quæ ſuo calyce quatuor foliorum primùm arctè obtectæ ſunt, & è vertice ſtylum bifurcatum ejicientes, corticis tenuis, primùm virides, dein albeſcentes; cùm maturæ, colore rubicundo & parùm nitente; unum capitulum gemmeum nonniſi unum fructum profert.

In fructibus ſub cortice exteriori tenui unus *Nucleus* rotundus, viridis,

viridis, qui proprio nonnihil cartilaginoſo ruſeſcente cortice tegitur, continetur.

VIRES EJUS.

EJus decoctum in lotione corporis ſervit pro febre calida. *Radix* confert pro morbo ſacro trita & cum aqua oryzæ in lotione adhibita. *Eadem* trita apoſtematis apponitur: folia decocta proficua ſunt pro doloribus quibuſcunque parte affecta cum iis linita; eodem quoque modo juvant in puerperis.

ANA-PARUA.

ANa-Párua, quæ ſecunda ſpecies eſt *Párua,* ling. Bram. *Bendarli.*

FIG. 49.

Prior hæc *Parvæ* ſpecies appellanda videtur *Arbor Malabarica Baccifera, cortice albicante, glomerato flore.* Alteram autem ſpeciem, quæ *Ana Parva,* cum nomine tenus, ſub finem hujus capitis attingant Autores noſtri, ejuſque nec deſcriptionem, nec figuram exhibeant, hinc & plura de ea addere non licuit.

MORUS INDICA.

CLASSIS

MONOECIA TETRANDRIA.

Character genericus.

MASC. Cal. 4-partitus. Cor. o.

FEM. Cal. 4-phyllus. Cor. o. Styli 2. Cal. baccatus. Sem. 1.

Nomen ſpecificum.

Morus fol. ovato-oblongis utrinque æqualibus inæqualiter ſerratis.

Synonyma Authorum.

Morus foliis ovato-oblongis utrinque æqualibus inæqualiter ſerratis. Fl. zeyl. 337. *

Morus indica. Rumph. amb. 7. p. 8. t. 5.

CAVALAM.

CAVALAM.

STERCULIA BALANGHAS.

FIG. 50.

CAvalam, ling. Bramanum, *Bencarò*, eſt arbor procera ramis denſis tranſverſim ſparſis, naſcens in petroſis & arenoſis.

Radix craſſa rectà in terram ſe demittens ac hinc inde à latere ac ſubtus fibris veſtita, cortice albicante ſeu cinericeo & craſſo, ac minùs duro, qui ſaporis eſt aquei & ſubamari.

Caudex craſſus unum circiter hominis amplexum, ac craſſo indutus cortice, qui exterius cinericeus ac ſubcinericeo-viridis, intus ex viridi albicans ac humidus, ligno albo, quod confractum in filamenta protrahitur.

Folia, quæ hinc inde petiolis mediocriter longis, rotundis, viridi-claris & ad exortum atque ad folium extuberantibus proveniunt, oblongo-rotunda ſunt, longitudine unam ſpithamam cum duobus tribuſve pollicibus æquante, quæ ad latitudinem ferme eſt tripla, rotundis ad petiolum oris & tenuiter contractis, ac anterius in mucronem parvum, qui verſus unam partem paſſim reflexus eſt, conſtricta, craſſitie mediocri, plana, lenia, glabritie in parte recta nitente, colore viridi-obſcuro in utraque parte, at in recta virore fuſciori, odore agreſti.

Ex coſta intermedia *Coſtulæ* viridi-claræ in adverſa parte eminentes obliquo ductu anteriora verſus exeunt cum ea in recta etiam conſpicuæ ac à margine in plures arcus minores incurvantur, qui nervulos tranſverſos hinc inde diſtribuunt: ſuntque folia inter hoſce nervos ſubtilis texturæ, utpote venis ſubtilibus intertexta.

Flores faſciculati proveniunt in petiolis ramoſis, viridibus & piloſis, qui vel ſolitarii, vel etiam bini & bini ex ſuperiori parte ſurculorum erumpunt: ſuntque parvi, conſtantes quinque foliis anguſtis & cuſpidatis cum ſuis cuſpidibus interiora verſus inflexis, ac mutuo ad unum nodulum unitis & clauſis quo roſam feneſtratam repræſentant; ſunt autem folia oris exteriora verſus inflexa, ac utrinque ad oras pilis tranſverſis longiuſculis obſita, exterius viridi-fuſca ac ſubruffa, interius ex viridi-flaveſcentia oris valde lenibus rubro-fuſcis, quæ inſtar rubri *Veluti* ſunt; è medio ſtamunculum viride exit cum apice ſeu nodulo craſſiolo & flavo.

Gemmæ Florum oblongæ & nonnihil conicæ ſunt, piloſæ, virides ac rubeſcentes; ubi flores in gemmis prorumpunt, foliis omnibus nudatur arbor, quæ cum fructibus rurſus reſumit.

Fructus, qui crasso communi petiolo pedunculis crassis, bini, terni, quaterni, quini passim congregatim insident, rarius solitarii, suntque hi cum teneri sunt & congregatim plures simul proveniunt, in unum arcte juncti & capitulum, quod totidem laterum, quot numero sunt, ac musco-sum seu spadiceum & villosum est, ac ex calyce florum prodit, ac dein relaxato capitulo in transversum cum justa magnitudine sunt rotundi ac parum oblongi, cortice crasso ac duro, aurantio qui carne interiori albicante est ac intus membrana lacunosa, cartilaginosa seu cornea ac subflava obductus constantes, ab una parte dorso emicantes, ab altera in ventre sutura ex pediculo per medium in longitudine sulcati, quâ præ maturitate laxata defluit materia viscosa seu gelatina, quæ instar mucilaginis exteriorem fructuum superficiem lubricat eamque hinc inde obducit.

In hisce fructibus, qui lata capacitate sunt, *Fabæ* novem, decem vel minus oris suturæ umbilicis affixæ sunt utrinque quatuor, quinqueve versus dorsum pendentes, suntque crassæ, rotundæ & oblongæ, longitudine unius ferme pollicis ac glabræ, corticibus duplicatis; dum tenella, mollibus & albis; qui exterior cortex instar cuticulæ est tenuis, ac faba matura coloris nigerrimi, in superficie exteriori nitentis, consistentia adeo fragili, ut in minuta frustula velut cortices igne assati ex attritione hiscat; qui interior crassior, duriolus ac puniceus, exterius obductus pulpa mucilaginosa & albicante, intus vestitus tenui & subrussa pellicula, quæ nucleum seu pulpam fabæ albam ambit; suntque fabæ tostæ in eduliis.

Flores hæc arbor in anno semel fert in *Februario*.

Apud hosce medicos non est in usu.

FIG. 50.

Hujus arboris nucem integram, copiosissimis seminibus refertam, *Telabo* nomine, ex *Zeilan* præcedentibus annis accepi, quæ tamen licet probe matura, germen nunquam prodidere: flores stercus humanum quodammodo redolere, scribebat D°. *Hermans*: & quia hujus attributi nullam faciunt mentionem Autores nostri, hinc etiamnum dubius hæreo, an *Telabo Cingalensium*, non potius sit huic affinis censenda, quam eadem ipsa arbor. Interim cum ad Nucis species pertineat, hinc nomen dedi *Nucis Malabaricæ sulcatæ, mucilaginosæ; fabaceæ.*

STERCULIA BALANGHAS.

CLASSIS

MONOECIA ADELPHIA.

Character genericus.

Masc. Cal. 5-partitus. Cor. 0. Filamenta 15.

Fem. Cal. 5-partitus. Cor. 0. Germen columnæ insidens. Caps. 5-locularis, polysperma.

Nomen specificum.

Sterculia fol. ovatis integerrimis, petiolatis flor. paniculatis.

Synonyma authorum.

Sterculia foliis ovatis integerrimis alternis petiolatis, floribus paniculatis. Fl. zeyl. 350.

Nux malabarica sulcata mucilaginosa fabacea. Pluk. alm. 266.

Clompanus minor. Rumph. amb. 3. p. 169. t. 107.

Observatio.

Fructus nutans, quinquelobus: lobis reflexis, more Pæoniæ dehiscentibus. Linn.

AMBALAM.

AMBALAM.

CHRYSOBALANUS ICACO.

FIG. 51.

AMbalàm duæ ſpecies ſunt, quarum una ejus nominis, altera *Cát-Ambàlàm*, ſeu *Peè-Ambalam*.

Ambalàm Br. *Godoè-Ambadò*, eſt arbor procera, ramos in altum minùs latè in tranſverſum diffundens, naſcenſque in arenoſis.

Radix longa eſt, fibris permultis capillatis terræ firmiter adhærens.

Caudex craſſus, unius hominis amplexum implens, corticee veſtitus craſſo, ligno molli.

Rami vetuſtiores lignoſi & cinericei, corticeque aſtringente; teneriores autem virides ac cœruleo rore conſperſi.

Folia, quæ in ſurculis teneris ac viridibus ac ad exortum extuberantibus, interiùs ſtriatis paſſim quina, ac ordinatim bina & bina cum uno folio in vertice pedunculis breviſſimis ac interiùs planis proveniunt, ſunt oblongo-rotunda, longitudine ad ſuam latitudinem ferme dupla, anteriùs parva ac contracta cuſpide, ſuntque denſæ contexturæ, mollia, lenia, glabra ac utrinque nitentia, virore ſato, in adverſa autem claro; quæ exortui ſurculorum folia proxima ſunt, minora reliquis, maximum autem quod in vertice appendet.

Ex coſta media *Nervi* in adverſa parte eminentes tranſverſo recto ac parallelo ductu exeunt, in recta, in qua coſta nonnihil eminet, ſolùm conſpicui, excurruntque proximè ad marginem, ubi reflexi in ſe invicem incurrunt limbulum ad marginem relinquentes, ſuntque ramulis eminentibus & cancelliformiter unitis intertexti; folia autem odore ſunt forti, & ſapore acido-delectabili, ut cortex fructus *Mangæ Indicæ*.

Flores proveniunt in ſurculis teneris, viridibus; qui ex ramorum vetuſtiorum ſummitate prodeunt in minoribus ramulis plures congregatim proveniunt, ſuntque teneri hi ſurculi ſaporis acidi & parum amari, ſimilis ei qui in fructibus *Mangæ*, odore quoque forti & acido: flores autem parvuli ac albi & velut ſtellulæ quinque vel ſex foliorum cuſpidatorum, quæ oris rotundiolis in cuſpidem contracta, nec non rigidiuſcula & nitentia.

In medio florum *Corculum* eſt flavum, ex ejus orbita ad folia *Stamina* parva, tenuia, albicantia, ac in vertice flavis apicibus dotata emicant decem vel duodecim, prout flores vel quinque-folii vel ſex foliorum ſunt, & ex meditullio corculi quinque vel ſex minutæ cuſpides vel ſtyluli eminent, eſtque corculum primordium fructus.

Calyx Florum eſt pro numero ejus foliorum quinque vel ſex conſtans foliis flavo-albicantibus ac brevi cuſpidatis, ac cum ſuis cuſpidibus inter folia florum ſitus.

Gemmæ

Gemmæ Florum rotundæ sunt, primùm virides, dein albicantes, sub illud tempus, quo flores prorumpere incipiunt, in gemmis, arbor hæc omnibus suis foliis nudatur, ac quamdiu floret, iis destituta est, cum fructibus rursus nova folia resumens.

Fructus in surculis, quibus flores insederunt petiolis longiusculis, crassis, languidis, pandis & cinereo-fuscis, plures congregatim seu fasciatim pendent, suntque oblongo-rotundi ac duri, similes fructibus *Mangæ Indicæ* vel glandulis nostris, ut in suo viridi cortice sunt; cum immaturi sunt colore viridi-fusco, ac pulpa succulenta, quæ est saporis acidi, maturi verò coloris viridi-clari, dein sub-flavi, ac aciditate jucunda gustui & odoratui, suntque indigenis in eduliis.

In medio officulati duro ac grandi osse quod totam ferme fructûs capacitatem replet, ac exterius nervis lignosis albicantibus retiformiter striatis contextum est, & hinc inde sub contextura lacunosum ac punctioni pervium, intus durum.

Duabus vicibus in anno hæc arbor fert *Flores* & *Fructus*; *Flores* in *Januario* & *Julio*.

Bramanis *Godoè-Ambadò*, est *Ambadò* dulcis, sic dicta, quod fructus sint acido-dulces ac gustu delectabili.

VIRES EJUS.

FLuxum menstrui suppressi promovet, si *Radix* pudendis mulieris indatur. *Cortex* ejus tritus & in lacte acido epotus dysenteriæ sistendæ commodus, ad quod etiam juvat, si ejus succus misceatur cum oryza, ex qua genus panis communi nomine, *Apen* dictus conficitur. *Ligni* decoctum proficuè datur in gonorrhœa. *Foliorum succus* cum fructu arboris trito auribus inditus eorum dolorem sedat.

FIG. 51.

Cum arborem hanc cum *Mangas* vulgo dicto non exiguam habere similitudinem testentur Autores nostri; idcirco non ineptè ad hoc quoque genus referri posse arbitror: præsertim cùm vox *Ambalam Malabarensium*, & *Ambado Bramanum*, non malè cum *Canarensium Ambo* & *Persarum Amba* (quæ *Mangas* vocatur) conveniat. Verùm cùm ut alibi dixi, fructus hic plurimùm variet, ejusque species obiter duntaxat ab omnibus autoribus proponantur; & *Mangas* illud aliud genus, quod à *Linscot.* & ex eo à *C. Bauhino* in *Pinace* exhibetur, non nisi nomine innotuerit, hinc certi aliquid determinare non possum. Appellandam interim putem *Mangæ affinem, flore parvo stellato, nucleo majori osseo.*

CHRYSOBALANUS ICACO.

CLASSIS

ICOSANDRIA DIGYNIA.

Character genericus.

Cal. 5-fidus. Petala 5. Drupæ Nux 5-sulcata, 5-valvis.

Nomen specificum.

CHRYSOBALANUS. Frutex folio cotini crasso in summitate deliquium patiente, fructu ovali cæruleo. Catesb. car. 1. p. 25. t. 25.? Guaiera Maregr. bras. t. 2. c. 4.

Synonyma authorum.

Chrysobalanus. Jacq. amer. 23. hist. t. 94.

α Icaco fructu ex albo rufescente. Plum. gen. 44. ic. 158.

β Icaco fructu nigro. Plum. gen. 44.

γ Icaco fructu purpureo. Plum. gen. 44.

δ Chrysobalanus fruticosus, foliis orbiculatis alternis, floribus laxe racemosis. Brown. jam. 250. t. 17. f. 5.

Observationes.

Habitat in America meridionali.

Species an una vel plures vix dixero, quum tantum unica mihi visa δ, quæ caule scabro non est, sed Folia alterna, subrotunda, integerrima, subemarginata. Flores paniculati: Pedunculis exterius rotundatis, interius planis. LINN.

CAT-AMBALAM.

Incomperta.

FIG. 50.

CAt-Ambalàm seu Peê-Ambalàm lingua Bramanum *Coduco-Ambadò*, quæ secunda species est *Ambalàm*, cum priori maximè convenit, verùm.

Folia hujus minùs grandia & minùs oblonga sunt, quàm illa *Ambalàm*.

Fructus quoque passim minùs oblongi ac nonnihil rotundiores & paulò minores, nec tam uberi copia in surculis proveniunt, saporis acido-amari, ob quem minus sunt in eduliis.

Cat-Ambalàm seu *Peê-Ambalam* est *Ambalam* sylvestris: *Coducò-Ambadò* Bramanis est *Ambadò* amara, sic dicta quod fructus sint acido-amari.

Hæc cum prima ejusdem est virtutis dictis modis usurpata.

Incomperta.

AGATY.

AGATY.

ÆSCHYNOMENE GRANDIFLORA.

FIG. 51.

AGaty, lingua Bramanum *Agastò*, est arbor altitudine quatuor, quinqueve hominum, ramos surrectos è caudicis summitate & ex medio corpore in altum, minùs verò in latum ejiciens, nasciturque in arenosis.

Radix fusca, fibras capillatas longe lateque diffundens, cortice sub exteriore crusta fusco-rubescente, ac saporis astringentis.

Caudex crassus, hominis unius amplexum ambitu æquans, ligno molli, & corculo intus mollissimo, cortice inciso humor extillat tenuis & aqueus, qui postea incrassescit ac gummosus redditur.

Folia proveniunt in surculis tenuibus, languidis, viridi-dilutis, sesquispithamam ferme longis, interiùs striatis, qui ad originem extuberant, iisque bina & bina in duabus seriebus pedunculis brevissimis insident, ac anteriora versus conversa surculos medios ad angulos æquales ferme cum superficierum planis intersecant: suntque parva, forma oblongo-rotunda, anteriùs quoque rotunda ora, longitudine sesqui ferme pollicis, & latitudine unius digiti transversi, ac ad exortum & ad summitatem latitudinis ferme uniformis, contextura crassiola & valde mollia, superficie lenissima, viroris communis & surdi in recta, in adversa viroris parùm diluti, suntque odore hortensi, & ubi manibus teruntur, fabaceo.

Ex costa media, quæ in adversa eminet, *Venulæ* intra folium subtiles egrediuntur.

egrediuntur. Vespera ac de nocte folia in iisdem seriebus mutuo attactu superficierum clausa sunt, & in se invicem decumbentia.

Flores hinc inde in uno communi petiolo viridi-diluto, qui supra ex origine petiolorum seu surculorum foliaceorum prodit, quatuor, quinqueve plures congregatim proveniunt, suntque fabacei constantes foliis quatuor, uno folio surrecto, lato cum stylo medio, qui ei accumbit, curvaturæ unguli-formis ac velut ungulam efficiente, ac duobus foliis angustis & surrectis, quæ etiam unguli-formis curvaturæ, ac à latere ungulam amplectuntur, suntque hæc tria crassiola, albicantia, ac in longum venis striata, quartum, quod anterius est, & versus quod ungula inflexa & aperta, est oblongo-rotundum, latissimum ac pertenue, venulisque subtilibus ac numerosis ex unguiculo in longum striatum, primum ungulata folia tanquam involucrum complectens, dein pendulum & se corrugans, colore primum albicante, dein flavescente, postmodum rubescente, ac ex rubro purpurascente.

Stylus unguliformis in summitate fissus in filamenta, quæ apicibus flavis ac oblongis ornata sunt, ac ad concavam partem, quâ folium latum, oblongo-rotundum respicit, sulcatura apertus, & filamento albicante libero, qui suum quoque apicem in vertice gerit, obductus, reconditque in se filamentum viride: quod ex primordio fructus in calyce sito excurrit: suntque flores odore nullo.

Calyx profundus est, rotundus ac latus, & quatuor brevium rotundiolorum foliorum unguiculos foliorum circumdans, colore viridi-diluto.

Floribus deciduis succedunt *Siliquæ* oblongæ angustæ, rotundiolæ, rectæ, virides, quæ quatuor spithamas longæ, & digitum transversum latæ, cortice crasso sunt; in iis *Fabæ* oblongæ singulæ in propriis loculamentis, quæ parietibus carnosis sejuncta sunt cum sua longitudine in longitudine siliquarum consitæ, ac cum ungula seu umbilico in medio suturæ laterum siliquarum ad unam partem affixæ, atque nonnihil sub cortice extuberantes, suntque saporis fabacei, & similes phaseolis nostris nisi quod minores, primum virides, dein albicantes, seu ex albicante subvirides; suntque in eduliis.

Flores & *Fructus* hæc arbor fert tempore pluvioso duabus tribusve in anno vicibus, etiam toto anno sed rarius.

VIRES EJUS.

IN podagra proficua, si ex *Partibus ejus* contritis fiat decoctum cum oleo, ac eo pars affecta perungatur. Radix mixta cum urina vaccæ humores tumoresque membrorum resolvit, iis apposita. *Arboris Corticis*

ſuccus in ore detentes, idem cum melle permixtus prodeſt pro angina & oris puſtulis, ſi cum eo guttur & os abluantur. *Cortex* coctus cum aqua & comeſtus pro variolis conducit. *Foliorum ſuccus* naribus immiſſus juvat in febribus quartanis & inveteratis die paroxyſmi. *Foliorum decoctum* epotum pituitam & phlegma, nec non humores bilioſos expurgat; in vertigine capitis & colera conducit, ſi *Folia* cocta in aqua edantur. *Flores* in decocto proficuè dantur pro catarrho, quin etiam hoc modo ad luxuriam incitare ferunt; eorum *ſuccus* oculis immiſſus pellit nubeculam ac viſum noctu præcipue reddit.

FIG. 51.

Quia plurimas notas obtinet hæc planta, quæ cum *Seſban Alpini*, ſive *Galega Ægyptiaca ſiliquis articulatis C. Bauhini*, conveniunt, hinc non inconcinnè vocandam arbitror, *Galegæ affinem Malabaricam arboreſcentem, ſiliquis majoribus articulatis. Seſban* autem ipſum *Alpini*, *Sophe-ram*, & *Abſum*, in regno *Ceylonenſi* non eſſe infrequentes, ſiccatæ inde ad nos, unà cum ſeminibus tranſlatæ Plantæ, abundè notum faciunt.

ÆSCHYNOMENE GRANDIFLORA.

CLASSIS

DIADELPHIA DECANDRIA.

Character genericus.

Cal. bilabiatus. Legum. articulis truncatis, monoſpermis.

Nomen ſpecificum.

Æſchynomene caule arboreo, flor. maximis, legum. filiformibus.

Synonyma authorum.

Æſchynomene caule arboreo, floribus maximis, leguminibus filiformibus. Sp. Pl.

Robinia pedunculis ſubdiviſis, foliis pinnatis, floribus folio majoribus. Sp. pl. 1. p. 722.

Seſban affinis arbor indiæ orientalis. Breyn. prodr. 1. p. 47. Comm. mal. 244.

Galegæ affinis malabarica arboreſcens, ſiliquis majoribus umbellatis. Raj. hiſt. 1734.

Turia. Rumph. amb. 1. p. 188. t. 76.

Obſervatio.

Foliola obtuſa. Flores inter omnes Papilionaceos maximi, magnitudine ovi gallinacei, reliquis partibus plantæ majores. Vexillum ovatum, patens. Alæ ovato-oblongæ, verſus apicem ſurſum falcatæ. Carina alis conformis. Stamina diadelpha, ſurſum reflexa. Stigma obtuſum. LINN.

CADA-

CADA-PILAVA.
MORINDA CITRIFOLIA.

FIG. 52.

CAda-*Piláva* ling. Bram. *Ma Cáda-Palá*, eſt arbor naſcens in arenoſis & petroſis.

Radix cortice ſub cruſta nigricante-croceo.

Surculi ſuperiori parte quadrangulati & ſulcis ſtriati, noduliſque extuberantes.

Folia, quæ in ſurculis è nodulis bina & bina & ex utraque parte in eodem ordine petiolis craſſis rotundis, interius nonnihil planis proveniunt, grandia, oblongo-rotunda, ad petiolum contractiora & anteriora verſus rotundis oris in cuſpidem deſinentia, contextura craſſa, mollia, ſuperficie plana, lenia, virore fuſco & nitente in parte recta, in adverſa claro, ſapore ſylveſtri & ſubamaro.

Ex coſta intermedia, quæ craſſa eſt, viridi-diluta ſeu albicans, in adverſâ altè eminens, *Coſtæ* quoque viridi-dilutæ obliquo, annulari & parallelo ductu exeunt, proximè ad marginem ac inde reflexè venis in ſe invicem deferuntur, ſuntque in recta quoque parte nonnihil eminentes venulis tranſverſis, quæ haud eminent, intercurrentibus comitatæ, folia quæ ſurculorum ſuperiorum partibus adhærent, ſenſim minora ac minora, petioliſque magis brevibus appendentia.

Flores ſupra ex fructibus proveniunt conſtantes foliis quatuor, quinqueve oblongo-anguſtis, cuſpidatis, ſtelliformiter expanſis, craſſis ac venulis ad viſum minùs conſpicuis, ſuntque interiùs candidi; exteriùs ex viridi-diluto albicantes, habentque pedem rotundum longum viridi-dilutum & albicantem.

Stamina in floribus quatuor, quinque, ſex, pro numero foliorum florum, brevia, ſubflava prodeunt, ſuntque velut lingulæ, quæ ad unguiculos foliorum orificio pedis inſertæ ſunt; cum iis emicat ſtylus viridis qui ad ſummitatem craſſior, bifidus ac obſcurè ruffeſcens, eſtque pes florum, per quem is tranſmittitur, interiùs villo ſeu denſis pilis obſitus.

Gemmæ Florum oblongo-rotundæ & flavo-albicantes.

Fructus in caulibus è nodulis ex adverſo foliorum proveniunt in petiolis longioribus,

longioribus, ſeſquiuncialibus, rigidis, viridibus & craſſis, ſuntque forma oblongi, ad petiolum craſſiores, in ſummitate ſtrictiores, exterius diſtincti cancellis extuberantibus, oculatis, verſus ſummitatem minoribus, ex quorum oculis gemmæ, quæ in medio oculatæ ſunt, emicant ac extuberant, ſuntque colore primum viridi, in gemmis oculatis albicante, dein cum maturi, quoque albicantes, intus carne albicante, odore cum maturi ſunt tetro & ſtercoreo, ſapore amaro, flores qui ſupra in hiſce fructibus proveniunt, cum ſuo pede gemmis ipſis inſident, ac ex oculo, qui in medio gemmarum eſt, ſtylum ſuum accipiunt, ſuntque flores ſemper maximè conſpicui plures arctè ad ſe invicem in ſummitate fructus cæteris ex gemmis inferioribus deciduis.

Semina, quæ in fructibus forma oblonga & plana, jacentque ordinatè propius ad corticem cum ſuâ longitudine ad gemmas, ex quo flores erumpunt erecta, ac carne intermedia à ſe mutuo ſejuncta, ſuntque colore, cum ſicca ſunt, nigricante.

Bis in anno fert flores.

VIRES EJUS.

SUccus ex *ea* integra expreſſus ac cum oleo ex foliis fici inferni decoctus parti affectæ podagrâ convenit, ſi cum eo perungatur; ad quod etiam ſervit perunctio radicis contritæ & mixtæ cum aqua.

FIG. 52.

Deſcribitur hæc arbor nomine *Coniferæ*, *Macandou Javanenſium*, à *Bontio* Hiſt. Natural. & Med. lib. VI. cap. VII. Ubi flores *Periclymeni* floribus aſſimilat, & *Conſolidam Indicam* arboream, nominari vult, à viribus, quas in *Hæmoptyſi* inſignes, ſeſe in Noſocomio publico, frequentiſſimè obſervâſsè teſtatur. Additque, fructus ſub cineribus aſſatos à *Malaiis* comedi, ad dyſenterias, choleram, & pectoris vitia: folia quoque ſarcotica eſſe, & in vulneribus, & ulceribus, carnem egregiè generare, & cutem cicatrice obducere: in quam rem ſal ex foliis, arte Chymica quoque elici poteſt, quod præter conſolidantem qualitatem, etiam quævis inveterata, & cacoëthica ulcera, munda reddit.

MORINDA CITRIFOLIA.

CLASSIS

PENTANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Flores aggregati, monopetali. Stigma 2-fidum. Drupæ aggregatæ.

Nomen ſpecificum.

Morinda arborea, pedunc. ſolitariis.

Synonyma authorum.

Morinda arborea, pedunculis ſolitariis. Fl. zeyl. 82.

Bancudus latifolia. Rumph. amb. 2. p. 158. t. 99.

APPEL.

APPEL.

Incomperta.

FIG. 53.

APpèl seu *Nalla-Appellà*, lingua Bramanum *Carò-Nervòloe*, est arbor mediocris altitudinis, nascens in arenosis.

Radix crassiola plurimas fibras pilosas transversim emittens, estque colore croceo ut & odore.

Caudex quinque aut sex palmos convolutos crassus evadit, ramos surrectos in altum diffundens, ligno albicante & corculo intus russo-fusco.

Surculi teneri, virides, quadrangulati, & in unoquoque latere sulco striati.

Folia, quæ in ramis surculisque petiolis brevibus, rotundis, viridi-dilutis bina & bina proveniunt, ac in ordine se invicem obliquè decussant, forma oblongo-rotunda sunt, anteriùs brevi & angustâ cuspide, ad petiolum rotunda ora, in oris superioribus minutis ac raris apicibus, alia magis, alia minùs eminentia, contextura crassiuscula, solida & mollia, superficie plana & glabra ac lenia, in interiori parte viridi-fusca & nitentia, in exteriori viridi-diluta, odore hortensi acuto haud ingrato, sapore amaro & subacri.

Ex costa media utrinque quatuor aut quinque *Costulæ* obliquo annulari tractu exeunt, quæ ad oras arcuatim reflexæ in se invicem subtilibus arcubus deferuntur, suntque costæ viridi-clarissimæ, in adversa parte eminentes, ac etiam tenuiter in recta, comitanturque venulis subtilibus ac cancellatim densè contextis.

Flores umbellatim proveniunt, suntque parvi, coloris albi, seu ex viridi-diluto albicantis, constantes quatuor foliis minutis & rotundis, quorum unum quod majusculum est & latius se aperit, magis albicans, reliqua quæ magis clausa, viroris nonnihil diluti, ac minùs albicantia, habentque in medio quatuor tenuia, albicantia stamina, quæ albicantibus & rotundis apicibus dotata sunt, ac stylum tenuem albicantem seu viridi-dilutum, bifurcatum ex rotundo, viridi globulo, qui ex calyce rotundo emergit, ac primordium fructûs est, emergentem, suntque etiam odoris fortis non injucundi.

Floribus deciduis *Baccæ* rotundæ prodeunt, quæ cùm immaturæ, sunt

coloris viridi-diluti, maturæ autem coloris fuſci ſeu nigri, intus oſſiculum rotundum continentes.

Tota arbor eſt odoris acuti & hortenſis.

Semel in anno fert *Flores* & *Fructus*.

Oleum ex radicibus per diſtillationem extractum tenue eſt & clarum coloris aureo-flavi & rutilantis, odoris vegeti & pergrati, ſaporis ſubacris & ſubamari, in diſtillando cum aqua ſimul aſcendit eique innatat.

VIRES EJUS.

TOtius plantæ virtus inſervit pro capitis totiuſque corporis doloribus, ſi cum ejus decocto caput & corpus abluatur, atque eodem modo ſervit pro doloribus arthriticis, ſuccus ex plantæ decocto extractus & ſaccharo conditus optimè in medicamentis uſurpatur, quæ pro affectione mala ex cauſis frigidis oborta dantur. *Radix* contrita & epota cum aqua lienteriæ commoda, cum ſalſa & marina cocta ſedat dolores podagræ parti affectæ applicata. *Cortex* contritus & minutus cum melle etiam valet ad lienteriam ſiſtendam cataplaſmate facto. *Folia* dolores ventris pectoriſque ex flatibus obortis mitigant ac ſolvunt in decocto data. In febre frigida proficuum eſt decoctum ex *Foliis* cum pipere trito & ebibitum, vel ſi cum decocto *Foliorum* lotio inſtituatur. Oleum ex *Radice*, ſeu potius *ejus Corticibus* extractum prodeſt etiam pro febre frigida, uti & doloribus ventris flatuſque diſcutit unctum in partibus affectis.

FIG. 53.

Arbor Malabarica baccifera, flore parvo, umbellato, odoro, non incommodè vocari poſſet meo judicio hæc arbor. Ad ſambuci ſpeciem non difficulter retuliſſem, ni fructus, oſſiculum continens, obſtaret. Si quis interim ad *Sorbum ſylveſtrem* referre malit, non multum eum quoque à vero aberraturum crediderim.

Incomperta.

AMERI.
INDIGOFERA TINCTORIA.

FIG. 54.

AMerì ling. Bram. *Nély*, eſt arbuſcula altitudine unius hominis, ramos maximè tranſverſos emittens, naſcenſque in arenoſis & petroſis.

Radix albicans, lignoſa, denſis fibris veſtita.

Stirps Brachium craſſus evadit, eſtque ligno duro.

Folia in ſurculis tenuibus, qui è ramis ſuis paralleli exeunt ac ad exortum extuberant, & interiùs ſtriata ſunt, bina & bina in duabus ſeriebus proveniunt, iiſque breviſſimis pedunculis inſident, ac quina, ſeptena, paria cum uno in vertice, ſuntque parvula, forma oblongo-rotunda, anteriùs & ad petiolum rotunda ora, contextura tenuia & denſa, ſuperficie plana ac leniſſima; cum coſta media in adverſa parte ex qua nullas coſtas conſpicuas emittit, coloris viridi-ſub-cœrulei, in recta fuſcioris, in adverſa clari, in utraque ſurdi; ſaporis ſubamari & languidi ardoris diutius maſticata.

Flores in brevibus ſurculis, qui ex origine ſurculorum foliaceorum erumpunt, plures congregatim ſeu ſpicatim proveriunt, ſuntque parvi, fabacei, conſtantes quatuor foliis, unum folium eſt unguli-forme, & clauſum, ac viride cum ſtylo quem continet ungulam efficiens: duo folia anguſta, tenuia ſunt, ac una interiori ora recta ac ſaturo-roſaceo rubore complectentia ungulam; quartum folium verſus quod ungula inflexa eſt, oblongum & latiuſculum, tenue ac viridi-dilutum, exteriora verſus reflexum verſus ſummitatem petioli, quem flores circumſident, ſitum; ſuntque flores odoris nullius.

In medio emicat *Stylus* viridis, cavus inſtar thecæ filamentum tenue, quod è ſiliquoſo germine prodit, recondens, ac ſuperiùs in parva ac tenuia ſtamuncula fiſſus, quæ minutis albicantibus apicibus dotata ſunt, ac ad concavam partem uno filamento obductus.

Calyx Florum quinque cuſpidatorum & viridium foliorum eſt.

Gemma Florum oblongo-rotundæ ſunt, ac ad unam partem, in qua folium latiuſculum ſe aperit, nonnihil planæ.

Floribus

Floribus deciduis ſuccedunt parvæ ferme unciales, rectæ, rotundiolæ & anguſtæ *Siliquæ*, ſuis ſurculis brevibus, tenuibus pedunculis appendentes, coloris primùm viridis, dein ſpadiceo-fuſci, ac ad petiolum calyce quinque foliorum comprehenſi.

Semina oblongo-rotunda ſunt cum ſua longitudine jacentia in longitudine ſiliquarum, quæ cum matura, coloris fuſci & nitentis ſunt.

Hæc arbuſcula bis in anno tempore pluvioſo & æſtivo dat flores.

VIRES EJUS.

AD dolores calculi nephriticos mitigandos ſervit *Radix* in decocto data. *Eadem* & viribus veneni obſiſtit decocta cum aqua *Lanie* ſcilicet teneri *Coqui Indici*, & epota. *Folia* in difficultate mingendi juvant ſi trita cum aqua ventri applicentur. *Amè*, vulgò dicta *Indigo*, quæ ex Foliis paratur, pro exſiccandis tumoribus proficua.

FIG. 54.

Anil, ex qua *Indigo*, hic exhiberi, non eſt quod quis dubitet: quonam autem referenda ſit hæc planta, minus inter ſeſe conſentiunt autores. *C. Bauhinus* in *Pinace Iſatidi* ſive *Glaſto* ſubjungit, vocatque *Glaſto affinem*. Alibi autem lib. 9. Sect. III. capite de Phaſeolis Indicis, ſiliquam ejus deſcribit, à D° *Terentio* ex India miſſam, cum ſequenti inſcriptione. *Siliquula ut ſemen, huic chartulæ involuta, eſt herbæ Anil, nec eſt ſpecies Glaſti, ſed legumen. Garzias ab Horto Anil Arabibus* & *Turcis* vocari aſſerit: *Guzurattenſibus* autem, apud quos frequens, *Gali*, & nunc pleriſque *Nil*, herbamque eſſe *Ocymo* ſimilem. Clariſſimus *Piſo* in Braſilia paſſim luxuriare tradit plantæ *Caachiræ* ab incolis dictæ, binas ſpecies, unde *Anil*: priorique flores purpureos ex albo dilutos, tribuit, odoris fragrantiſſimi. *Rocheſortius*, in Americæ inſulis, trium pedum altitudinem vix æquare ait, & florem obtinere albicantem, odoris ingrati, ſecus ac illam ſpeciem, quam in Inſula *Madagaſcar* provenire ſcribit, quæ exiguos flores purpureos ex albo variegatos præbet, jucundi odoris; eademque procul dubio eſt cum *Piſonis*, vocaturque in Hiſtoria Madagaſcarenſi *Banghets*. Ipſam autem plantam ab Autoribus noſtris deſcriptam, ex *Zeilan* hoc anno tranſmiſit D. *Hermans*, additâ ſequenti inſcriptione: *Polygala Indica fruteſcens, ex cujus foliis Anil ſive Indigo conficitur, verùm Anil Ceylonenſe vilius eſt & ignobilius, eo quod ex Malabar, Coromandel, aut Negapatan adfertur. Cingalenſibus* vocatur *Awari*.

INDIGOFERA TINCTORIA.

CLASSIS

DIADELPHIA DECANDRIA.

Character genericus.

Cal. patens. Corollæ carina utrinque calcari ſubulato patulo! Legumen lineare.

Nomen ſpecificum.

Indigofera legum. arcuatis incanis, racemis, folio brevioribus. Trew. ehret. t. 53, 54.

Synonyma authorum.

Indigofera leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus. Fl. zeyl. 273. Amoen. acad. I. p. 408. Hort. upſ. 208. Mat. med. 348. Mill. ic. t. 34.

Indigofera foliis nudis. Hort. cliff. 487.

Iſatis indica, foliis roſmarini, glaſti affinis. Bauh. pin. 113.

Indicum. Rumph. amb. 5. p. 220. t. 80.

Anil. ſ. Nil. inodorum color. Bauh. hiſt. 2. p. 945.

COLINIL.

COLINIL.

Incomperta.

FIG. 55.

COlinìl ling. Bram. *Schéra-Puncà* eſt arbuſcula humilis, altitudine duum triumve pedum.

Radix fibroſa cortice albicante ſeu ruffo, qui ſaporis eſt amari & ſubacris, intus lignoſa & albicans, odoris nullius.

Stipes quatuor digitos craſſus evadit, ramoſque maximè tranſverſum diffundit, eſtque ligno duro, cortice ſub cinerea cruſta viridi, qui ſaporis eſt amari & mordacis.

Folia, quæ in ſurculis angulatis, tenuibus, viridibus, hinc inde parvis petiolis proveniunt, parva, oblongo-rotunda, anteriùs rotunda ora ac maxima latitudine verſus ſuperiora ad petiolum in anguſtum rectis oris contracta, in recta parte viroris communis, in adverſa hyali ſeu viridi-ſubcœrulei, in utraque ſurdi, ſaporis ſubacris & ſubamari, ac languidi ardoris diutiùs maſticata.

Ex coſtula, quæ in adverſa tantum parte eminet, *Venæ* obliquè & rectà tranſverſim excurrunt ductu parallelo in marginem incurrentes, tractu in recta & adverſa parte conſpicuo, cùm franguntur, ad tractum venarum angulo ad coſtam concurrente ſe dividunt. Foliis ſapor amarus & mordax.

Flores parvi ſunt & fabacei, conſtantes quatuor foliis, unum unguliforme, clauſum ac multum inflexum cum ſtylo, quem continet, ungulam conſtituens, eſtque viridi-albicans; duo anguſtiora una interiori ora recta valde ſaturo ac roſaceo rubore ungulam ad latus complectentia; quartum, verſus quod ungulà inflexa & aperta eſt, latum, primùm folia duo cum ungula circumplectens, dein flore aperto verſus exteriora reflexum, ſitum verſus ſummitatem petioli floriferi.

Stylus viridis, cavus inſtar thecæ, filamentum viride, quod è germine ſiliquoſo prodit, complectens, ac ſuperiori parte in parva ac tenuia ſtamuncula, quæ apicibus flavis nodulata ſunt, fiſſus & ad concavam partem uno filamento libero, qui flavo quoque apice nodulatus eſt, obductus.

Floribus deciduis ſuccedunt *Siliquæ* oblongæ, anguſtæ, tenues, planæ & ad unam partem nonnihil inflexæ, duos treſve pollices longæ, glabræ, primum virides, dein rubro-fuſceſcentes.

Semina ſeu *Fabæ*, quæ intus ſunt, à ſe mutuo per ipſam carnem ſiliquæ ſejunctæ, oblongo-rotundæ, planæ, cum ſua longitudine jacentes in longitudine ſiliquarum, cum umbilico ventri ſiliquarum affixæ, primùm virides, dein nigricantes.

Præter ſiliquas *Fructus nothi* virides, tenuiter piloſi ac durioli ſurculis ſæpe inſidere conſpiciuntur, qui in vertice ſunt foramine pertuſi & intus cavi.

Bis in anno fert *Flores* & *Fructus* tempore pluvioſo & æſtivo.

VIRES EJUS.

SUccus ex ea extractus addito momento mellis ſervit pro oris puſtulis, ore cum eo perunċto. *Radix* trita & decocta in lacte *Coqui Indici* conducit in morbo ſacro factâ perunctione.

FIG. 55.

Magnam hanc plantam cum præcedente obtinere affinitatem, ex pleriſque ejus partibus liquet; quare & non incommodè *Polygalam Indicam minorem, ſiliquis recurvis*, vocari poſſe, exiſtimem. An autem etiam *Indigo* præbeat, quamvis veroſimile videtur, afferere non auſim: multo minus eandem eſſe cum *Madagaſcarenſium Baugets*, cum ejus florem odoratiſſimum teſtentur, hujus autem inodorus obſervetur. *Hernandes* & *Recchius*, Hiſtoriæ Mexiocanæ lib. 4to, binas quoque plantas deſcribunt, quæ cœruleo tingunt colore, quarum utramque vocant *Xiuhquilits Pitzahac*, ſeu *Auir* tenuifoliam, ipſum autem pigmentum cœruleum ſive *Indigo Mohuitli* & *Tlevohuilli*. Neutra autem cum hic deſcripta planta, quadrat. Prior verò eadem videtur cum *Caacbiva ſecunda Piſonis*.

Incomperta.

SCHAGERI-COTTAM.
GREWIA MICROCOS.

FIG. 56.

SChageri-Cottàm, quæ ſecunda ſpecies, lingua Bramanum, *Saſali*, eſt arbuſcula humilis, altitudine unius hominis, naſcens in arenoſis.

Radix ramos fibroſos ſpargens, cortice rubro-ſanguineo ac exteriùs nigricante cruſtula infuſcato, ligno albicante, qui ſaporis eſt adſtringentis.

Caudex craſſitie unius brachii.

Surculi vetuſtiores cinerei, teneriores ſpadiceo-clari.

Folia, quæ in ſurculis petiolis curtis, rotundis, viridibus proveniunt, ſunt multo majora illis primæ ſpeciei, oblonga, anteriùs cuſpide eminentia, ad petiolum lata cavitate, criſpa, in recta parte viridi-fuſca & parum nitentia, in adverſa clara.

Ex petiolo cum coſta media, ex qua hinc inde *Coſtulæ* obliquo arcuato ductu anteriora verſus exeunt, utrinque *Coſtula* lateralis erumpit, ſuntque coſtulæ omnes duræ, lignoſæ, rotundæ, & in adverſa parte maxime eminentes, coloris viridis ſeu ſpadiceo-clari, ex ſe diffundentes numeroſos *Nervulos* tranſverſos; qui in eadem parte adverſa eminent ac rectam tractibus ſuis ſtriant; ſuntque folia contextura groſſa, & in adverſa parte ob nervorum eminentiam valde ſcabra.

Flores proveniunt in ſummitate ſurculorum in petiolis, plures congregatim ac tres ſimul conjuncti, conſtantque quatuor & quinque foliis oblongo-rotundis, anguſtis, ſurrectis, ex viridi albicantibus & ſubflaveſcentibus, quæ cum oris interiora verſus cochleatim contracta ſunt, habentque in medio congeriem numeroſorum ſtaminum tenuium, quæ flavis rotundis ac parvis apicibus dotata ſunt, ac ſtylum viridi-dilutum ex globulo viridi-fuſco, qui primordium fructûs eſt, emergentem, ſuntque flores inferiori parte foliis anguſtis ac flaviuſculis ſuccincti.

Fructus ſunt baccæ oblongo-rotundæ ac nonnihil pyriformes, ad petiolum ſtricti, coloris primum viridi-fuſci ac ſurdi, dein nigri & nitentis, ſuntque ſapore primum acido, qui ex maturitate dulceſcit, atque indigenis eſt in eduliis: in medio durum, ex albicante ſubflavum, & grandiuſculum ac pyriforme oſſiculum eſt, quod in totum filamentis denſis, quæ in arcus varios ordinatè ad ſe invicem conducta ſunt, eſt obductum.

VIRES EJUS.

Ardori membrorum restinguendo servit *Succus ejus* expressus, ac cum saccharo sumptus, cum ejus decocto os abluitur pro columellæ tumefactæ relaxatione. *Foliorum succus* cum saccharo epotus maximè conducit pro hepate & fluxu ventris, ejus lotio pro oris pustulis uti & in anginà cum eodem succo mixto cum aceto guttur commode abluitur. *Eorum* decoctum cum saccharo epotum proficuum est pro febre frigida.

FIG. 56.

Arboris hujus non unam dari speciem, ex Autorum verbis liquidò apparet: præsertim cum folia hujus multo majora esse tradant foliis primæ speciei: cujus figuram cum descriptione cur non addiderint, divinare nequeo. Certe si spinis esset armata planta hîc exhibita, eam ad *Berberim* sive *Oxycantham* referre non dubitâssem, imprimis ob fructum non multùm dissimilem, ejusque saporem grato-acidum. Jam autem & alia ob attributa, utrique plantæ communia, vocare lubuit, *Cornum Malabaricam, folio cuspidato, ossiculo tomento obsito.*

GREWIA MICROCOS.

CLASSIS

GYNANDRIA DECANDRIA.

Character genericus.

Cal. 5-phyllus. Petala 5: basi squama nectarifera. Bacca 4-locularis.

Nomen specificum.

Grewia fol. ovato-oblongis, flor. paniculatis. Microcos paniculata. Sp. Pl. 733.

Synonyma authorum.

Microcos panicula terminali. Fl. zeyl. 207. *

Microcos foliis alternis oblongis acuminatis. Burm. zeyl. 159. t. 74.

Microcos foliis alternatis, oblongis, acuminatis. Burman. Tab. 74.

Kokukirilla Herb. Herman. & Mus. Zeyl. pag. 10, communiter dicitur Kocurille de Kleine Cocos Belgis ibidem. Confer cum hac Figuram Pluknet. Tab. 262. Fig. 3. quæ huic eadem videtur, an Catutekka hujus species, quæ invenitur in H. Malab. part. 4. tab. 28. sed quæ foliis est oppositis, fructu minimo.

Gaudet hæc arbuscula foliis oblongis, acuminatis, in acutum apicem desinentibus, glabris, venosis, obscure virentibus, alternatim cauli brevissimis pediculis adfixis, ad quorum insertionem squamma una, alterave instar gemmæ apparet; caulis scaber est rotundus, nigricans, in summo flores producens plurimos in thyrsum collectos, qui constant calice communi, septifolio, duos vel tres continente flores, quorum petala sunt quinque, oblonga, decidua, stamina plurima, capillacea, apicibus subrotundis. Pistillum unicum, simplex habentes, quod abit in fructum subrotundum, Cocum Hermanno vocatum. BURMAN.

CARUA.

CARUA.

LAURUS CASSIA.

FIG. 57.

CArua, alio nomine *Babéna*, ling. Bramanum *Tiquì*, eſt arbor ad altitudinem quatuor quinqueve hominum aſſurgens.

Radix craſſa, recta ſe in terram demittens ac hinc inde fibris tranſverſis ſe affigens, cortice in exteriori cruſta rufo-cinereo, ſub eâ rubeſcente, qui fortem camphoraceum odorem ſpirat maximè tritus, ligno eſt duro, ſolido & albicante, odoris nullius.

Caulis ambitu amplexum unius brachii implens, diffundenſque numeroſos ramos & ſurculos, eſtque cum ramis cortice veſtitus viridi, qui dein cum ætate rubeſcit, ac cum pellicula tenui lignum ambit & cruſta cinerea obductus eſt, ac ligno duro, eſtque is cortex ſuo tempore deglubitus & in ſole exſiccatus ipſum *Cinamomum*; verum quod hîc habetur, minus acre eſt quàm illud *Celonenſe*, ac velut ſylveſtre, cortice omni ex parte deglubito arbor emoritur.

Folia cum bina, tum ſolitaria proveniunt petiolis curtis ferme ſemipollicaribus, craſſiolis, & interius late ſtriatis, ſuntque forma oblongo-rotunda longitudine ad latitudinem ferme dupla, in ſummitate cuſpidata, latitudine proximum ad medium cum minora & teneriora ſunt, proximè verſus petiolum, quæ maxima longitudine unius ferme ſpithamæ & amplius, ſuperficie plana, in oris albicante zonula ſeu nervulo, quæ ex petiolo excurrit præcincta, viroris in recta parte vegeti & vividi, in adverſa viridi-diluti; cum tenera ſunt, coloris hepatici, prout vetuſtiora, ſicciora, & magis rigida, ac fractu facilia ſunt, & in minorem ambitum contracta & verſus interiora criſpa.

E petiolo tres *Coſtæ* viridi-dilutæ ac flaveſcentes excurrunt cum coſta intermedia quæ nonnihil craſſior eſt utrinque una, in recta & adverſa parte extantes; ſuntque hæ duæ laterales primum brevi intervallo rectis tractibus meantes, ac ad mediam junctæ, atque inde obliquo ac annulatim inflexo ductu anteriora verſus altè aſcendunt, ac proximè ad cuſpidem progrediuntur. Ubi in venulas ſubtiles, quæ verſus cuſpidem deferuntur, diſparent; ex coſtis extantibus plurimæ fibræ ſeu venæ intimo tractu per ipſum folium tranſverſim egrediuntur, ſubtili cancelliformium venularum contextu comitatæ, ſuntque in majoribus foliis nonnihil eminentes, maxime in recta parte: folia ſunt forti ac aromatico odore, præcipuè trita, ipſum cinamomi odorem ſpirantia, & ſapore quoque cinamomi, licet minus vegeto; folia tenerrima rubeſcentia.

Flores petiolis viridi-dilutis, qui ſupra ex origine foliorum prodeunt plures congregatim ſeu umbellatim proveniunt, ſuntque ſtelliformes, ac parvi, conſtantes ſex foliis viridi diluto-albicantibus, parum oblongis ac rotundis oris, anteriora

anteriora versus contractis, ac brevi collo seu pediculo odoris amœni, in medio corculum est constans ex duabus staminum seriebus, in exteriori serie stamina sex viridi-clara, supra alia emicantia ac viridi-diluta, in superiori parte plana ac latiora; in anteriori serie sex stamina tenuia ac parva sunt cum nodulis seu apicibus flavis & crassiusculis in vertice, atque in ea serie ex iis insuper tria stamina cum illis, quæ in exteriori ordine similia paribus intervallis emicant, complectentia stylum tenuem ac viridem, in vertice nigricantem, qui ex capitulo viridi-oblongo, quod primordium fructus est ac in pediculis superiori parte continetur, egreditur; floribus ad pediculum adest calyx arctus & exiguus.

Gemmæ Florum rotundiolæ.

Fructus sunt baccæ oblongo-rotundæ terite forma instar glandis quercinæ arctè inclusi in calyce profundiolo, crassiolo, viridi, qui sex cuspidem est, suntque superficie glabri primùm viridi-fusci & nitentes ac punctulis albicantibus consperfi, & tum sub cortice pulpa viridi-clara, quæ flaviusculum, unctuosum humorem exsudat, & saporis subacris adstringentis & unctuosi, continentque sub pulpa corticis unum grandem nucleum oblongo-rotundum & glabrum, qui cortice tenui cartilaginoso obtectus est & pulpa densa ex albo rubescente ac incarnati coloris & humore unctuoso, qui in filamenta protrahitur, suffusa, ac saporis magis acris & minùs astringentis est, constat, dein cum maturi sunt, cœruleo-fusci & nitentes, qui color est in tenui exteriori membrana, intus etiam pulpa viridi saporis aromatici ac subamari & acris ac pulpa nuclei ex rubro cœrulescente constantes.

Flores hæc arbor semel fert in anno in *Januario*.

Ex cortice radicis *Oleum* cum sale volatili, Camphora dicto, per distillationem extrahitur estque aqua cum qua simul ascendit levius, consistentia clarum & transparens, ac coloris subflavescentis, odoris fortis ac vegeti, saporis peracris & profundè penetrantis constans ex particulis tenuibus & facilè se dissipantibus in libero & aperto aëre; Camphora candidissima est, & in odore Camphora communi excellentior: ejus particulæ in oleo primùm distillato natant, ac ejus partibus insensiliter permixtæ sunt, olei transparentiam ac claritatem minime obfuscantes, dum autem oleum refrigeratur, particulæ Camphoræ natantes ac sejunctæ, unæ aliis formâ satis regulari se affigunt, constituentes primùm hastas oblongas, quibus partes aliæ de novo accedentes velut transversi acus ad rectos angulos se adjungunt, atque ita graviores factæ decidunt atque ad fundum olei subsidunt: verùm hîc notatu dignissimum est, quod dum se affigunt in duos vorticosos motus, qui per horizontalia plana feruntur, cieri ac primùm quidem tardiùs, dein sensim velociùs, atque oleum ad suam superficiem ubi priùs refrigeratur, & ad fundum plurimis particulis Camphoræ, quæ ejus transparentiam adimunt, imbutum, cùm in medio adhuc sit clarum seu magis transparens, quin & particulæ Camphoræ, quæ se sibi mutuò affigunt, partes oleosas primum intra se includunt, eas visui subducentes, quæ dein particulis salis ad angustius spatium

versus inferiora detrusis se ab iis resolvunt ac separant, superiora præ levitate petentes; est autem Camphora hæc maximè dissipabilis & flammam celerrimè concipiens ac nullam fæcem post flagrationem relinquens; de Oleo quod cum hoc Sale attollitur hæc notanda occurrunt, primum quod in odore ac sapore Camphoram maximè æmuletur, atque adeò facilè dissipabilis sit, ut licet in pannos incidat colore aliquo tinctos, nulla relicta macula evanescat ac difflétur; promptissimum quoque est ut ipsa Camphora in flamma concipienda in eo spiritum vini ab aqueis particulis depuratum referens, totumque brevi tempore igne depascitur, datque flammam albicantem & cœruleam, super igne positum & calefactum etiam cito consumitur, abitque in fumum albicantem, qui igne admoto flammare promptissimè concipit; de eo quoque expertum est, si linteum cum eo madefactum incendatur, eo remanente illæso igne plurimas ejus partes depasci, uti patet, si ignis jam conceptus ex sufflatione illico suffocetur, quin & illud linteum, quod ex igne illæsum redit, ac primum acrem camphoraceum odorem exhalat, eo debilitato & evanescente gratum aliquem Cinnamomi odorem spirare: præterea hoc oleum in sulphur vel sal nitrum, vel etiam in illos sales simul permixtos conspersum, iis prorsus illibatis ac illæsis, à flamma in totum consumi ac depasci; quod si pulvis tormentarius eo imbutus sit, flammam concipit eo accenso, sed non nisi tardius, & postquam multæ particulæ olei depastæ sunt; singulare quoque experimentum est, quod fumus olei, qui ex eo calefacto super ignem exhalat, per pannum triplicatum seu quadruplicatum exceptos ad ejus superficiem in salem album & candidum, quod ipsamet Camphora est, se affigit, quin & hoc oleum, ut purum & clarum sit, cum tempore particulas quasdam camphoraceas demittit. Relatum quoque nobis est in locis frigidis, quò erat advectum, de suo fluore remittere. Oleum, quod ex hoc Malab. Cinnamomo extrahitur, transparens, clarum, flavum, rutilans ac fragrantis quoque odoris, & aquæ innatans, cum ex cinnamomo Celonensi, præter oleum innatans, etiam extrahatur quod aquæ fundum petit. Oleum ex foliis primum turbidum est, cum tempore flavescens ac transparens coloris viridescentis, estque sapore quoque dulci & acri odorem cinnamomi tenuem spirans, in aqua subsidit ad fundum.

VIRES EJUS.

R*Adicis cortex* in decocto datus vel in pulvere cum melle seu saccharo servit pro tussi & phlegmate expurgando. Idem contritus & permixtus cum aquâ confert in podagra facta perunctione. *Cortex Stipitum* in decocto datus flatus quoque discutit. *Idem* in pulvere datus cum aqua calida dolores ventris sedat fluxumque ex frigore obortum sistit. *Foliorum* succus cum pipere & saccharo datus pro doloribus ventris & renum flatulenta materia serviunt; folia in pulvere data cum saccharo conferunt in vertigine capitis, uti & flores in pulvere cùm saccharo & aqua frigida dati. Oleum quod ex *Cortice Radicis* cum sale volatili, Camphora dicto, per distillationem simul extrahitur: insignium & multarum est virium; optimè confert in omnibus affectibus paralyticis exterius in tempore applicatum: in podagra summum ac præsentaneum

præsentaneum remedium; vehementes partium affectarum dolores illico sedans iis inunctum, ad quod etiam confert intus sumptum; in asthmate aliisque affectibus pulmonaribus sanandis intus sumptum etiam maximè confert, uti & ad malignitatem febrium corrigendam; estque sudorem pellens in gangræna & sphacelo aliisque ulceribus malignis optimè quoque prodest, juvatque etiam pro impetiginibus, doloribusque artuum, ventris, oculorum; nec non tumoribus membrorum ex frigidis & pituitosis humoribus obortis; præterea in pedum contusione ut & vulneribus sensum partium stupefactum reparans; prodestque in rheumate seu fluxu capitis; ejus odor qui illico ex titillatione ac sternutationem, quam rheuma, ciet, sistit; in flatibus discutiendis quoque efficax est intus sumptum: appetitum quoque excitat ac calculosis prodest, suntque hæ virtutes intra breve tempus, quo illud oleum à nobis distillatum, ad usum medicum adhibitum, propriâ experientiâ compertæ, & sine dubio plures indies se prodent, estque hoc oleum in Nosocomio nostro medicamentum maximè catholicum. *Camphora* servit in affectibus uterinis ad provocanda menstrua, sudores quoque ciet, usurpaturque etiam loco Camphoræ communis. *Oleum Cinnamomi* puta *Corticis Arboris* confert in affectibus ventriculi, in torminibus ventris à frigore ortis. *Aqua Cinnamomi* cardiaca. *Oleum ex Foliis* prodest in Colica exteriùs applicatum, summum remedium paralyticis, eorum aqua conducit in affectionibus cardiacis frigidis, daturque in potionibus sudoriferis. *Aqua Florum Cinnamomi* distillata cardiaca. *Oleum ex Fructibus* decoctum usurpatur in doloribus artuum.

FIG. 57.

Arbor hîc descripta *Canella* est *Malabarica*: Lusitanis, *Canella del Matto*: quæ *Ceylonensi* omnibus suis partibus longè est ignobilior & idcirco longè minori in pretio habita: Singula enim quæ de Malabarica prædicantur ab Autoribus, sublimiori gradu in *Ceylonensi* reperiuntur, quam quidem pluribus hic ut describerem, & gestiret animus, & materiæ exigeret affinitas, quin & nobilitas. Verùm cùm aliorum labores meos facere nolim, hanc lampada D°. *Hermans* lubens trado, qui suo tempore exactissimam *Cinnamomi*, omniumqne plantarum *Ceylonensium* historiam, posteritati non invidebit. Adjungere tamen lubet, coronidis loco, ipsius verba, quibus *Cinnamomi* ramos complures, unà cum arbusculis vegetis, seminibus, radicibus, &c. ad me transmisit. *Canella* (inquit) *ex qua Cinnamomum, Kurudu scribitur Cingalensibus, pronuntiatur autem Kurundu: mihi est Laurus Zeylanica, baccis calyculatis, ex qua Cinnamomum. Mira naturæ diversitas in hac arbore conspicitur: destillatur ex radicis cortice, Camphora, ejusdemque oleum: ex trunci cortice oleum Cinnamomi: ex foliis, oleum Caryophyllorum: ex fructibus, oleum juniperino simile, cum pauxillo Cinnamomi ac Caryophyllorum, mixtum: ex his & excoquitur oleum pingue, crassum, instar ceræ, ad emplastra, unguenta, ac candelas conficiendas, commodissimum; medicamentum itidem internè & externè usurpatum, summè anodynum.*

LAURUS CASSIA.

CLASSIS

ENNEANDRIA MONOGYNIA.

Character genericus.

Cal. o. Cor. calycina, 6-partita. Nectarium glandulis 3, bisetis, germen cingentibus. Filamenta interiora glandulifera. Drupa 1-sperma.

Nomen specificum.

Laurus fol. triplinerviis lanceolatis.

Synonyma authorum.

Laurus foliis triplinerviis lanceolatis. Fl. zeyl. 146. Mat. med. 191.

Cinnamomum perpetuo florens, folio tenuiore acuto. Burm. zeyl. 63. t. 28.

Cinnamomum s. Canella malabarica s. javanensis. Bauh. pin. 409.

Observatio.

Habitat in Malabaria, Sumatra, Java. LINN.

FINIS

PARTIS PRIMÆ.

INDEX

HORTI MALABARICI

PARTIS PRIMÆ

INDEX LINNÆANUS.

INDEX LINNÆANUS.

INDEX

PARTIS PRIMÆ.

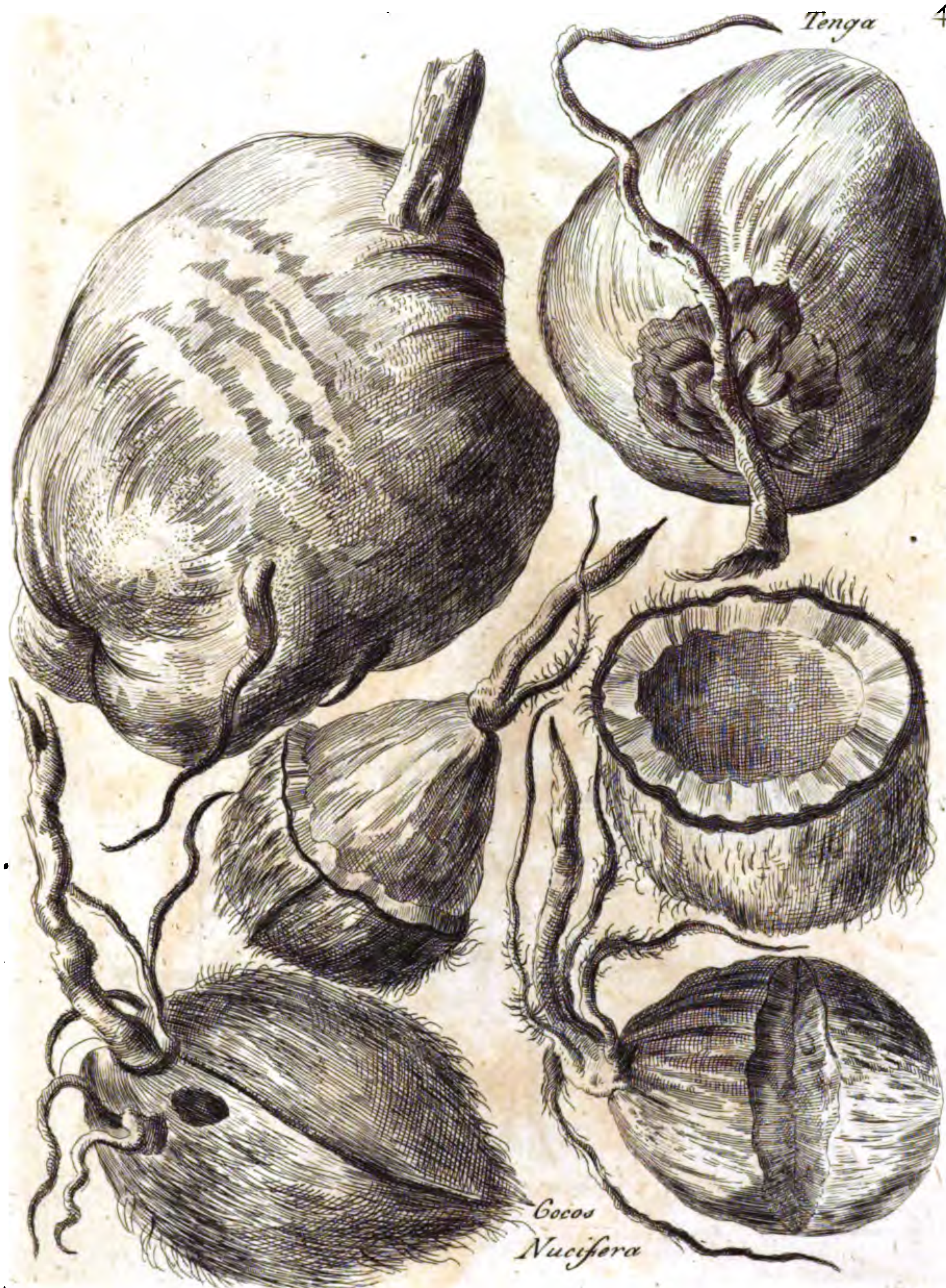
INDEX.

HORTI

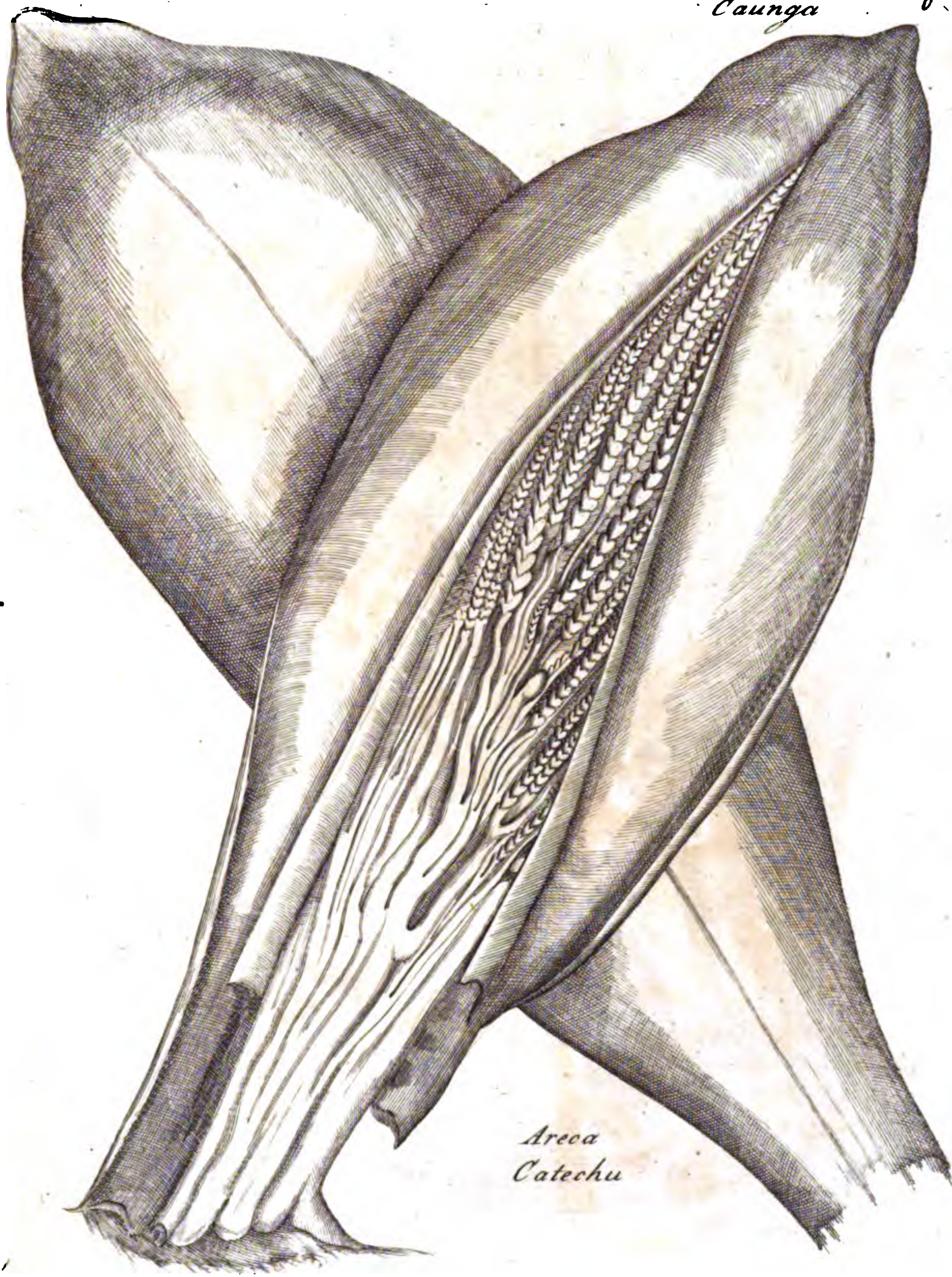

Tenga
1
Cocos
Nucifera

Tengu 2
Cocos
Nucifera

Tenga 3
Cocos
Nucifera

Tenga
4
Cocos
Nucifera

Caunga
Areca
Catechu

Caunga 6
Areca
Catechu

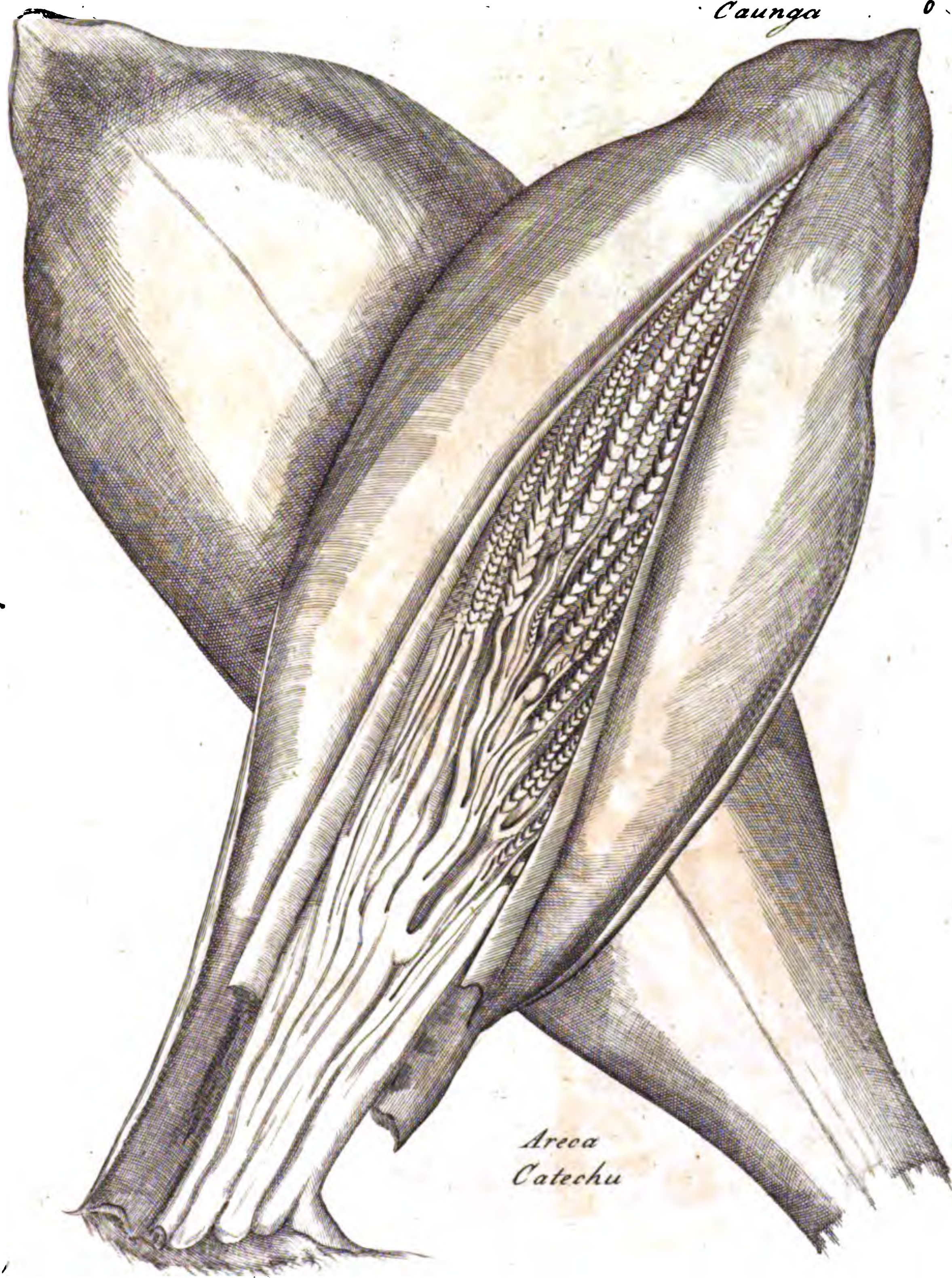

Tengu 2
Cocos
Nucifera

Tenga 3
Cocos
Nucifera

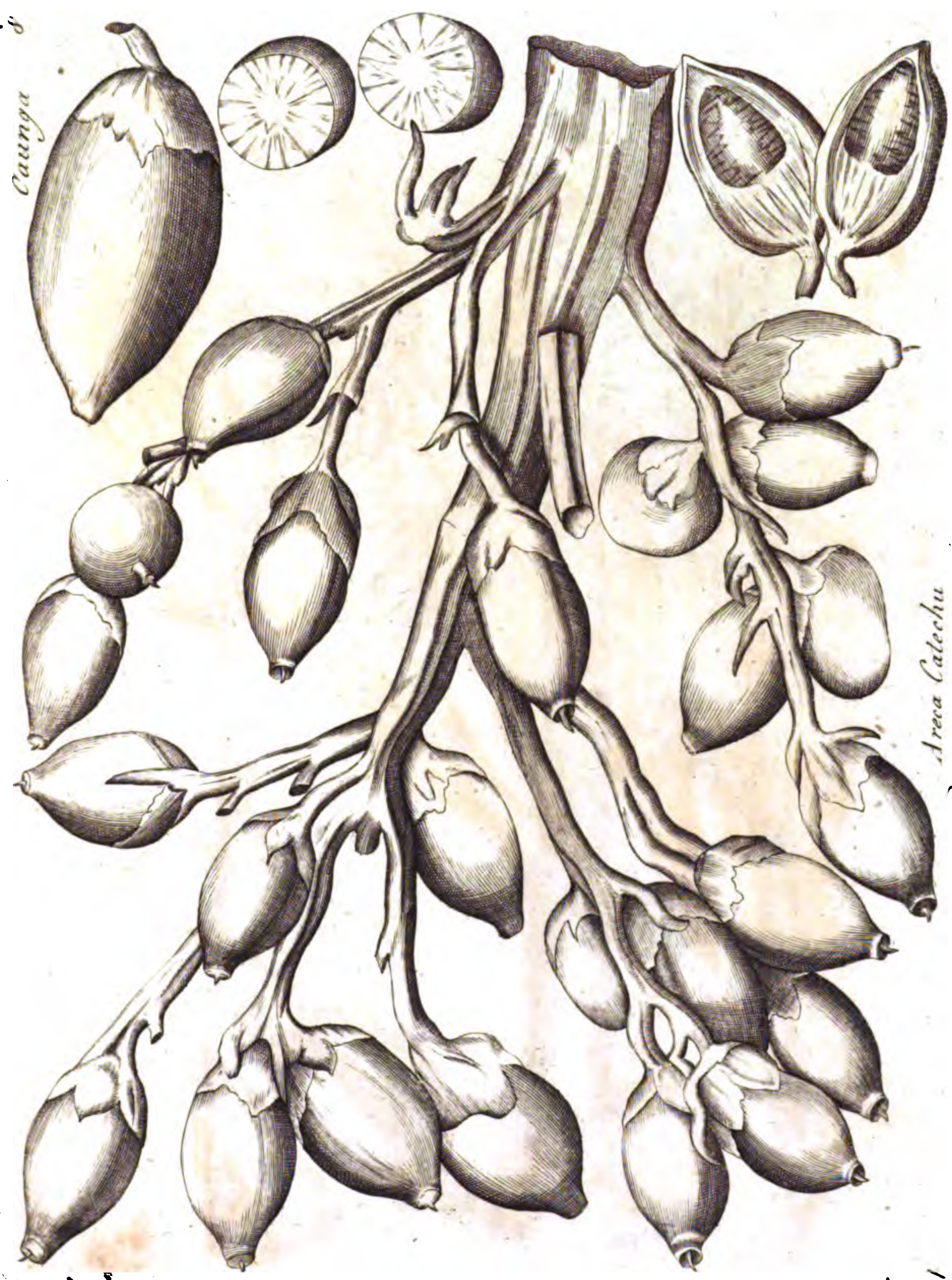

Tenga
4
Cocos
Nucifera

Caunga
Areca
Catechu

Caunga 6
Areca
Catechu

Caunga
7
Areca
Catechu

8
Caunga
Areca Catechu

Borassus
Flabellife

13
Bala
Musa
Paradisaiea

Bala 14
Musa
Paradisaica

Amba-paja
Papaja
Carica
Papaya

Arundo Bambos

Arundo
Bambos

Malacca Schambu
17
Eugenia
Jamboo

18
Nati Schambu
Eugenia Malaccensis

Champacam
19
Michelia
Champæca

20
Elengi
Mimusops
Elengi
1

Manja pumeram
21
Nyctanthes
Arbor tristis
1

Conna 22
1.
Caſsia
Fistula

Balam Pulli
23
Tamarindus
Indica

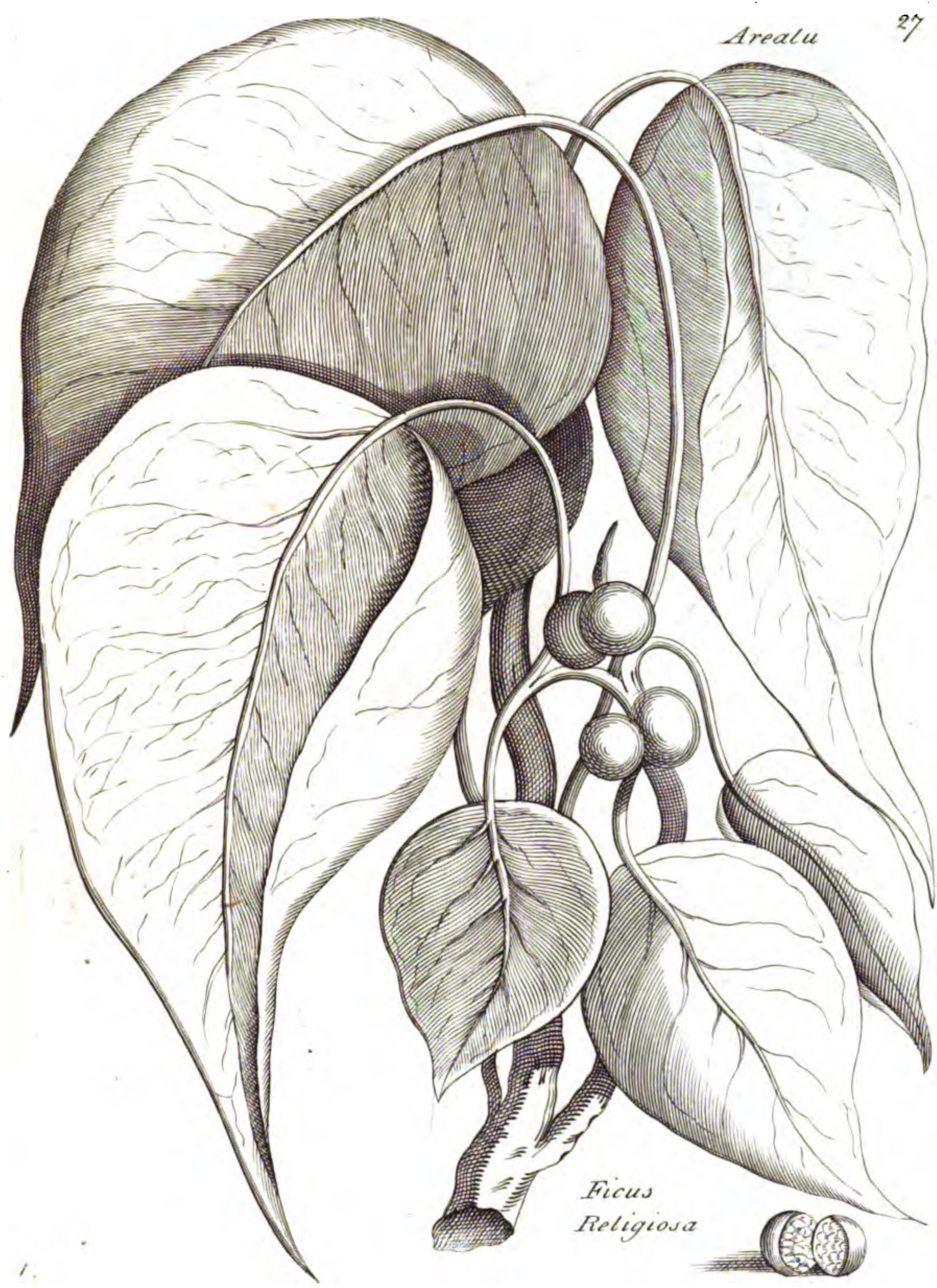

Coddam Pulli
24
Cambogia
Gutta

Pariti seu Tali Pariti 30
1
Hibiscus Tiliaceus

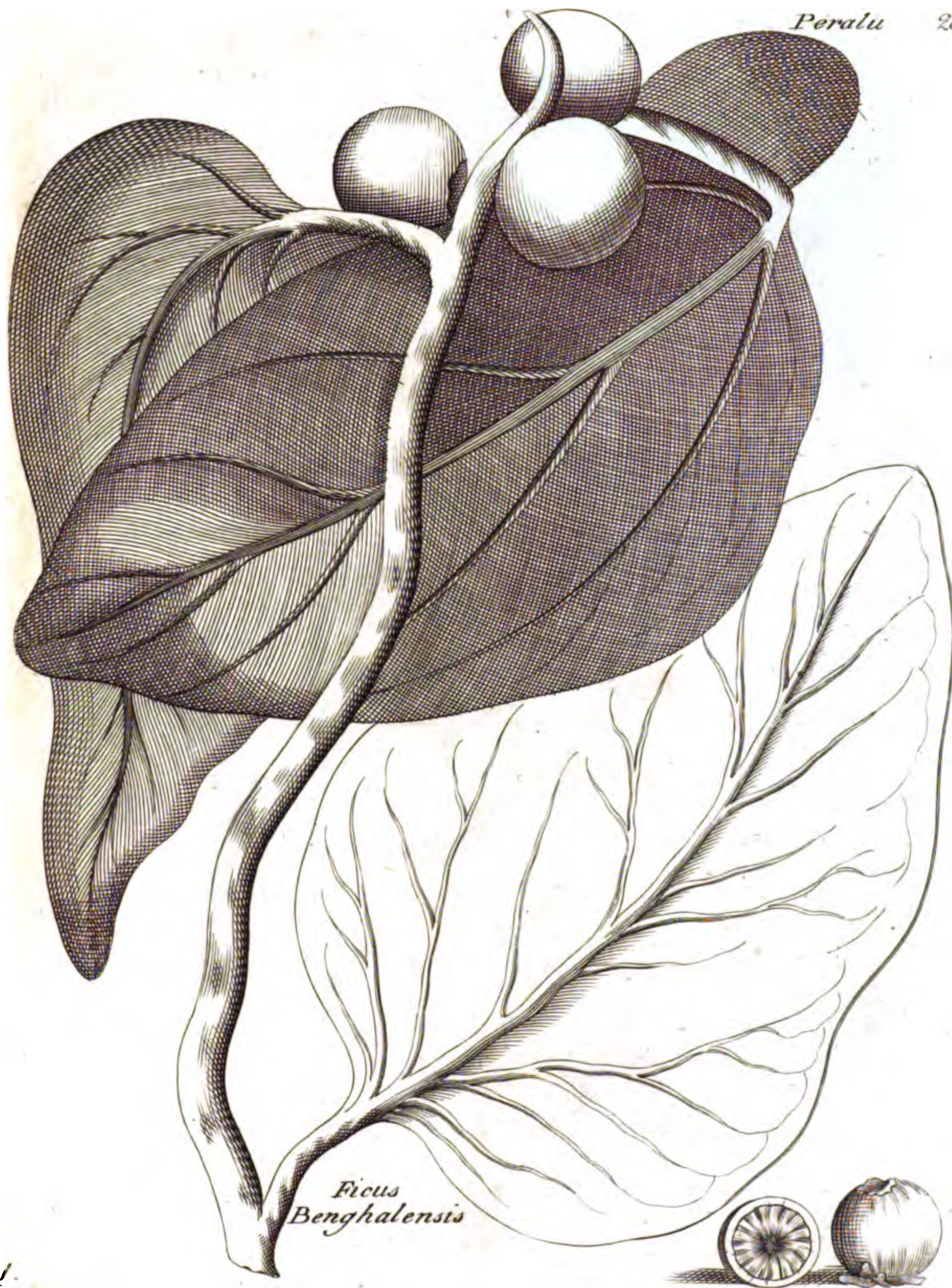
Itty: alu 26

Ficus
Benjamina

Arealu
27
Ficus
Religiosa
1.

Peralu 28
Ficus
Benghalensis

Hibiscus
Populneus

Pariti seu
Tali Pariti 30
1
Hibiscus
Tiliaceus

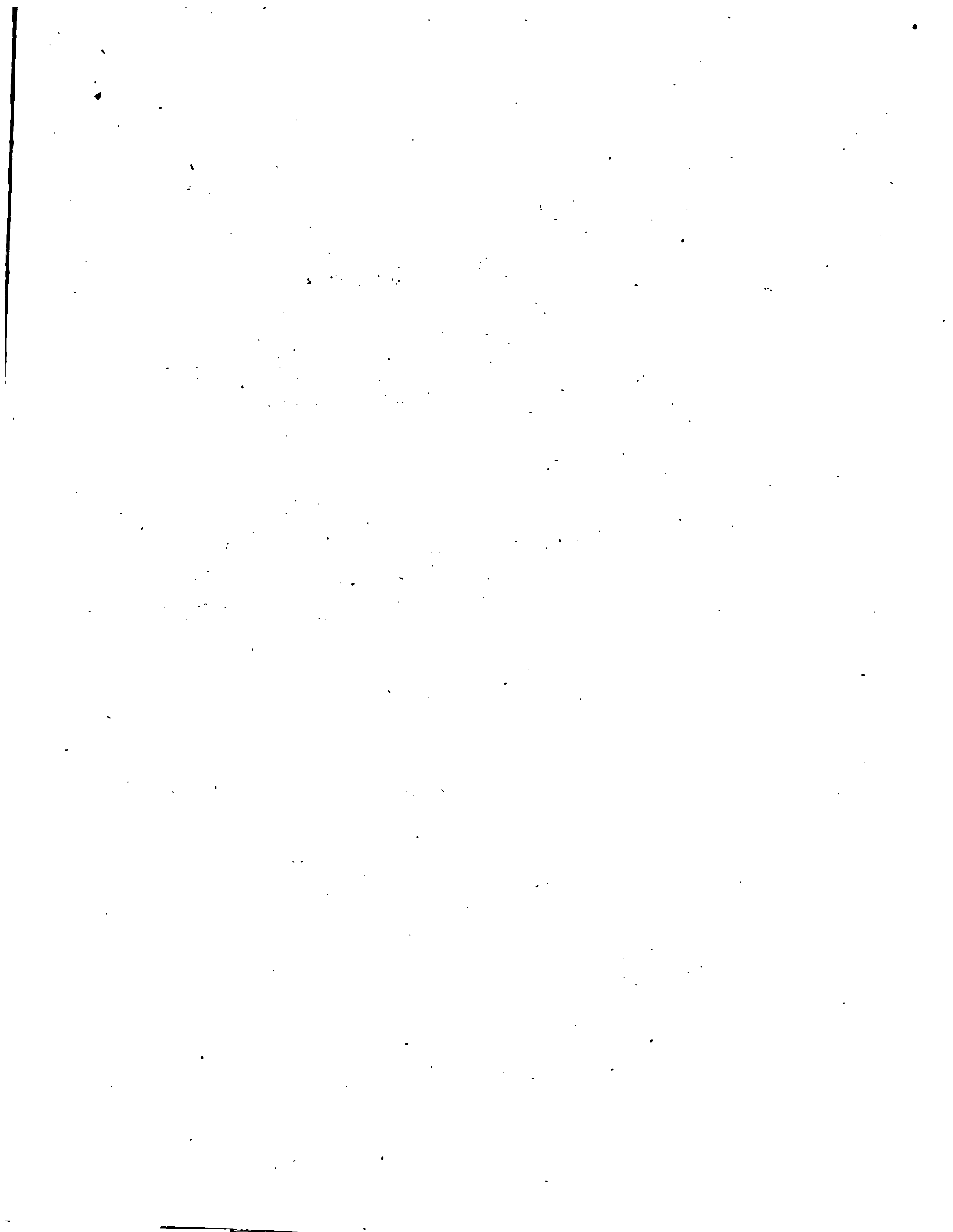

Cudu pariti
31.
Gossypium
arboreum
1.

Chovanna Mandaru
32
Bauhinia
Variegata

Chovanna Mandaru
32

Chovanna Mandaru
32
Bauhinia
Variegata

Nilicamaram 38
Phyllanthus
Emblica

34
Velutta mandaru
Bauhinia
acuminata

Canschena-pou
35
Bauhinia
Tomentosa

Marotti
36
Incomperta
1.

Caniram
37
Strychnos
nux vomica

Odallam 39
Cerbera
Manghas
1.

Mail anschi
40
Lawsonia
Spinosa

41
Gumbulu
Bignonia
Catalpa

Canschi 42

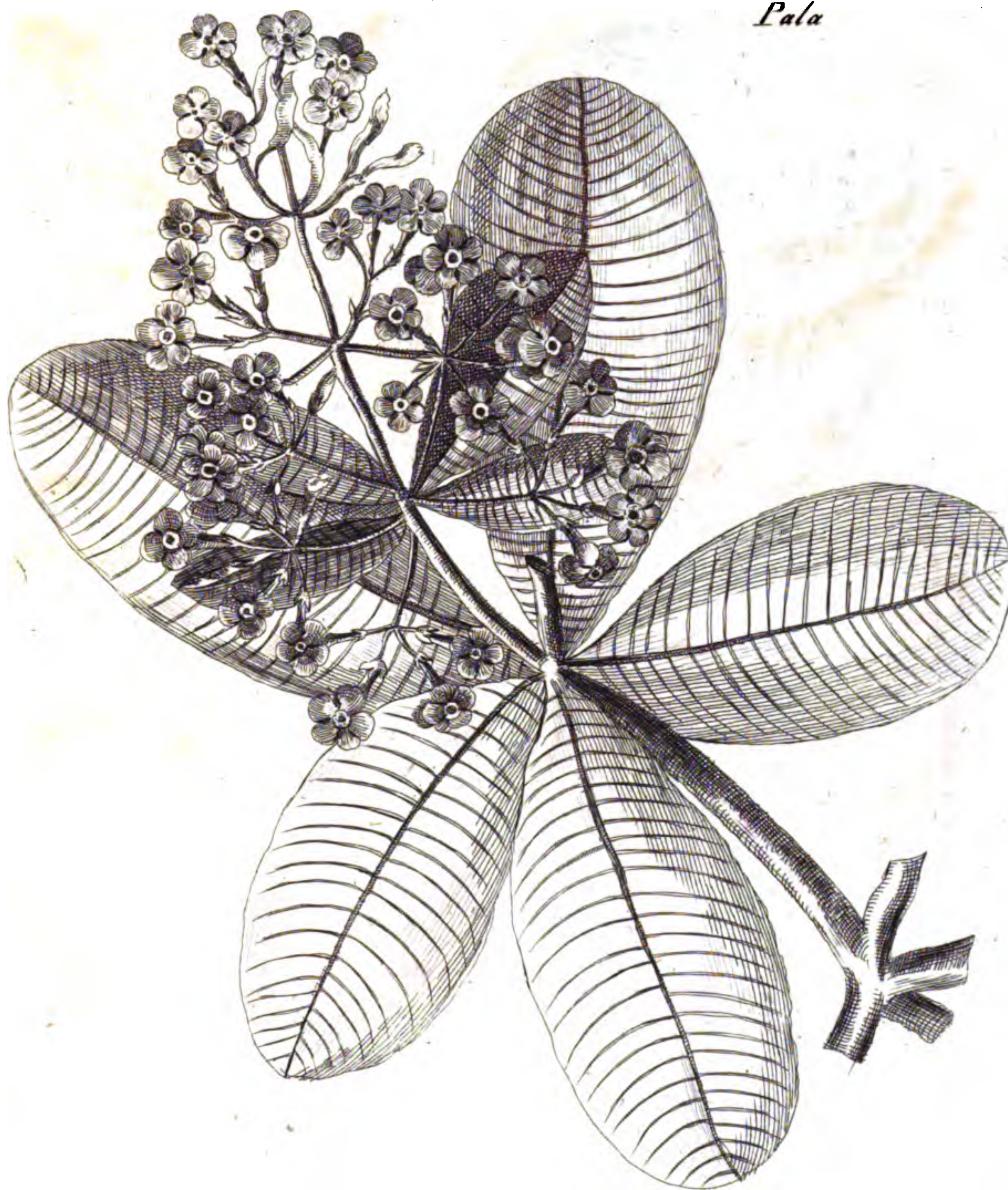

Palega Pajanelli 43
Bignonia
Indica

44
Pajaneli
Bignonia
Indica

Curutu Pala
46
Tabernæ-montana Alternifolia
1.

Pala

Tibernæmontana
Citrifolia

Codaga Pala 47
Nerium
Antidysentericum

Tinda parva
Morus
Indica

Cavalam 49
Sterculia
Balanghas

Ambalam 50
1 Chrysobalanus Icaco

Agati
51
Æschynomene
grandi
flora

52
Cada pilava
Morinda
Citrifolia

53
Appel
Incomperta

Indigofera
Tinctoria

Colinil
55
1.
Incomperta

Schageri
Cattam
56
Microcos
Paniculata

Carua
Laurus Cassia

